

Bruxelles, 1. lipnja 2017.
(OR. en)

9763/17

Međuinstitucijski predmet:
2016/0357 (COD)

FRONT 248
VISA 203
DAPIX 213
DATAPROTECT 108
CODEC 935
COMIX 399

NAPOMENA

Od: Predsjedništvo
Za: Vijeće / Mješoviti odbor
(EU - Island/Lihtenštajn/Norveška/Švicarska)
Predmet: Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS) i izmjeni uredaba (EU) br. 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/794 i (EU) 2016/1624
– opći pristup

UVOD

Komisija je 16. studenoga 2016. donijela navedeni Prijedlog uredbe. Tim prijedlogom uspostavlja se europski sustav za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS) kojim se omogućava prikupljanje informacija o državljanima trećih zemalja izuzetim od obveze posjedovanja vize prije njihova dolaska na vanjske granice EU-a (kopnene, zračne i morske). odobrenje putovanja predstavljalо bi samo odobrenje za putovanje u države članice, ali ne i pravo na ulazak, jer bi odluku o dopuštanju ulaska putniku na područje EU-a i dalje donosio službenik graničnog nadzora na graničnom prijelazu. Prijedlog o ETIAS-u osmišljen je kao važan sastavni dio politike EU-a u vezi s liberalizacijom viznog režima. Cilj mu je odrediti bi li prisutnost putnika izuzetih od obveze posjedovanja vize predstavlja rizik za sigurnost, rizik od nezakonitog useljavanja ili rizik za javno zdravlje.

Prijedlogu Komisije nije predložena procjena učinka, ali je od lipnja do listopada 2016. provedena studija izvedivosti koju je zatražila Komisija.

Europski nadzornik za zaštitu podataka 6. ožujka 2017. dostavio je Mišljenje 3/2017 o Prijedlogu (ST 7136/17). Radna skupina za zaštitu podataka iz članka 29. 12. travnja 2017. dostavila je pismo o Prijedlogu (ST 8231/17).

Europski parlament u postupku je utvrđivanja svojeg stajališta o Prijedlogu. Kinga GAL (EPP, HU) imenovana je izvjestiteljicom. Izvjestitelji u sjeni su: Sylvie GUILLAUME (S&D, FR), Helga STEVENS (ECR, BE), Gérard DEPREZ (ALDE, BE), Marie-Christine VERGIAT (GUE/NGL, FR), Jan Philipp ALBRECHT (Zeleni/ESS, DE) i Lorenzo FONTANA (ENF, IT).

KOMPROMISNI TEKST PREDSJEDNIŠTVA

O neriješenim pitanjima u vezi s ovim predmetom raspravljanje je i riješena su na sastancima Corepera održanima 24. i 31. svibnja 2017., kako je navedeno u dokumentima ST 9349/17, ST 9349/17 ADD1, ST 9580/17 REV 1 i ST 9580/17 ADD 1.

Tijekom sastanka Corepera 31. svibnja 2017. dogovoreno je također da se i. izmijeni članak 75. kako bi se utvrdilo da bi prihod koji je ostvario ETIAS trebalo namijeniti za pokrivanje troškova rada i održavanja ETIAS-a, te ii. nakon intervencije Pravne službe Vijeća, da se izbriše uvodna izjava 55.a i zamijeni se općenitijom odredbom u operativnom dijelu teksta (članak 81.b).

Na Coreperu je zaključeno da postoji dovoljno potpore za tekst naveden u Prilogu ovoj napomeni i Prilogu ADD 1, i da bi tekstove trebalo podnijeti Vijeću na odobrenje. Novi tekst u usporedbi s dokumentom 9580/17 REV 1 naznačen je **podebljanim i podcrtanim slovima** i oznakom [...].

ZAKLJUČAK

Predsjedništvo poziva Vijeće da potvrdi, kao opći pristup, tekst kako je naveden u Prilogu ovoj napomeni.

PRILOG

2016/0357 (COD)

Prijedlog

UREDJE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS) i
izmjeni uredaba (EU) br. 515/2014, (EU) 2016/399 [...] i (EU) 2016/1624**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. točke (b) i (d) te članak 87. stavak 2. točku (a) [...],

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

nakon savjetovanja s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

¹ SL C , , str. .

² SL C , , str. .

- (1) U komunikaciji Komisije od 6. travnja 2016. pod naslovom „Jači i pametniji informacijski sustavi za granice i sigurnost”³ istaknuto je da EU treba pojačati i poboljšati svoje sustave informacijske tehnologije, podatkovnu arhitekturu i razmjenu informacija u području upravljanja granicama, kaznenog progona i borbe protiv terorizma. U njoj se ističe potreba za poboljšanjem interoperabilnosti informacijskih sustava. Važno je da se u njoj utvrđuju moguće opcije za maksimalno iskorištavanje prednosti postojećih informacijskih sustava te, prema potrebi, za razvoj novih i dopunskih mjera za popunjavanje postojećih informacijskih praznina.
- (2) U komunikaciji od 6. travnja 2016. doista je utvrđen niz informacijskih praznina. Među njima je činjenica da tijela nadležna za granice na vanjskim schengenskim granicama nemaju informacija o putnicima izuzetima od obveze posjedovanja vize pri prelasku vanjskih granica („obveza posjedovanja vize”). U komunikaciji od 6. travnja 2016. najavljeno je da će Komisija započeti provedbu studije izvedivosti uspostave europskog sustava za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS), koja je dovršena u studenome 2016. Takvim automatiziranim sustavom utvrdila bi se prihvatljivost državljana trećih zemalja izuzetih od obveze posjedovanja vize prije njihova putovanja u schengenski prostor te predstavlja li takvo putovanje rizik za sigurnost, [...] rizik od nezakonitog preseljenja ili rizik za javno zdravlje.
- (3) Komunikacijom Komisije od 14. rujna 2016. pod naslovom „Povećanje sigurnosti u svijetu mobilnosti: bolja razmjena informacija u borbi protiv terorizma i jače vanjske granice”⁴ potvrđena je prednost osiguravanja vanjskih granica i predstavljene su konkretne inicijative za ubrzanje i proširenje odgovora EU-a u dalnjem jačanju upravljanja vanjskim granicama.

³ COM(2016) 205 final.

⁴ COM(2016) 602 final.

- (4) Potrebno je odrediti ciljeve [...] ETIAS-a [...], definirati njegovu tehničku arhitekturu, uspostaviti središnju jedinicu ETIAS-a, nacionalne jedinice ETIAS-a i Odbor ETIAS-a za provjere, utvrditi pravila o radu i uporabi podataka koje u sustav treba unijeti podnositelj zahtjeva, uspostaviti pravila o izdavanju ili odbijanju izdavanja odobrenjâ putovanja, utvrditi svrhe za koje se podaci trebaju obrađivati, utvrditi tijela ovlaštena za pristup podacima i osigurati zaštitu osobnih podataka.
- (5) ETIAS bi se trebao primjenjivati na državljanane trećih zemalja koji su izuzeti od obveze posjedovanja vize [...] i na one koji su izuzeti od obveze posjedovanja zrakoplovno-tranzitne vize.
- (6) Trebao bi se primjenjivati i na državljanane trećih zemalja izuzete od obveze posjedovanja vize koji su članovi obitelji građanina Unije na kojeg se primjenjuje Direktiva 2004/38/EZ⁵ ili državljanina treće zemlje koji uživa pravo na slobodno kretanje jednako onome građana Unije u skladu sa sporazumom Unije i njezinih država članica, s jedne strane, i treće zemlje, s druge strane, [...] i koji ne posjeduje boravišnu iskaznicu iz Direktive 2004/38/EZ ili boravišnu dozvolu u skladu s Uredbom (EZ) br. 1030/2002. U članku 21. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije propisano je da svaki građanin Unije ima pravo slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, podložno ograničenjima i uvjetima utvrđenima u Ugovorima i u mjerama usvojenima radi njihove provedbe. Povezana ograničenja i uvjeti navedeni su u Direktivi 2004/38/EZ o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice.

⁵ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavljuju izvan snage direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ.

- (7) Kako je potvrdio Sud Europske unije⁶, takvi članovi obitelji imaju pravo ući na državno područje država članica i u tu svrhu pribaviti vizu za ulazak. Stoga bi članovi obitelji izuzeti od obveze posjedovanja vize trebali imati pravo ishoditi odobrenje putovanja. Države članice trebale bi odobriti takvim osobama sve pogodnosti za dobivanje potrebnog odobrenja putovanja koje se mora izdati besplatno.
- (8) Pravo na ishođenje odobrenja putovanja nije bezuvjetno jer se može uskratiti članovima obitelji koji predstavljaju rizik za javni poredak, javnu sigurnost ili javno zdravlje u skladu s Direktivom 2004/38/EZ. U tom kontekstu, od članova obitelji može se tražiti da daju svoje osobne podatke povezane s njihovom identifikacijom i statusom samo ako su oni relevantni za procjenu prijetnje koju bi oni mogli predstavljati sigurnosti. Nadalje, njihovi zahtjevi za odobrenje putovanja trebali bi se ispitivati isključivo u pogledu sigurnosnih pitanja, a ne u pogledu pitanja povezanih s imigracijskim rizicima.
- (9) ETIAS-om bi trebalo uspostaviti odobrenje putovanja za državljane trećih zemalja izuzete od obveze posjedovanja vize [...] i za one koji su izuzeti od obveze posjedovanja zrakoplovno-tranzitne vize, kojim će se moći utvrditi predstavlja li njihova nazočnost na državnom području država članica rizik za [...] sigurnost, [...] rizik od nezakonitog useljavanja [...] ili rizik za javno zdravlje. Posjedovanje valjanog odobrenja putovanja trebalo bi biti novi uvjet za ulazak na državno područje država članica, no sâmo posjedovanje odobrenja putovanja ne bi trebalo dati automatsko pravo na ulazak.
- (10) ETIAS-om bi trebalo doprinijeti visokom stupnju sigurnosti, sprečavanju [...] nezakonitog useljavanja i zaštiti javnog zdravlja pružanjem procjene posjetitelja prije njihova dolaska na vanjske granične prijelaze.

⁶ Presuda Suda od 31. siječnja 2006. u predmetu C-503/03 Komisija protiv Španjolske (Rec. 2006, str. I-1097).

- (11) ETIAS-om bi trebalo doprinijeti olakšavanju graničnih kontrola koje obavljaju službenici graničnog nadzora na vanjskim graničnim prijelazima te osigurati koordiniranu i usklađenu procjenu državljana trećih zemalja koji podliježu zahtjevu za odobrenje putovanja, a namjeravaju putovati u države članice [...]. Nadalje, njime bi trebalo omogućiti bolje informiranje podnositelja zahtjeva o tome mogu li putovati u države članice [...]. Osim toga, ETIAS-om bi trebalo doprinijeti i olakšavanju graničnih kontrola smanjenjem broja slučajeva odbijanja ulaska na vanjskim granicama.
- (12) ETIAS-om bi trebalo podržati i ciljeve Schengenskog informacijskog sustava (SIS) povezane s upozorenjima o osobama za koje se traži uhićenje, predaja ili izručenje, o nestalim osobama, o osobama koje se traže radi pomoći u sudskom postupku i o osobama za skrivene provjere, [obavijesne provjere] ili posebne provjere. U tu svrhu ETIAS bi trebao [...] obrađivati [...] dosjee zahtjeva provjeravajući postoje li relevantna upozorenja u SIS-u. Ta će se obrada obavljati za potrebe podupiranja SIS-a [...] i nakon što se ta informacija proslijedi uredu SIRENE, s njome bi trebalo postupati u skladu s relevantnim zakonodavstvom u vezi sa SIS-om.
- (13) ETIAS bi se trebao sastojati od opsežnog informacijskog sustava, informacijskog sustava ETIAS-a, [...] središnje jedinice ETIAS-a [...] i nacionalnih jedinica ETIAS-a.

- (14) Središnja jedinica ETIAS-a trebala bi biti dio Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu. Središnja jedinica ETIAS-a trebala bi biti odgovorna za utvrđivanje parametara provjere za osiguravanje potpunosti zahtjeva i usklađenosti podataka, za provjeravanje, ako je automatiziranim postupkom dobiven rezultat, [...] toga odgovaraju li osobni podaci podnositelja zahtjeva osobnim podacima osobe na koju se odnosi rezultat tog [...] pretraživanja, za pokretanje ručne obrade zahtjeva, za pokretanje postupka savjetovanja između nacionalnih jedinica ETIAS-a i uključenih država članica, za utvrđivanje posebnih pokazatelja rizika [...] i za obavljanje redovitih revizija obrade zahtjeva. Središnja jedinica ETIAS-a trebala bi raditi 24 sata dnevno 7 dana u tjednu.
- (15) Svaka država članica trebala bi uspostaviti nacionalnu jedinicu ETIAS-a koja će prvenstveno biti odgovorna za ispitivanje zahtjeva i donošenje odluke o izdavanju ili odbijanju odobrenja putovanja. Nacionalne jedinice ETIAS-a trebale bi u svrhu procjene zahtjeva surađivati međusobno i s Europolom. Nacionalnim jedinicama ETIAS-a trebalo bi pružiti odgovarajuća sredstva kako bi mogle ispuniti svoje zadaće u skladu s rokovima utvrđenima u ovoj Uredbi [...].
- (16) S ciljem ostvarivanja svojih ciljeva ETIAS bi trebao osigurati internetski obrazac zahtjeva koji bi podnositelj zahtjeva trebao popuniti podacima o svojem identitetu, putnoj ispravi, boravištu, podacima za kontakt, podacima o obrazovanju i trenutačnom zaposlenju, o tome je li član obitelji građana EU-a ili državljana trećih zemalja koji uživaju pravo slobodnog kretanja , a ne posjeduju boravišnu iskaznicu u skladu s Direktivom 2004/38/EZ ili boravišnu dozvolu u skladu s Uredbom (EZ) br. 1030/2002, te ako je podnositelj zahtjeva maloljetnik, [...] pojedinostima o odgovornoj osobi te odgovorima na niz dodatnih pitanja [...]. Pristup zdravstvenim podacima podnositelja zahtjeva trebalo bi dopustiti samo kako bi se moglo utvrditi predstavlja li prijetnju za javno zdravlje.

- (17) ETIAS bi trebao prihvati zahtjeve podnesene u ime podnositelja zahtjeva u situacijama kada putnici nisu iz bilo kojeg razloga u mogućnosti sami sastaviti zahtjev. U takvim slučajevima zahtjev bi trebala podnijeti treća osoba koju je ovlastio putnik ili koja je za njega pravno odgovorna pod uvjetom da je identitet te osobe naveden u obrascu zahtjeva.
- (17a) Parametre za osiguravanje potpunosti zahtjeva i usklađenosti podataka trebala bi uspostaviti središnja jedinica s ciljem provjere prihvatljivosti zahtjeva za odobrenje putovanja. Na primjer, tom bi se provjerom trebala spriječiti uporaba putnih isprava koje će prestati važiti za manje od [...] tri mjeseca, koje su istekle ili su izdane prije više od deset godina. Ta provjera trebala bi se provesti prije poziva podnositelju zahtjeva da plati naknadu.
- (18) Za finalizaciju zahtjeva podnositelji zahtjeva stariji od 12 godina [...] trebali bi biti obvezni platiti naknadu. Plaćanjem bi trebala upravljati banka ili finansijski posrednik. Podatke potrebne za osiguravanje elektroničkog plaćanja trebalo bi dati samo banchi ili finansijskom posredniku koji obavljaju finansijsku transakciju te oni nisu dio podataka u ETIAS-u.
- (19) Većina odobrenja putovanja trebala bi se izdati u roku od nekoliko minuta, no u malom broju slučajeva to bi moglo trajati dulje, osobito [...] u iznimnim slučajevima kada je podnositelju zahtjeva [...] upućen zahtjev za dostavu dodatnih informacija ili dokumentacije ili poziv na razgovor.

- (19a) Mogućnost da nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice pozove podnositelja zahtjeva na razgovor trebala bi se predvidjeti za slučajeve kada ona to smatra potrebnim u svrhe procjene zahtjeva. To se ne bi trebalo smatrati pravom podnositelja zahtjeva ili obvezom nacionalne jedinice ETIAS-a odgovorne države članice, već je i dalje diskrecijsko pravo potonje, uzimajući u obzir, među ostalim, postoji li konzulat te ili druge države članice u zemlji boravišta podnositelja zahtjeva. Komunikaciju između nacionalne jedinice ETIAS-a i konzulata trebala bi organizirati dotična država članica uzimajući u obzir zahtjeve u pogledu sigurnosti i zaštite podataka odluči li ta država članica iskoristiti spomenutu mogućnost da nacionalna jedinica ETIAS-a pozove podnositelja zahtjeva na razgovor.
- (20) Osobni podaci koje je dostavio podnositelj zahtjeva trebali bi se obrađivati u ETIAS-u isključivo u svrhu [...]⁷[...] procjene toga bi li [...] ulazak podnositelja zahtjeva u Uniju mogao predstavljati prijetnju sigurnosti, prijetnju u pogledu nezakonitog useljavanja ili prijetnju [...] javnom zdravlju u Uniji.
- (21) Procjena takvih rizika ne može se obavljati bez obrade osobnih podataka navedenih u uvodnoj izjavi 16. Svaki osobni podatak u zahtjevima trebao bi se usporediti s podacima iz evidencije, dosjea ili upozorenja registriranog u informacijskom sustavu (Schengenskom informacijskom sustavu (SIS), viznom informacijskom sustavu (VIS), podacima Europola, Interpolovoj bazi podataka o ukradenim i izgubljenim putnim ispravama (SLTD), [sustavu ulaska/izlaska (EES), Eurodacu, Europskom informacijskom sustavu kaznene evidencije (ECRIS)] i/ili Interpolovoj bazi podataka o putnim ispravama povezanima s obavijestima (Interpol TDAWN)) ili s podacima iz ETIAS-ova [...] popisa za praćenje ili s posebnim pokazateljima rizika. Kategorije osobnih podataka koje bi se trebale upotrebljavati za usporedbu trebale bi biti ograničene na kategorije podataka u pretraživanim informacijskim sustavima, na ETIAS-ov popis za praćenje ili na posebne pokazatelje rizika.

⁷ [...]

- (22) Usporedba bi trebala biti automatizirana. Kada se takvom usporedbom otkrije da postoji podudaranje („rezultat“) između [...] bilo kojeg osobnog podatka ili njihove kombinacije u zahtjevu [...] i u evidenciji, dosjeu ili upozorenju u navedenim informacijskim sustavima, [...] osobnih podataka na ETIAS-ovu popisu za praćenje ili [...] pokazateljâ rizika, zahtjev bi trebala obrađivati ručno [...] nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice[...]. Na temelju procjene koju obavlja nacionalna jedinica ETIAS-a trebala bi se donijeti odluka o izdavanju ili neizdavanju odobrenja putovanja.
- (23) Nakon automatizirane obrade može se izdati odobrenje. Očekuje se da će velika većina zahtjeva biti odobrena automatiziranom obradom. Odbijanje zahtjeva za odobrenje putovanja ne bi se trebalo temeljiti samo na automatiziranoj obradi osobnih podataka u zahtjevima. Iz tog razloga [...] nacionalna jedinica ETIAS-a trebala bi ručno procijeniti zahtjeve u pogledu kojih su dobiveni rezultati.
- (24) Podnositelji zahtjeva kojima je odbijeno odobrenje putovanja trebali bi imati pravo žalbe. Žalbeni postupci trebali bi se provoditi u državi članici koja je donijela odluku o zahtjevu i u skladu s nacionalnim pravom te države članice.
- (25) Pravila o provjerama trebala bi se upotrijebiti za analizu dosjea zahtjeva omogućivanjem usporedbe podataka unesenih u dosje zahtjeva [...] i posebnih pokazatelja rizika koji odgovaraju prethodno utvrđenom riziku za sigurnost, [...] riziku od nezakonitog useljavanja ili riziku za javno zdravlje. Kriteriji koji se upotrebljavaju za definiranje posebnih pokazatelja rizika ne bi se trebali ni u kojim okolnostima temeljiti na spolu, rasi, [...] etničkom podrijetlu, [...] vjeri ili [...] uvjerenju [...], [...] invaliditetu, dobi ili spolnoj orijentaciji podnositelja zahtjeva.

- (26) Trebalo bi uspostaviti ETIAS-ov popis za praćenje za utvrđivanje veza između podataka u [...] dosjeu zahtjeva i informacija povezanih s osobama osumnjičenima za počinjenje [...] teškog kaznenog djela [...] ili kaznenog djela [...] terorizma ili sudjelovanje u takvim djelima, ili u pogledu kojih postoje činjenične naznake ili razumna osnova za prepostavku da će počiniti [...] teško [...] kazneno djelo ili kazneno djelo [...] terorizma. ETIAS-ov popis za praćenje trebao bi razvijati Europol i smještati ga na svojem poslužitelju. Informacije bi u popis za praćenje trebali unositi Europol, ne dovodeći u pitanje relevantne odredbe [...] Uredbe (EU) 2016/794 o međunarodnoj suradnji, te države članice. [...] Kada dostavljaju informacije Europolu, države članice trebale bi moći utvrditi svrhu ili svrhe za koje će se one obrađivati, uključujući mogućnost ograničavanja te obrade na ETIAS-ov popis za praćenje.
- (27) Budući da se stalno javljaju novi oblici prijetnji sigurnosti, novi obrasci [...] nezakonitog useljavanja i nove prijetnje javnom zdravlju, potrebni su učinkoviti odgovori na njih i protiv njih se treba boriti suvremenim sredstvima. Budući da ta sredstva podrazumijevaju obradu znatnih količina osobnih podataka, trebalo bi uvesti odgovarajuće zaštitne mjere kako bi se zadiranje u pravo na zaštitu privatnog života i pravo na zaštitu osobnih podataka ograničilo na ono što je potrebno u demokratskom društvu.
- (28) Stoga bi trebalo zaštititi osobne podatke u ETIAS-u; pristup tim podacima trebao bi biti ograničen na strogo ovlašteno osoblje i ni u kojem slučaju [...] ne bi se trebali upotrebljavati za donošenje odluka na temelju bilo kakvog oblika diskriminacije. Pohranjene osobne podatke trebalo bi čuvati na zaštićenom mjestu u objektima agencije eu-LISA u Uniji.

- (29) Izdana odobrenja putovanja trebalo bi poništiti ili ukinuti čim se utvrdi da uvjeti za [...] njihovo izdavanje nisu bili ispunjeni ili više nisu ispunjeni. Kada se generira novo upozorenje u SIS-u o odbijanju ulaska ili o prijavljenoj izgubljenoj, ukradenoj ili nevažećoj putnoj ispravi, SIS bi o tome trebao obavijestiti ETIAS, koji bi trebao provjeriti odgovara li to novo upozorenje valjanom odobrenju putovanja. U tom slučaju središnji sustav ETIAS-a trebao bez odgode obavijestiti nacionalnu jedinicu ETIAS-a [...] države članice koja je izdala upozorenje i ukinuti odobrenje putovanja. Na temelju sličnog pristupa, novi elementi uvedeni u ETIAS-ov popis za praćenje [...] trebali bi se usporediti s dosjeima zahtjeva pohranjenima u sustavu ETIAS radi provjere odgovara li taj novi element valjanom odobrenju putovanja. U tom bi slučaju nacionalna jedinica ETIAS-a [...] države članice [...] koja je unijela novi element ili države članice planiranog prvog boravka ili tranzita u slučaju elementa koji je unio Europol trebala procijeniti rezultat i, prema potrebi, ukinuti odobrenje putovanja. Slično tome, odbijanjem ulaska zbog određenih razloga u sustavu ulaska/izlaska trebala bi se pokrenuti ponovna procjena, i, prema potrebi, ukidanje odobrenja putovanja. Trebalo bi osigurati i mogućnost ukidanja odobrenja putovanja na zahtjev podnositelja zahtjeva.
- (30) Kada u iznimnim okolnostima država članica smatra potrebnim dopustiti državljaninu treće zemlje da putuje na njezino državno područje iz humanitarnih razloga, radi državnog interesa ili zbog međunarodnih obveza, ona bi trebala imati mogućnost izdati odobrenje putovanja s ograničenom područnom ili vremenskom valjanošću. S obzirom na prirodu odobrenja putovanja kao odobrenja za putovanje na državno područje država članica u svrhu kratkog boravka ili zrakoplovnog tranzita, razlozi povezani s međunarodnom zaštitom ne predstavljaju humanitarne razloge u pogledu izdavanja odobrenja putovanja s ograničenom područnom valjanošću. [...]

- (31) Zračni i pomorski prijevoznici te međunarodni prijevoznici za grupni autobusni prijevoz trebali bi imati obvezu provjeriti [...]⁸ prije ukrcaja [...] imaju li putnici valjano odobrenje putovanja. Sam dosje u ETIAS-u ne bi trebao biti dostupan prijevoznicima. [...] Sigurnim [...] pristupom portalu za prijevoznike, što uključuje mogućnost uporabe[...] mobilnih tehničkih rješenja, prijevoznicima bi trebalo omogućiti da obave provjeru uporabom podataka iz putne isprave.
- (31a) Pri utvrđivanju tehničkih specifikacija za pristup portalu za prijevoznike, učinak na putovanje putnika i na prijevoznike trebao bi biti ograničen u mjeri u kojoj je to moguće. U tu svrhu trebalo bi razmotriti integraciju sa sustavom ulaska/izlaska.
- (32) Kako bi postupili u skladu s revidiranim uvjetima za ulazak, službenici graničnog nadzora trebali bi povjeriti posjeduje li putnik valjano odobrenje putovanja. Stoga bi tijekom postupka redovnog graničnog nadzora službenik graničnog nadzora trebao elektronički pročitati podatke iz putne isprave. Tom operacijom trebalo bi se pokrenuti pretraživanje različitih baza podataka kako je predviđeno u Zakoniku o schengenskim granicama, uključujući pretraživanje ETIAS-a iz kojeg bi se trebao dobiti ažurirani status odobrenja putovanja. [...] Određeni podaci u dosjeu ETIAS-a trebali bi biti dostupni službenicima graničnog nadzora s ciljem da im se pomogne u obavljanju njihovih zadaća. Ako ne postoji valjano odobrenje putovanja, službenik graničnog nadzora trebao bi odbiti ulazak i u skladu s time dovršiti postupak graničnog nadzora. Ako postoji valjano odobrenje putovanja, odluku o odobravanju ili odbijanju ulaska trebao bi donijeti službenik graničnog nadzora.

⁸

[...]

- (32a) Ako nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice smatra potrebnim da službenici graničnog nadzora dodatno ispitaju neke elemente zahtjeva za odobrenje putovanja, odobrenje putovanja koje izdaje može staviti oznaku uz preporuku za dodatne ili posebne kontrole na graničnom prijelazu. Trebalo bi biti moguće i staviti oznaku na zahtjev države članice s kojom se savjetovalo.
- (32b) Ako je adresa prvog namjeravanog boravka prijavljena u zahtjevu različita od adrese prijavljene pri ulasku, to ne bi trebalo dovesti do toga da službenici graničnog nadzora automatski odbiju ulazak na granici.
- (32c) S obzirom na to da je posjedovanje valjanog odobrenja putovanja uvjet za ulazak i boravak za određene kategorije državljana trećih zemalja, tijela država članica nadležna za imigraciju trebala bi imati uvid u središnji sustav ETIAS-a. Tijela država članica nadležna za imigraciju trebala bi imati pristup određenim informacijama pohranjenima u središnjem sustavu ETIAS-a, posebno u svrhu vraćanjâ. Trebala bi pretraživati središnji sustav ETIAS-a upotrebom informacija koje su sadržane u području putne isprave koje se strojno očitava, a da pritom u tu svrhu ne moraju nužno upotrebljavati određenu opremu.
- (33) U borbi protiv kaznenih djela terorizma i drugih teških kaznenih djela te uzimajući u obzir globalizaciju kriminalnih mreža, od ključne je važnosti da [...] imenovana tijela odgovorna za sprečavanje, otkrivanje ili istragu kaznenih djela terorizma i drugih teških kaznenih djela („imenovana tijela“) imaju potrebne informacije za učinkovito obavljanje svojih zadaća. Pristup podacima sadržanima u viznom informacijskom sustavu (VIS) za [...] takve potrebe već se pokazao djelotvornim kao pomoć istražiteljima da ostvare znatan napredak u slučajevima povezanima s trgovanjem ljudima, terorizmom i trgovanjem drogom. Vizni informacijski sustav ne sadržava podatke o državljanima trećih zemalja izuzetima od obveze posjedovanja vize.

(34) Pristup informacijama sadržanima u ETIAS-u potreban je za sprečavanje, otkrivanje i istragu kaznenih djela terorizma kako je navedeno u Direktivi 2017/541(EU) [...]⁹ ili drugih teških kaznenih djela kako je navedeno u Okvirnoj odluci Vijeća 2002/584/PUP¹⁰. U određenoj istrazi te kako bi utvrdila dokaze i informacije o osobi osumnjičenoj za počinjenje teškog kaznenog djela ili o žrtvi teškog kaznenog djela, [...] imenovanim tijelima možda će biti potreban pristup podacima u ETIAS-u. Podaci pohranjeni u ETIAS-u mogu biti potrebni i za utvrđivanje počinitelja kaznenog djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela, posebno kada je potrebno poduzeti hitne mjere. Pristup ETIAS-u za potrebe sprečavanja, otkrivanja ili istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela predstavlja zadiranje u temeljna prava poštovanja privatnog života pojedinaca i prava na zaštitu osobnih podataka osoba čiji se podaci obrađuju u ETIAS-u. Stoga bi podatke u ETIAS-u trebalo zadržavati i stavljati na raspolaganje imenovanim tijelima država članica i Europskom policijskom uredu (Europol) u skladu sa strogim uvjetima utvrđenima u ovoj Uredbi kako bi takav pristup bio ograničen na ono što je strogo potrebno za sprečavanje, otkrivanje i istragu kaznenih djela terorizma i drugih teških kaznenih djela u skladu sa zahtjevima koji su posebno utvrđeni u sudskoj praksi Suda, posebice u predmetu Digital Rights Ireland¹¹.

⁹ Direktiva (EU) 2017/541 od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88, 31.3.2017., str. 6) [...].

¹⁰ Okvirna odluka Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (SL L 190, 18.7.2002., str. 1.).

¹¹ Presuda Suda (Veliko Vijeće) od 8. travnja 2014. u spojenim predmetima C-293/12 i C-594/12 Digital Rights Ireland Ltd, ECLI:EU:C:2014:238.

- (35) Konkretno, pristup podacima u ETIAS-u u svrhu sprečavanja, otkrivanja ili istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela trebalo bi odobriti samo na temelju obrazloženog zahtjeva operativne jedinice imenovanog tijela [...] uz navođenje razlogâ zašto je pristup nužan. [...] Ako je potrebno odmah pribaviti [...] osobne podatke potrebne za sprečavanje [...] kaznenog djela terorizma ili izravne opasnosti povezane s drugim [...] teškim kaznenim djelom [...] ili za omogućavanje kaznenog progona počinitelja, [...] trebalo bi biti prihvaćeno da se provjera toga jesu li uvjeti bili ispunjeni [...] provodi čim je prije moguće nakon što je imenovanim [...] tijelima odobren pristup takvim podacima.
- (36) Stoga je potrebno imenovati [...] tijela država članica koja su ovlaštena za traženje takvog pristupa za posebne svrhe sprečavanja, otkrivanja ili istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela.
- (37) [...] Središnje pristupne točke koje je imenovala svaka država članica [...] trebale bi provjeriti jesu li u konkretnom slučaju ispunjeni uvjeti za traženje pristupa središnjem sustavu ETIAS-a.
- (38) Europol je čvorište za razmjenu informacija u Uniji i ima ključnu ulogu u suradnji među nadležnim tijelima država članica u području istrage prekograničnog kriminala radi podupiranja sprečavanja, analize i istrage kriminala u cijeloj Uniji. Europol bi stoga trebao imati i pristup središnjem sustavu ETIAS-a u okviru svojih zadaća i u skladu s Uredbom (EU) 2016/794¹² u posebnim slučajevima u kojima je potrebno da Europol podupire i pojača djelovanje država članica u pogledu sprečavanja, otkrivanja ili istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela.

¹² SL L 119, 4.5.2016., str. 132–149.

(39) Kako bi se onemogućila sustavna pretraživanja, podatke pohranjene u središnjem sustavu ETIAS-a trebalo bi obrađivati samo u posebnim slučajevima i samo kada je to potrebno radi sprečavanja, otkrivanja ili istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela. Imenovana tijela i Europol trebali bi tražiti pristup ETIAS-u samo ako imaju razumne osnove vjerovati da bi se takvim pristupom dobile informacije koje bi im [...] pomogle u sprečavanju, otkrivanju ili istrazi kaznenog djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela. [...]

(40) Osobne podatke unesene u ETIAS ne bi trebalo čuvati dulje nego što je to potrebno za njihovu svrhu. Da bi ETIAS mogao funkcionirati, potrebno je čuvati podatke povezane s podnositeljima zahtjeva tijekom razdoblja valjanosti odobrenja putovanja. Kako bi se moglo procijeniti predstavljuju li podnositelji zahtjeva rizik za sigurnost, [...] rizik od nezakonitog useljavanja i rizik za javno zdravlje, potrebno je čuvati osobne podatke pet godina od posljednje evidencije o ulasku/izlasku podnositelja zahtjeva pohranjene u EES-u. ETIAS bi se trebao oslanjati na točne preliminarne procjene u pogledu rizika za sigurnost, [...] rizika od nezakonitog useljavanja i rizika za javno zdravlje, posebice uporabom pravila o provjerama. Kako bi mogli služiti kao pouzdana osnova za ručne procjene rizika država članica i kako bi se broj rezultata koji ne odgovaraju stvarnim rizicima sveo na najmanju moguću mjeru („lažni pozitivni rezultati“), rezultati dobiveni u skladu s pravilima za provjere na temelju statističkih podataka dobivenih na osnovi podataka iz ETIAS-a moraju biti reprezentativni za dovoljno velik broj stanovnika. To se ne može postići isključivo na temelju podataka iz odobrenja putovanja tijekom njihova razdoblja valjanosti. Razdoblje čuvanja podataka trebalo bi početi od posljednje evidencije o ulasku/izlasku podnositelja zahtjeva pohranjene u EES-u jer to predstavlja posljednju stvarnu uporabu odobrenja putovanja. Razdoblje čuvanja podataka u trajanju od pet godina odgovara razdoblju čuvanja evidencije o [...] ulasku/izlasku s odobrenjem ulaska izdanim na temelju odobrenja putovanja ili odbijanja ulaska iz ETIAS-a. Usklađivanjem razdobljâ čuvanja osigurava se čuvanje evidencije o ulasku/izlasku i povezanog odobrenja putovanja tijekom istog razdoblja te je ono dodatni element kojim se osigurava buduća interoperabilnost ETIAS-a i EES-a. Usklađivanje razdobljâ čuvanja podataka potrebno je kako bi se nadležnim tijelima omogućilo obavljanje analiza rizika u skladu sa zahtjevima iz Zakonika

Odluka o odbijanju, ukidanju ili poništavanju odobrenja putovanja mogla bi upućivati na veći rizik za sigurnost, [...] veći rizik od nezakonitog useljavanja ili veći rizik za javno zdravlje koji predstavlja podnositelj zahtjeva. Ako je donesena takva odluka, petogodišnje razdoblje čuvanja povezanih podataka trebalo bi početi od [...] datuma te odluke [...] kako bi se u ETIAS-u mogao primjereno uzeti u obzir veći rizik koji bi mogao predstavljati dotični podnositelj zahtjeva. Nakon isteka tog razdoblja, osobne podatke trebalo bi obrisati.

- (41) Trebalo bi utvrditi točna pravila o odgovornostima Agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) za oblikovanje, razvoj informacijskog sustava ETIAS-a i tehničko upravljanje njime, o odgovornostima Agencije za europsku [...] graničnu i obalnu stražu, o odgovornostima država članica i odgovornostima Europol-a.
- (42) Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća¹³ primjenjuje se na aktivnosti agencije eu-LISA i Agencije za europsku [...] graničnu i obalnu stražu kada obavljaju zadaće koje su im povjerene ovom Uredbom.
- (43) [Uredba (EU) 2016/679]¹⁴ primjenjuje se na obradu osobnih podataka u tijelima država članica u okviru primjene ove Uredbe, osim ako je takva obrada obuhvaćena područjem primjene [Direktive (EU) 2016/680] [...].
- (44) [Direktiva (EU) 2016/680]¹⁵ primjenjuje se na obradu osobnih podataka koju provode imenovana tijela država članica za potrebe sprečavanja, otkrivanja ili istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela u skladu s ovom Uredbom [...].

¹³ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

¹⁴ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka).

¹⁵ Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP.

- (45) Neovisna nadzorna tijela osnovana u skladu s [Uredbom (EU) 2016/679] trebala bi pratiti zakonitost obrade osobnih podataka u državama članicama, dok bi Europski nadzornik za zaštitu podataka uspostavljen Uredbom (EZ) br. 45/2001 trebao pratiti aktivnosti institucija i tijela Unije u vezi s obradom osobnih podataka. Europski nadzornik za zaštitu podataka i nadzorna tijela trebali bi surađivati u nadzoru ETIAS-a.
- (46) U skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 obavljeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka i on je 6. ožujka 2017. dostavio mišljenje.
- (47) Trebalo bi uspostaviti stroga pravila o pristupu središnjem sustavu ETIAS-a i potrebne zaštitne mjere. Također je potrebno predvidjeti prava pojedinaca na pristup podacima, njihovo ispravljanje, brisanje i na pravnu zaštitu, posebice pravo na sudsku zaštitu i nadzor operacija obrade koji obavljaju javna neovisna tijela.

- (48) Kako bi se ocijenili rizik za sigurnost, [...] rizik od nezakonitog useljavanja i rizik za javno zdravlje koji bi putnik mogao predstavljati, [...] trebalo bi [...] uspostaviti interoperabilnost informacijskog sustava ETIAS-a i drugih informacijskih sustava EU-a, među ostalim u svrhu provedbe ove Uredbe [...]¹⁶¹⁷¹⁸.
- (49) [...]
- (50) Kako bi se uspostavile tehničke mjere potrebne za primjenu ove Uredbe, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije s ciljem:

¹⁶ [...]

¹⁷ [...]

¹⁸ [...]

- donošenja unaprijed utvrđenog popisa odgovora na pitanja o stupnju i području obrazovanja, trenutačnom zaposlenju i radnom mjestu koje treba navesti u zahtjevu za odobrenje putovanja,
- određivanja sadržaja i formata pitanja u vezi s bolestima, osudama za kaznena djela, boravcima u ratnim područjima ili područjima sukoba i odlukama o napuštanju državnog područja ili odlukama o vraćanju koja se mogu postaviti podnositelju zahtjeva za odobrenje putovanja,
- određivanja sadržaja i formata [...] dodatnih pitanja [...] za [...] podnositelja zahtjeva koji je odgovorio potvrđno na jedno od pitanja u vezi s bolestima, osudama za kaznena djela, boravcima u ratnim područjima ili područjima sukoba i odlukama o napuštanju državnog područja ili odlukama o vraćanju te određivanja unaprijed utvrđenog popisa odgovora na ta pitanja [...],
- utvrđivanja načina plaćanja i postupka plaćanja naknade za odobrenje putovanja te promjena iznosa te naknade uzimajući u obzir svako povećanje troškova ETIAS-a [...],
- utvrđivanja sadržaja i formata unaprijed utvrđenog popisa opcija ako se od podnositelja zahtjeva zatraži da pruži dodatne informacije ili dokumentaciju,
- [...]
- produljenja trajanja prijelaznog razdoblja [...] tijekom kojeg nisu potrebna odobrenja putovanja, kao i [...] trajanja razdoblja odgode tijekom kojeg [...] je potrebno odobrenje putovanja, ali tijekom kojeg će službenici graničnog nadzora iznimno odobriti ulazak državljanima trećih zemalja koji ne posjeduju odobrenje putovanja pod određenim uvjetima.

– [...]

- (51) Posebno je važno da Komisija tijekom pripremnog rada obavi odgovarajuća savjetovanja, među ostalim na stručnoj razini, te da se ta savjetovanja obavljaju u skladu s načelima propisanima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koje se odnose na pripremu delegiranih akata.

- (52) Radi osiguravanja ujednačenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji za donošenje detaljnih pravila o uvjetima za rad javnih internetskih stranica i mobilne aplikacije za mobilne uređaje te pravila o zaštiti podataka i sigurnosti koja se primjenjuju na javne internetske stranice i na mobilnu aplikaciju za mobilne uređaje, za redovito utvrđivanje posebnih rizika za sigurnost, rizika od nezakonitog useljavanja ili rizika za javno zdravlje, koje treba upotrebljavati za uspostavu pokazatelja rizika kako bi se osigurala prilagodba s obzirom na stalno nastajanje novih rizika i uzoraka, za utvrđivanje tehničkih specifikacija za ETIAS-ov popis za praćenje, za donošenje [...] sustava autentifikacije koji je isključivo rezerviran za prijevoznike i utvrđivanje pojedinosti rezervnih postupaka koje treba provoditi u slučaju kada je prijevoznicima tehnički nemoguće [...] pristupiti podacima, za donošenje modela kriznih planova u slučaju kada je tehnički nemoguće pristupiti podacima na vanjskim granicama ili u slučaju kvara ETIAS-a, za donošenje modela sigurnosnog plana i modela plana kontinuiteta poslovanja i oporavka u slučaju katastrofe u odnosu na sigurnost obrade osobnih podataka, za utvrđivanje i razvoj mehanizma, postupaka i tumačenja usklađenosti kvalitete podataka, za sastavljanje zajedničke brošure za informiranje putnika, za donošenje detaljnih pravila o radu središnjeg repozitorija i pravila o zaštiti podataka i sigurnosti koja se primjenjuju na repozitorij, te za stavljanje tehničkog rješenja na raspolažanje državama članicama kako bi se olakšalo prikupljanje određenih podataka. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹.
- (53) Države članice ne mogu dostatno ostvariti uspostavu [...] ETIAS-a i stvaranje zajedničkih obveza, uvjeta i postupaka za uporabu podataka, nego se zbog opsežnosti ili učinaka djelovanja taj cilj može na bolji način ostvariti na razini Unije u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

¹⁹ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (54) [...]²⁰[...] Operativni troškovi i troškovi održavanja informacijskog sustava ETIAS-s, središnje jedinice ETIAS-a i nacionalnih jedinica ETIAS-a trebali bi se u potpunosti pokriti prihodom od naknada. Naknada bi se stoga trebala po potrebi prilagoditi, uzimajući u obzir troškove.
- (55) Prihod ostvaren plaćanjem naknada za odobrenje putovanja trebalo bi namijeniti za pokrivanje trajnih operativnih troškova i troškova održavanja informacijskog sustava ETIAS-a, središnje jedinice ETIAS-a i nacionalnih jedinica ETIAS-a. Uzimajući u obzir posebne značajke sustava, prihod bi trebalo tretirati kao [...] unutarnji namjenski prihod.
- (55a)** [...]
- (56) Ovom Uredbom ne dovodi se u pitanje primjena Direktive 2004/38/EZ.

²⁰

[...]

- (57) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. S obzirom na to da ova Uredba predstavlja daljnji razvoj schengenske pravne stečevine, Danska, u skladu s člankom 4. navedenog protokola, u roku od šest mjeseci nakon što Vijeće doneše odluku o ovoj Uredbi odlučuje hoće li je provesti u svojem nacionalnom pravu.
- (58) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojoj Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2000/365/EZ²¹; Ujedinjena Kraljevina stoga ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (59) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojoj Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ²²; Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (60) U pogledu Islanda i Norveške ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine²³, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke Vijeća 1999/437/EZ²⁴.

²¹ Odluka Vijeća 2000/365/EZ od 29. svibnja 2000. o zahtjevu Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 131, 1.6.2000., str. 43.).

²² Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u provedbi nekih odredbi schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20.).

²³ SL L 176, 10.7.1999., str. 36.

²⁴ Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31.).

- (61) U pogledu Švicarske ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine²⁵, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke Vijeća 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ²⁶ i s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/149/PUP²⁷.

²⁵ SL L 53, 27.2.2008., str. 52.

²⁶ Odluka Vijeća 2008/146/EZ od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str. 1.).

²⁷ Odluka Vijeća 2008/149/PUP od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske unije, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str. 50.).

- (62) U pogledu Lihtenštajna ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine²⁸, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke Vijeća 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/350/EU²⁹ i člankom 3. Odluke Vijeća 2011/349/EU³⁰.
- (63) [...]
- (64) Kako bi se ova Uredba uklopila u postojeći pravni okvir i odrazila promjene povezane s Agencijom za europsku graničnu i obalnu [...] stražu [...], uredbe (EU) br. 515/2014, (EU) 2016/399 [...] i (EU) 2016/1624 trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

²⁸ SL L 160, 18.6.2011., str. 21.

²⁹ Odluka Vijeća 2011/350/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pristupanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, u vezi s ukidanjem kontrola na unutarnjim granicama i kretanju osoba, u ime Europske unije (SL L 160, 18.6.2011., str. 19.).

³⁰ Odluka Vijeća 2011/349/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju u ime Europske unije Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, posebno u odnosu na pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima i policijsku suradnju (SL L 160, 18.6.2011. str. 1.).

POGLAVLJE I.

Opće odredbe

Članak 1.

Predmet

1. Ovom Uredbom uspostavlja se europski sustav za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS) za državljane trećih zemalja izuzete od obveze posjedovanja vize kada prelaze vanjske granice („obveza posjedovanja vize“) ili u zrakoplovnom tranzitu, kojim će se moći [...] procijeniti bi li njihova nazočnost na državnom području država članica predstavljala [...] rizik za sigurnost, [...] rizik od nezakonitog useljavanja [...] ili rizik za javno zdravlje. U tu svrhu uvode se odobrenje putovanja i uvjeti i postupci izdavanja ili odbijanja tog odobrenja.
2. Ovom Uredbom propisuju se uvjeti pod kojima imenovana tijela država članica [...] i Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva [...] (Europol) mogu pretraživati podatke pohranjene u središnjem sustavu ETIAS-a za potrebe sprečavanja, otkrivanja i istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela u njihovoј nadležnosti.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova Uredba primjenjuje se na sljedeće kategorije državljana trećih zemalja [...]:
 - (a) državljane trećih zemalja navedenih u Prilogu II. Uredbi Vijeća (EZ) br. 539/2001³¹ koji su izuzeti od obveze posjedovanja vize za [...] planirani boravak na državnom području država članica najdulje 90 dana tijekom bilo kojeg razdoblja od 180 dana;

³¹ SL L 81, 21.3.2001., str. 1.

- (aa) državljane trećih zemalja od kojih se ne zahtijeva posjedovanje zrakoplovno-tranzitne vize u svrhu tranzita međunarodnim tranzitnim područjima jedne ili više [...] država članica, osim ako posjeduju valjanu vizu;
- (b) [...] osobe izuzete od obveze posjedovanja vize u skladu s člankom 4. stavkom 2. [...] Uredbe (EZ) br. 539/2001 za planirani boravak na državnom području država članica najdulje 90 dana tijekom bilo kojeg razdoblja od 180 dana;
- (c) državljane trećih zemalja koji **su izuzeti od obveze posjedovanja vize i koji** ispunjavaju sljedeće uvjete:
 - i. članovi su obitelji građanina Unije na kojeg se primjenjuje Direktiva 2004/38/EZ ili državljanina treće zemlje koji ostvaruje pravo na slobodno kretanje [...] jednakovrijedno onom građana Unije na temelju sporazuma između Unije i njezinih država članica, s jedne strane, i treće zemlje, s druge strane;
 - ii. nemaju boravišnu iskaznicu iz Direktive 2004/38/EZ ili boravišnu dozvolu u skladu s Uredbom (EZ) br. 1030/2002.

2. Ova se Uredba ne primjenjuje na:

- (a) izbjeglice ili osobe bez državljanstva ili druge osobe koje nisu državljeni ni jedne države, koje borave u državi članici i koje su nositelji putne isprave koju je izdala ta država članica;
- (b) državljane trećih zemalja koji su članovi obitelji građanina Unije na kojeg se primjenjuje Direktiva 2004/38/EZ i koji imaju dozvolu boravka u skladu s tom Direktivom;

- (c) državljane trećih zemalja koji su članovi obitelji državljanina [...] treće zemlje koji ostvaruje pravo na slobodno kretanje [...] jednakovrijedno onom građana Unije na temelju sporazuma između Unije i njezinih država članica, s jedne strane, i treće zemlje, s druge strane, i koji su nositelji boravišne iskaznice u skladu s Direktivom 2004/38/EZ ili boravišne dozvole u skladu s Uredbom 1030/2002;
- (d) nositelje boravišnih dozvola iz članka 2. točke 16. Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća³² [...];
- (e) nositelje jedinstvenih viza[...];
- (ea) nositelje nacionalnih viza za dugotrajni boravak;
- (f) državljane Andore, Monaka i San Marina i nositelje putovnice koju je izdala Država Vatikanskog Grada;
- (g) državljane trećih zemalja [...] koji su nositelji dozvola za malogranični promet koje su izdale države članice u skladu s Uredbom (EZ) br. 1931/2006³³ kada ti nositelji ostvaruju svoje pravo u kontekstu režima malograničnog prometa;
- (h) osobe ili kategorije osoba iz članka 4. stavka 1. točaka od (a) do (f) [...] Uredbe (EZ) br. 539/2001.
- (i) osobe koje podliježu obvezi posjedovanja vize u skladu s člankom 4. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 539/2001.

³² Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 077, 23.3.2016., str. 1.).

³³ SL L 405, 30.12.2006., str. 1.

*Članak 3.
Definicije*

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „vanske granice” znači vanske granice kako su definirane u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) br. 2016/399;
- (b) „granične kontrole” znači granične kontrole kako su definirane u članku 2. točki 11. Uredbe (EU) 2016/399;
- (ba) „kontrola druge linije” znači kontrola druge linije kako je definirana u članku 2. točki 13. Uredbe (EU) 2016/399;
- (c) „službenik graničnog nadzora” znači službenik graničnog nadzora kako je definiran u članku 2. točki 14. Uredbe (EU) 2016/399;
- (d) „odobrenje putovanja” znači odluka izdana u skladu s ovom Uredbom u kojoj je navedeno da [...] nisu utvrđene činjenične naznake ili razumna osnova na temelju kojih bi se moglo [...] smatrati da će nazočnost osobe na državnom području država članica predstavljati [...] rizik za sigurnost, rizik od nezakonitog useljavanja [...] ili rizik za javno zdravlje, a koje državljeni trećih zemalja iz članka 2. moraju imati kako bi ispunili uvjet ulaska iz članka 6. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2016/399;
- (da) „rizik za sigurnost” znači rizik od prijetnje javnom poretku, unutarnjoj sigurnosti ili međunarodnim odnosima [...] bilo koje države članice;
- (db) „rizik od nezakonitog useljavanja” znači rizik od toga da državljanin treće zemlje ne ispunjava uvjete ulaska i boravka utvrđene u članku 6. Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća³⁴.

³⁴ Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 077, 23.3.2016., str. 1.).

- (e) „rizik za javno zdravlje” znači bilo koja bolest koja može izazvati epidemiju u smislu Međunarodnih zdravstvenih propisa Svjetske zdravstvene organizacije te druge infekcijske bolesti ili zarazne parazitske bolesti ako su predmetom zaštitnih odredaba koje se primjenjuju na državljanje država članica [...];
- (f) „podnositelj zahtjeva” znači bilo koji državljanin treće zemlje iz članka 2. koji je podnio zahtjev za odobrenje putovanja;
- (g) „putna isprava” znači putovnica ili neka druga jednakovrijedna isprava kojom se nositelju daje pravo prelaska vanjske granice i u koju se može nalijepiti viza;
- (h) „kratki boravak” znači boravci na državnom području država članica u smislu članka 6. stavka 1. Uredbe (EU) br. 2016/399;
- (i) „osoba koja je prekoračila dopušteni boravak” znači državljanin treće zemlje koji ne ispunjava ili više ne ispunjava uvjete trajanja kratkog boravka na državnom području država članica;
- (j) „mobilna aplikacija za mobilne uređaje” znači softverska aplikacija prilagođena radu na mobilnim uređajima kao što su pametni telefoni i tablet računala;
- (k) „rezultat” znači postojanje podudarnosti utvrđene uspoređivanjem osobnih podataka zabilježenih u dosjeu zahtjeva u središnjem sustavu ETIAS-a s osobnim podacima pohranjenima u evidenciji, dosjeu ili upozorenju registriranom u informacijskom sustavu koji pretražuje središnji sustav ETIAS-a, na popisu ETIAS-a za praćenje ili s posebnim pokazateljima rizika iz članka 28.;
- (l) „kaznena djela terorizma” znači kaznena djela koja odgovaraju onima iz [...] Direktive (EU) 2017/541 ili su im istovjetna [...];

- (m) „teška kaznena djela” znači kaznena djela koja odgovaraju ili su istovjetna onima iz članka 2. stavka 2. Okvirne odluke 2002/584/PUP, ako su prema nacionalnom pravu kažnjiva kaznom zatvora ili mjerom oduzimanja slobode na maksimalno tri godine;
- (n) „podaci Europola” znači osobni podaci dostavljeni Europolu za potrebe iz članka 18. stavka 2. točke (a) Uredbe (EU) 2016/794;
- (o) [...]
- (o) „maloljetnik” znači državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva mlađa od 18 godina;
- (p) „konzulat” znači diplomska misija ili konzularni ured države članice ovlašten za izdavanje viza pod vodstvom karijernog konzularnog službenika, kako je definirano u Bečkoj konvenciji o konzularnim odnosima od 24. travnja 1963.;
- (q) „imenovana tijela” znači tijela koja su odgovorna za sprečavanje, otkrivanje ili istragu kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela i koja su imenovale države članice na temelju članka 43.;
- (r) „tijela nadležna za imigraciju” znači nadležna tijela zadužena, u skladu s nacionalnim pravom, za:
- a) provjere na državnom području država članica toga jesu li ispunjeni uvjeti za ulazak ili dopušteni boravak na državnom području država članica i/ili;
- b) preispitivanje uvjeta i donošenje odluka povezanih s boravištem državljanina trećih zemalja na državnom području država članica i, kada je to relevantno, savjetovanje u skladu s Uredbom (EU) br. 377/2004 i/ili;
- c) olakšavanje vraćanja državljanina trećih zemalja u treću zemlju koja je matična zemlja ili zemlja tranzita.

2. Definicije iz članka 2. Uredbe (EZ) 45/2001 primjenjuju se ako osobne podatke obrađuju Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu i eu-LISA.
3. Definicije iz članka 4. [Uredbe (EU) 2016/679] primjenjuju se ako osobne podatke obrađuju tijela država članica.
4. Definicije iz članka 3. [Direktive (EU) 2016/680] primjenjuju se ako osobne podatke obrađuju tijela država članica za [...] potrebe sprečavanja, otkrivanja ili istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela.

*Članak 4.
Ciljevi ETIAS-a*

Pružanjem potpore nadležnim tijelima država članica ETIAS [...]:

- (a) doprinosi visokom stupnju sigurnosti osiguravanjem detaljne procjene toga predstavljaju li podnositelji zahtjeva rizik za sigurnost prije njihova dolaska na vanjske granične prijelaze kako bi se moglo utvrditi postoje li činjenične naznake ili razumna osnova na temelju kojih se može zaključiti da nazočnost osobe na državnom području država članica predstavlja rizik za sigurnost;
- (b) doprinosi sprečavanju [...] nezakonitog useljavanja osiguravanjem [...] procjene toga predstavljaju li podnositelji zahtjeva rizik od nezakonitog useljavanja prije njihova dolaska na vanjske granične prijelaze;
- (c) doprinosi zaštiti javnog zdravlja osiguravanjem procjene toga predstavlja li podnositelj zahtjeva rizik za javno zdravlje u smislu članka 3. stavka 1. točke (e) prije njegova dolaska na vanjske granične prijelaze;
- (d) pojačava učinkovitost graničnih kontrola;

- (e) podržava ciljeve Schengenskog informacijskog sustava (SIS) povezane s upozorenjima o osobama za koje se traži uhićenje, predaja ili izručenje, o nestalim osobama, o osobama koje se traže radi pomoći u sudskom postupku i o osobama za skrivene provjere, [istražne provjere] ili posebne provjere.
- (f) doprinosi sprečavanju, otkrivanju i istrazi kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela.

*Članak 5.
Opća struktura ETIAS-a:*

ETIAS se sastoji od:

- (a) informacijskog sustava ETIAS-a iz članka 6.;
- (b) središnje jedinice ETIAS-a iz članka 7.;
- (c) nacionalnih jedinica ETIAS-a iz članka 8.

*Članak 6.
Uspostava i tehnička struktura informacijskog sustava ETIAS-a*

1. Informacijski sustav ETIAS-a razvija Agencija za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) i osigurava tehničko upravljanje njime.
2. Informacijski sustav ETIAS-a sastoji se od:
 - (a) središnjeg sustava;
 - (b) nacionalnog jedinstvenog sučelja (NUI) u svakoj državi članici utemeljenog na zajedničkim tehničkim specifikacijama i jednakog u svim državama članicama kojim se omogućuje povezivanje središnjeg sustava s nacionalnim [...] infrastrukturama u državama članicama;

- (c) sigurne komunikacijske infrastrukture između središnjeg sustava i nacionalnih jedinstvenih sučelja;
 - (d) sigurne komunikacijske infrastrukture između središnjeg sustava ETIAS-a i informacijskih sustava iz članka 10.;
 - (e) javnih internetskih stranica i mobilne aplikacije za mobilne uređaje;
 - (f) usluge elektroničke pošte;
 - (g) usluge sigurnog računa kojom se omogućuje podnositeljima zahtjeva da dostave dodatne informacije i/ili dokumentaciju, ako je to potrebno;
 - (h) portala za prijevoznike;
 - (i) sigurne mrežne usluge kojom se omogućuje komunikacija između središnjeg sustava, s jedne strane, i javnih internetskih stranica, mobilne aplikacije, usluge elektroničke pošte, usluge sigurnog računa, portala za prijevoznike, posrednika za plaćanje i međunarodnih sustava (sustavi / baze podataka Interpola), s druge strane;
 - (j) softvera kojim se središnjoj jedinici ETIAS-a i nacionalnim jedinicama ETIAS-a omogućuje obrada zahtjeva i upravljanje savjetovanjima s ostalim nacionalnim jedinicama ETIAS-a iz članka 24. i s Europolom iz članka 25.;
 - (k) središnjeg repozitorija podataka u svrhe izvješćivanja i u statističke svrhe.
3. [Središnji sustav, nacionalna jedinstvena sučelja, mrežna usluga, portal za prijevoznike i komunikacijska struktura ETIAS-a dijele i u mjeri u kojoj je to tehnički moguće ponovno upotrebljavaju komponente računalne opreme i softvera središnjeg sustava EES-a, nacionalnih jedinstvenih sučelja EES-a, mrežne usluge EES-a, EES-ova portala za prijevoznike i komunikacijske infrastrukture EES-a.]

Članak 7.
Ustavljavanje središnje jedinice ETIAS-a

1. Središnja jedinica ETIAS-a osniva se u okviru Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu.
2. Središnja jedinica ETIAS-a koja radi 24 sata dnevno 7 dana u tjednu zadužena je:
 - (a) [...] za utvrđivanje parametara provjere radi osiguravanja toga da je zahtjev potpun, a navedeni podaci koherentni [...]
(aa) za osiguravanje ažuriranosti podataka koje unosi u dosjek zahtjeva u skladu s odgovarajućim odredbama članaka 48. i 54.;
(b) za provjeru, u slučajevima u kojima se automatiziranim obradom dobije rezultat, [...] toga odgovaraju li osobni podaci podnositelja zahtjeva osobnim podacima osobe na koju se odnosi [...] taj rezultat pretraživanja u jednom od pretraživanih informacijskih sustava / baza podataka ili u njih više ili posebnim pokazateljima rizika iz članka 28., a ako se to potvrdi ili ako i dalje postoji sumnja, za pokretanje ručne obrade zahtjeva kako je navedeno u članku 22.;
(c) za definiranje, ispitivanje, provedbu, evaluaciju i preispitivanje posebnih pokazatelja rizika iz članka 28. nakon savjetovanja s Odborom ETIAS-a za provjere;
(d) za obavljanje redovitih revizija obrade zahtjeva i provedbe odredaba članka 28., uključujući redovitu procjenu njihova učinka na temeljna prava, posebice u pogledu privatnosti i zaštite osobnih podataka.

*Članak 8.
Uspostava nacionalnih jedinica ETIAS-a*

1. Svaka država članica imenuje neko nadležno tijelo nacionalnom jedinicom ETIAS-a.
2. Nacionalne jedinice ETIAS-a odgovorne su:
 - (a) za osiguravanje ispravnog unosa podataka u dosjee zahtjeva i ažuriranosti podataka pohranjenih u dosjeima[...] zahtjeva [...] u središnjem sustavu ETIAS-a [...] u skladu s odgovarajućim odredbama članaka 48. i 54.;
 - (b) za ispitivanje [...] zahtjeva za odobrenje putovanja i odlučivanje o njima ako je [...] automatiziranim obradom zahtjeva dobiven rezultat te je središnja jedinica ETIAS-a pokrenula ručnu obradu zahtjeva [...];
 - (ba) za odlučivanje o izdavanju odobrenja putovanja s ograničenom područnom valjanošću kako je navedeno u članku 38.;
 - (c) za osiguravanje koordinacije [...] s drugim nacionalnim jedinicama ETIAS-a i Europolom u pogledu zahtjeva za savjetovanje iz članaka 24. i 25;
 - (d) za pružanje podnositeljima zahtjeva informacija o postupku koji treba provoditi u slučaju žalbe u skladu s člankom 31. stavkom 2.;
 - (e) [...]
 - (f) za poništavanje i ukidanje odobrenja putovanja kako je navedeno u člancima 34. i 35.
3. Države članice osiguravaju nacionalnim jedinicama ETIAS-a dovoljna sredstva za obavljanje njihovih zadaća u skladu s rokovima utvrđenima ovom Uredbom [...].

Članak 9.
Odbor ETIAS-a za provjere

1. U okviru Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu uspostavlja se Odbor ETIAS-a za provjere sa savjetodavnom funkcijom. On je sastavljen od predstavnika svake nacionalne jedinice ETIAS-a, Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu i Europol-a.
2. S Odborom ETIAS-a za provjere savjetuje se [...]:
 - (a) središnja jedinica ETIAS-a, o definiranju, evaluaciji i preispitivanju posebnih pokazatelja rizika iz članka 28.;
 - (b) Europol, o provedbi ETIAS-ova popisa za praćenje iz članka 29.
3. Za potrebe iz stavka 2. [...] Odbor ETIAS-a za provjere donosi mišljenja, smjernice, preporuke i najbolju praksu.
4. Odbor ETIAS-a za provjere sastaje se prema potrebi i najmanje dva puta godišnje. Troškove i usluge za sve njegove sastanke osigurava Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu.
5. Odbor ETIAS-a za provjere na prvom sastanku donosi poslovnik jednostavnom većinom svojih članova.

Članak 10.
Interoperabilnost s drugim informacijskim sustavima EU-a

Uspostavlja se interoperabilnost informacijskog sustava ETIAS-a i drugih informacijskih sustava EU-a, među ostalim radi omogućivanja provjere [...] iz članka 18.

*Članak 11.
Pristup podacima pohranjenima u ETIAS-u*

1. Informacijskom sustavu ETIAS može pristupiti samo propisno ovlašteno osoblje središnje jedinice ETIAS-a i nacionalnih jedinica ETIAS-a.
2. Pristup službenika graničnog nadzora središnjem sustavu ETIAS-a u skladu s člankom 41. ograničen je na pretraživanje središnjeg sustava ETIAS-a za dobivanje statusa odobrenja putovanja putnika koji se nalazi na vanjskom graničnom prijelazu i na određene podatke iz članka 41. stavka 2.

Ako su nužne dodatne provjere za potrebe [...] kontrole druge linije, pristup službenika graničnog nadzora središnjem sustavu ETIAS-a proširuje se i na podatke iz članka 41. stavka 3. [...].
3. Pristup prijevoznika središnjem sustavu ETIAS-a [...] u skladu s člankom 39. ograničen je na pretraživanje središnjeg sustava ETIAS-a radi dobivanja statusa odobrenja putovanja putnika.
4. Pristup tijela nadležnih za imigraciju središnjem sustavu ETIAS-a ograničen je na dobivanje statusa odobrenja putovanja putnika koji se nalazi na državnom području države članice [...] i na određene podatke iz članka 42.a.
5. Svaka država članica imenuje nadležna nacionalna tijela [...] iz stavaka 1., 2. i 4. te bez odgode dostavlja popis tih tijela agenciji eu-LISA. U tom se popisu utvrđuje za koje potrebe propisno ovlašteno osoblje svakog tijela ima pristup podacima u ETIAS-u u skladu sa stanicima 1., 2. i [...] 4.

*Članak 12.
Nediskriminacija*

Obradom osobnih podataka u okviru informacijskog sustava ETIAS-a koju obavlja bilo koji korisnik ne uzrokuje se diskriminacija državljana trećih zemalja osobito na osnovi spola, rase, [...] etničkog podrijetla, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije. Njome se potpuno poštuje ljudsko dostojanstvo i integritet. [...]

POGLAVLJE II.

Zahtjev

Članak 13.

Praktični mehanizmi za podnošenje zahtjeva

1. Podnositelji zahtjeva podnose zahtjev popunjavanjem internetskog obrasca zahtjeva na za to predviđenim javnim internetskim stranicama ili mobilnom aplikacijom za [...] mobilne uređaje dovoljno unaprijed prije planiranog putovanja.

1.a Nositelji valjanog odobrenja putovanja mogu podnijeti zahtjev za novo odobrenje putovanja najranije 91 dan prije datuma isteka valjanog odobrenja putovanja.

Središnji sustav ETIAS-a 91 dan prije isteka tog odobrenja putovanja automatski obavješćuje [...] nositelja tog odobrenja putovanja električkom poštom o datumu isteka i mogućnosti podnošenja zahtjeva za novo odobrenje putovanja.
- 1.b Sva komunikacija s podnositeljem zahtjeva za potrebe njegova zahtjeva za odobrenje putovanja obavlja se električkom poštom na adresu električke pošte koju je podnositelj zahtjeva naveo u obrascu zahtjeva kako je navedeno u članku 15. stavku 2. točki (g).
2. Zahtjeve mogu podnosići podnositelj zahtjeva ili ovlaštena osoba ili posrednik kojeg je podnositelj zahtjeva ovlastio za podnošenje zahtjeva u njegovo ime.

Članak 14.

Javne internetske stranice i mobilna aplikacija za mobilne uređaje

1. Javnim internetskim stranicama i mobilnom aplikacijom za mobilne uređaje omogućuje se državljanima trećih zemalja koji podliježu zahtjevu za odobrenje putovanja da podnesu zahtjev za odobrenje putovanja, unesu potrebne podatke u obrazac zahtjeva u skladu s člankom 15. i plate naknadu za izdavanje odobrenja putovanja.

2. Zahvaljujući javnim internetskim stranicama i mobilnoj aplikaciji za mobilne uređaje obrazac zahtjeva lako je i besplatno dostupan podnositeljima zahtjeva.
3. Javne internetske stranice i mobilna aplikacija za mobilne uređaje dostupni su na svim službenim jezicima država članica.
4. Ako službeni jezici država navedenih u Prilogu II. Uredbi Vijeća (EZ) br. 539/2001 ne odgovaraju jezicima iz stavka 3., informativni članci o sadržaju i uporabi javnih internetskih stranica i mobilne aplikacije za mobilne uređaje i objašnjenja dostupni su na najmanje jednom od službenih jezika navedenih država, a objavljuje ih agencija eu-LISA na javnim internetskim stranicama i na mobilnoj aplikaciji za mobilne uređaje. Ako bilo koja od tih zemalja ima više od jednog službenog jezika, takvi informativni članci potrebni su samo ako nijedan od tih jezika ne odgovara jezicima iz stavka 3.
5. Na javnim internetskim stranicama i mobilnoj aplikaciji podnositelje zahtjeva obavješćuje se o jezicima koje mogu upotrebljavati za popunjavanje obrasca zahtjeva.
6. Na javnim internetskim stranicama i mobilnoj aplikaciji za mobilne uređaje podnositelju zahtjeva osigurava se usluga računa kojom se podnositeljima zahtjeva omogućuje da, prema potrebi, dostave dodatne informacije i/ili dokumentaciju.
 - 6.a Javne internetske stranice i mobilna aplikacija za mobilne uređaje podnositelju zahtjeva omogućuju podnošenje kontaktnog obrasca odabirom iz unaprijed utvrđenog popisa opcija kako bi naznačio da je svrha planiranog boravka povezana s humanitarnim razlozima [...] ili međunarodnim obvezama.
 - 6.b Na javnim internetskim stranicama nalaze se informacije iz članka 61.
7. Komisija donosi detaljna pravila o uvjetima za rad javnih internetskih stranica i mobilne aplikacije za mobilne uređaje te o pravilima o zaštiti podataka i sigurnosti koja se primjenjuju na javne internetske stranice i na mobilnu aplikaciju za mobilne uređaje. Te se provedbene mjere donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 79. stavka 2.

Članak 15.

Obrazac zahtjeva i osobni podaci podnositelja zahtjeva

1. Svaki podnositelj zahtjeva podnosi popunjeni obrazac zahtjeva koji uključuje izjavu o izvornosti, potpunosti i pouzdanosti dostavljenih podataka i izjavu o istinitosti i pouzdanosti danih izjava. Svaki podnositelj zahtjeva također izjavljuje da razumije uvjete ulaska iz članka 6. Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća³⁵ te da se od njega može zatražiti pružanje relevantne popratne dokumentacije pri svakom ulasku. Maloljetnici podnose obrazac zahtjeva s [...] potpisom osobe koja trajno ili privremeno ima roditeljsko pravo ili zakonsko skrbništvo.
2. Podnositelj zahtjeva navodi sljedeće osobne podatke u obrascu zahtjeva:
 - (a) prezime, ime, djevojačko prezime; datum rođenja, mjesto rođenja, državu rođenja, spol, sadašnje državljanstvo, imena roditelja podnositelja zahtjeva;
 - (b) ostala imena (pseudonime, umjetnička imena, nadimke), ako ih ima;
 - (c) druga državljanstva [...] ako ih ima [...];
 - (d) vrstu i broj putne isprave te državu koja ju je izdala;
 - (e) datum izdavanja putne isprave i datum isteka valjanosti putne isprave;
 - (f) kućnu adresu podnositelja zahtjeva ili, ako nije dostupna, grad i državu u kojoj ima boravište;

³⁵ Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 077, 23.3.2016., str. 1.).

- (g) adresu e-pošte i, ako ih ima, brojeve telefona i mobilnog telefona;
- (h) obrazovanje (stupanj i područje);
- (i) trenutačno zaposlenje, radno mjesto i poslodavca; za studente, ime obrazovne ustanove;
- (j) adresu prvog planiranog boravka ili, u slučaju tranzita [...], države članice prvog planiranog tranzita [...];
- (ja) [...]
- (jb) [...]
- (jc) [...]
- (k) za maloljetnike, prezime i ime, kućnu adresu, adresu e-pošte i telefonski broj nositelja roditeljskog prava ili zakonskog skrbnika podnositelja zahtjeva;
- (l) ako traži status člana obitelji iz članka 2. stavka 1. točke (c):
 - i. svoj status kao člana obitelji;
 - ii. prezime, ime, datum rođenja, mjesto rođenja, državu rođenja, sadašnje državljanstvo, kućnu adresu, adresu e-pošte i telefonski broj člana obitelji s kojim podnositelj zahtjeva ima obiteljske veze;
 - iii. svoje obiteljske veze s tim članom obitelji u skladu s člankom 2. stavkom 2. Direktive 2004/38/EZ;
- (m) ako zahtjev popunjava osoba koja nije podnositelj zahtjeva, prezime, ime, tvrtku, organizaciju, ako je primjenjivo, adresu e-pošte, poštansku adresu, telefonski broj; odnos s podnositeljem zahtjeva i [...] potpisana izjavu o zastupanju[...].

(n) [...]

3. Podnositelj zahtjeva bira stupanj i područje obrazovanja, trenutačno zaposlenje, radno mjesto i svrhu prvog planiranog boravka s unaprijed utvrđenog popisa. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 78. radi utvrđivanja tih unaprijed utvrđenih popisa.
4. Nadalje, podnositelj zahtjeva odgovara na sljedeća pitanja:
 - (a) boluje li od bilo koje bolesti koja može izazvati epidemiju u smislu Međunarodnih zdravstvenih propisa Svjetske zdravstvene organizacije ili druge infekcijske bolesti ili zarazne parazitske bolesti ako su predmetom zaštitnih odredaba koje se primjenjuju na državljane država članica;
 - (b) je li [...] bio osuđen za bilo kakvo kazneno djelo iz Priloga tijekom prethodnih [...] deset godina, ili u slučaju kaznenih djela terorizma, tijekom prethodnih dvadeset godina, kada, i u kojoj [...] zemlji;
 - (c) je li boravio [...] u određenoj ratnoj zoni ili zoni sukoba tijekom [...] prethodnih deset godina i koji su bili razlozi tog boravka;
 - (d) je li bio predmetom [...] bilo kakve odluke kojom se od njega tražilo da napusti državno područje države članice ili bilo koje druge zemlje te je li protiv njega donesena bilo kakva odluka o vraćanju tijekom [...] prethodnih deset godina.
5. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 78. kojima propisuje sadržaj i oblik [...] pitanja iz stavka 4.

6. [...] Ako podnositelj zahtjeva odgovori potvrđno na bilo koje od pitanja iz stavka 4., mora odgovoriti na dodatna pitanja na obrascu zahtjeva odabirom s unaprijed utvrđenog popisa [...] odgovora [...]. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 78. kojima propisuje sadržaj i oblik tih dodatnih pitanja i unaprijed utvrđeni popis odgovora na ta pitanja.
7. Podnositelj zahtjeva unosi podatke iz stavaka 2. i 4. latiničnim pismom [...] s dijakritičkim znakovima.
8. Nakon podnošenja obrasca zahtjeva, *informacijski sustav ETIAS-a* prikuplja IP adresu s koje je podnesen obrazac zahtjeva.

Članak 16.
Naknada za izdavanje odobrenja putovanja

1. Podnositelj zahtjeva plaća naknadu za izdavanje odobrenja putovanja u iznosu od 5 EUR za svaki zahtjev.
2. Djeca koja su mlađa od 12 [...] godina u trenutku podnošenja zahtjeva oslobođena su obveze plaćanja naknade za izdavanje odobrenja putovanja.
3. Naknada za izdavanje odobrenja putovanja naplaćuje se u eurima.
4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 78. o načinima plaćanja i postupcima naplaćivanja naknade za izdavanje odobrenja putovanja i o promjenama iznosa te naknade kojima se uzima u obzir bilo kakvo povećanje troškova iz članka 74.

POGLAVLJE III.

Stvaranje dosjea zahtjeva i ispitivanje zahtjeva u središnjem sustavu ETIAS-a

*Članak 17.
Dopuštenost i stvaranje dosjea zahtjeva*

1. *Središnji sustav ETIAS-a nakon podnošenja zahtjeva automatski provjerava:*
 - (a) jesu li ispunjena sva polja obrasca zahtjeva i sadržavaju li sve stavke iz članka 15. stavaka 2. i 4.;
 - (b) je li naplaćena naknada za izdavanje odobrenja putovanja.
2. Ako se zahtjev smatra dopuštenim u skladu sa stavkom 1., središnji sustav ETIAS-a automatski bez odgode otvara dosje zahtjeva i dodjeljuje mu broj zahtjeva.
3. Nakon otvaranja dosjea zahtjeva, središnji sustav ETIAS-a bilježi i pohranjuje sljedeće podatke:
 - (a) broj zahtjeva;
 - (b) informaciju o statusu koja označava da je zatraženo odobrenje putovanja;
 - (c) osobne podatke iz članka 15. stavaka 2., [...] 4. i 6., uključujući troslovnu oznaku zemlje koja je izdala putnu ispravu;
 - (d) podatke iz članka 15. stavka 8.[...];
 - (e) datum i vrijeme podnošenja obrasca zahtjeva te upućivanje na uspješno plaćanje naknade za izdavanje odobrenja putovanja i jedinstveni referentni broj plaćanja.

4. Nakon otvaranja dosjea zahtjeva, središnji sustav ETIAS-a utvrđuje ima li podnositelj zahtjeva već jedan dosje zahtjeva u središnjem sustavu ETIAS-a uspoređivanjem podataka iz članka 15. stavka 2. točke (a) s osobnim podacima u dosjeima zahtjeva pohranjenima u središnjem sustavu ETIAS-a. U takvom slučaju središnji sustav ETIAS-a povezuje novi dosje zahtjeva s prethodnim već postojećim dosjeom zahtjeva koji je izrađen za istog podnositelja zahtjeva.
5. Nakon stvaranja dosjea zahtjeva podnositelj zahtjeva odmah prima obavijest elektroničkom poštom koja uključuje:
 - (a) informaciju o statusu kojom se navodi da je podnesen zahtjev za odobrenje putovanja; i
 - (b) broj zahtjeva.

*Članak 18.
Automatizirana obrada*

1. Dosjei zahtjeva automatski se obrađuju u središnjem sustavu ETIAS-a radi pronalaženja rezultata. Središnji sustav ETIAS-a pojedinačno ispituje svaki dosje zahtjeva.
2. Središnji sustav ETIAS-a uspoređuje relevantne podatke iz članka 15. stavka 2. točaka (a), (b), (c), (d), (f), (g) i (j) [...], osim u slučaju tranzita, (m) te stavka 8. s podacima iz evidencije, dosjea ili upozorenja registriranog u središnjem sustavu ETIAS-a, Schengenskom informacijskom sustavu (SIS), [sustavu ulaska/izlaska (EES)], viznom informacijskom sustavu (VIS), [Eurodacu], [Europskom informacijskom sustavu kaznene evidencije (ECRIS)], podacima Europol-a, Interpolovoj bazi podataka o ukradenim i izgubljenim putnim ispravama (SLTD) i Interpolovoj bazi podataka o putnim ispravama povezanim s upozorenjima (Interpol TDAWN).

Središnji sustav ETIAS-a konkretno provjerava:

- (a) odgovara li putna isprava upotrijebljena pri podnošenju zahtjeva putnoj ispravi koja je prijavljena kao izgubljena, ukradena, poništena u SIS-u;

- (b) odgovara li putna isprava upotrijebljena pri podnošenju zahtjeva putnoj ispravi koja je prijavljena kao izgubljena, ukradena ili poništena u SLTD-u;
- (c) je li podnositelj zahtjeva predmet upozorenja o odbijanju ulaska zabilježenog u SIS-u;
- (d) je li podnositelj zahtjeva predmet upozorenja u SIS-u koje se odnosi na osobe za koje se traži uhićenje radi za predaje na temelju europskog uhidbenog naloga ili za koje se traži uhićenje radi izručenja;
- (e) odgovaraju li podnositelj zahtjeva i putna isprava odbijenom, ukinutom ili poništenom [...] zahtjevu za izdavanje odobrenja putovanja u središnjem sustavu ETIAS-a;
- (f) odgovaraju li podaci navedeni u zahtjevu koji se odnose na putnu ispravu drugom zahtjevu za odobrenje putovanja povezanim s drugim podacima o identitetu iz članka 15. stavka 2. točke (a) u središnjem sustavu ETIAS-a;
- (g) [je li podnositelj zahtjeva trenutačno evidentiran kao osoba koja je prekoračila dopušteni boravak ili je u prošlosti bio tako evidentiran, pretraživanjem EES-a;]
- (h) [je li podnositelju zahtjeva odbijen ulazak pretraživanjem EES-a;]
- (i) je li protiv podnositelja zahtjeva donesena odluka o odbijanju, ukidanju ili poništenju vize za kratkotrajni boravak zabilježena u VIS-u;
- (j) odgovaraju li podaci navedeni u zahtjevu podacima zabilježenima u Europolu;
- (k) [je li protiv podnositelja zahtjeva donesena odluka o vraćanju ili nalog za udaljavanje nakon povlačenja ili odbijanja zahtjeva za [...] međunarodnu zaštitu u Eurodacu;]

- (l) [odgovara li podnositelj zahtjeva osobi čiji su podaci zabilježeni u ECRIS-u;]³⁶
- (m) odgovara li putna isprava upotrijebljena pri podnošenju zahtjeva putnoj ispravi koja je zabilježena u bazi Interpol TDAWN;
- (n) u slučaju kada je podnositelj zahtjeva maloljetnik, je li njegov nositelj roditeljskog prava ili zakonski skrbnik:
- i. predmet upozorenja u SIS-u koje se odnosi na osobe za koje se traži uhićenje radi predaje na temelju europskog uhidbenog naloga ili za koje se traži uhićenje radi izručenja;
- ii. predmet upozorenja o odbijanju ulaska zabilježenog u SIS-u.
3. Središnji sustav ETIAS-a provjerava je li podnositelj zahtjeva potvrđno odgovorio na bilo koje od pitanja iz članka 15. stavka 4. zemlju boravišta, kako je navedeno u članku 15. stavku 2. točki (f).
4. Središnji sustav ETIAS-a uspoređuje relevantne podatke iz članka 15. stavka 2. točaka (a), (b), (c), (d), (f), (g), (i), (j) [...], osim u slučaju tranzita, (k) i (m) te stavka 8. s podacima koji postoje na ETIAS-ovu popisu za praćenje iz članka 29.
5. Središnji sustav ETIAS-a uspoređuje relevantne podatke iz članka 15. stavka 2. točaka (a), (c), (f), (h) i (i) [...] s posebnim pokazateljima rizika iz članka 28.
6. Središnji sustav ETIAS-a dodaje u dosje zahtjeva upućivanje na rezultat dobiven u skladu sa stavcima od 2. do 5.

³⁶ Ovaj tekst morat će se izmijeniti kako bi se specificiralo da će se rezultat dobiti samo u slučaju terorizma ili drugih teških kaznenih djela ovisno o relevantnom prijedlogu o ECRIS-u.

7. [...]
- (a) [...]
- (b) [...]
- (c) [...]
- (d) [...]
- [...]
8. Ako podaci zabilježeni u dosjeu zahtjeva odgovaraju podacima kojima je dobiven rezultat u skladu sa stavcima 2. i 4., središnji sustav ETIAS-a utvrđuje, prema potrebi, države članice koje su unijele ili dostavile podatke kojima je dobiven rezultat ili rezultati te bilježi to u dosjeu zahtjeva.
9. Nakon bilo kojeg dobivenog rezultata u skladu sa stavkom 2. točkom (j) i stavkom 4. te ako nijedna država članica nije dostavila podatke kojima je dobiven rezultat, središnji sustav ETIAS-a utvrđuje je li podatke unio Europol te bilježi to u dosjeu zahtjeva.

*Članak 19.
Rezultati automatizirane obrade*

1. Ako automatiziranim obradom iz članka 18. stavaka od 2. do 5. nije dobiven nikakav rezultat, središnji sustav ETIAS-a automatski izdaje odobrenje putovanja u skladu s člankom 30. i [...] obavješćuje podnositelja zahtjeva u skladu s člankom 32.
- 1.a Ako su automatiziranim obradom iz članka 18. stavaka od 2. do 5. dobiveni jedan ili više rezultata, zahtjev se ocjenjuje u skladu s postupkom iz članka 20.

2. [...] Ako se postupkom provjere iz članka 20. potvrđuje da podaci zabilježeni u dosjeu zahtjeva odgovaraju podacima kojima je dobiven rezultat tijekom automatizirane obrade u skladu s člankom 18. stavcima od 2. do 5. ili ako i dalje postoje sumnje u pogledu identiteta podnositelja zahtjeva, zahtjev se procjenjuje u skladu s postupkom iz članka 22.
- 2.a Ako se automatiziranom obradom iz članka 18. stavka 3. utvrdi da je podnositelj zahtjeva potvrđno odgovorio na bilo koje od pitanja iz članka 15. stavka 4., i ako nema drugih rezultata, zahtjev se šalje nacionalnoj jedinici ETIAS-a odgovorne države članice na ručnu obradu kako je navedeno u članku 22.
3. [...]

Članak 20.

Provjera koju obavlja središnja jedinica ETIAS-a

1. Ako su automatiziranom obradom iz članka 18. stavaka od 2. do 5. dobiveni jedan ili više rezultata središnji sustav ETIAS-a automatski se savjetuje sa središnjom jedinicom ETIAS-a.
2. Nacionalna jedinica ETIAS-a ima pristup dosjeu zahtjeva i povezanim dosjeima zahtjeva, ako postoje, te svim rezultatima dobivenima tijekom automatizirane obrade u skladu s člankom 18. stavcima od 2. do 5., kao i informacijama koje je identificirao središnji sustav ETIAS-a u skladu s člankom 18. stavcima 8. i 9.
3. Središnja jedinica ETIAS-a provjerava odgovaraju li podaci zabilježeni u dosjeu zahtjeva podacima koji se nalaze u jednom od pretraženih informacijskih sustava / baza podataka, ETIAS-ovu popisu za praćenje iz članka 29. ili posebnim pokazateljima rizika iz članka 28.

4. Ako podaci ne odgovaraju i ako tijekom automatizirane obrade u skladu s člankom 18. stavcima od 2. do 5. nije zabilježen ni jedan drugi rezultat, središnja jedinica ETIAS-a briše lažni rezultat iz dosjera zahtjeva i središnji sustav ETIAS-a automatski izdaje odobrenje putovanja u skladu s člankom 30.
5. Ako podaci odgovaraju identitetu podnositelja zahtjeva ili ako postoji sumnja u pogledu identiteta podnositelja zahtjeva, zahtjev se procjenjuje u skladu s postupkom iz članka 22.
6. Središnja jedinica ETIAS-a obavlja ručni pregled u roku od najviše 12 sati od primitka dosjera zahtjeva.

Članak 20.
Potpore ciljevima Schengenskog informacijskog sustava

1. Za potrebe članka 4. točke (e) središnji sustav ETIAS-a uspoređuje podatke iz članka 15. stavka 2. točaka (a), (b) i (d) s podacima u SIS-u kako bi se moglo utvrditi postoji li u pogledu podnositelja zahtjeva jedno od sljedećih upozorenja:
 - a) upozorenje o nestalim osobama;
 - b) upozorenje o osobama od kojih se traži pomoć u sudskom postupku;
 - (c) upozorenje o osobama za skrivene provjere, [obavijesne provjere] ili posebne provjere.

2. Ako su usporedbom iz stavka 1. dobiveni jedan ili više rezultata [...], središnji sustav ETIAS-a šalje automatiziranu obavijest središnjoj jedinici ETIAS-a kojom se potvrđuje odgovaraju li osobni podaci podnositelja zahtjeva osobnim podacima sadržanima u upozorenju kojim je dobiven taj rezultat, i nakon potvrde središnji sustav ETIAS-a šalje automatiziranu obavijest uredu SIRENE države članice koja je izdala upozorenje. Središnji sustav ETIAS-a šalje automatiziranu obavijest i uredu SIRENE države članice koja je izdala upozorenje kojim je dobiven rezultat u pogledu SIS-a tijekom automatizirane obrade iz članka 18. [...] ako je nakon provjere koju obavlja središnja jedinica ETIAS-a iz članka 20. takvo upozorenje dovelo do ručne obrade zahtjeva u skladu s člankom 22.

3. Obavijest koja se dostavlja uredu SIRENE države članice koja je izdala upozorenje sadrži sljedeće podatke:

- a) prezimena, imena i, ako postoje, pseudonime;
- b) mjesto i datum rođenja;
- (c) spol;
- (d) državljanstvo/državljanstva;
- (e) adresu prvog planiranog boravka ili, u slučaju tranzita, države članice prvog planiranog tranzita [...];

- (f) informacije o statusu odobrenja putovanja, u kojima se navodi je li odobrenje izdano, odbijeno ili podliježe li zahtjev ručnoj procjeni iz članka 22.;
- (g) upućivanje na rezultat ili rezultate dobivene u skladu sa stavcima 1. i 2., uključujući datum i vrijeme rezultata.

4. Središnji sustav ETIAS-a dodaje u dosje zahtjeva upućivanje na svaki rezultat dobiven u skladu sa stavkom 1.

Članak 21.

Posebna pravila za članove obitelji građana EU-a ili ostalih državljana trećih zemalja koji uživaju pravo na slobodno kretanje u skladu s pravom Unije

1. Kada je riječ o državljanima trećih zemalja iz članka 2. stavka 1. točke (c), odobrenje putovanja kako je definirano u članku 3. točki (d) smatra se odlukom izdanom u skladu s ovom Uredbom u kojoj se navodi da nema činjeničnih naznaka ili razumnih osnova na temelju kojih se može zaključiti da nazočnost osobe na državnom području država članica predstavlja prijetnju sigurnosti ili javnom zdravlju u skladu s Direktivom 2004/38/EZ.
2. Kada državljanin treće zemlje iz članka 2. stavka 1. točke (c) podnese zahtjev za odobrenje putovanja, primjenjuju se sljedeća posebna pravila:
 - (e) [...]
 - (f) podnositelj zahtjeva ne odgovara na pitanje iz članka 15. stavka 4. točke (d);
 - (g) podnositelj zahtjeva oslobođen je plaćanja naknade iz članka 16.

3. [Kada obrađuje zahtjev za odobrenje putovanja za državljanina treće zemlje iz članka 2. stavka 1. točke (c), središnji sustav ETIAS-a ne provjerava sljedeće:
- (h) je li podnositelj zahtjeva trenutačno evidentiran kao osoba koja je prekoračila dopušteni boravak ili je tako bio evidentiran u prošlosti, pretraživanjem EES-a kako je navedeno u članku 18. stavku 2. točki (g);
 - (i) odgovara li podnositelj zahtjeva osobi čiji su podaci zabilježeni u Eurodacu kako je navedeno u članku 18. stavku 2. točki (j).]
- Ne primjenjuju se posebni pokazatelji rizika na temelju rizika od nezakonitih migracija utvrđeni u skladu s člankom 28. stavkom 2.
4. Zahtjev za odobrenje putovanja ne odbija se na temelju rizika od nezakonitih migracija kako je navedeno u članku 31. stavku 1. točki (b).
5. Primjenjuju se i sljedeća pravila:
- a) u obavijesti iz članka 32. stavka 1. podnositelj prima informacije o činjenici da u trenutku prelaska vanjske granice mora moći dokazati svoj status člana obitelji građanina koji ostvaruje pravo na slobodno kretanje kako je navedeno u članku 15. stavku 2. točki 1., što uključuje i podsjetnik na to da član obitelji građanina koji ostvaruje pravo na slobodno kretanje koji posjeduje odobrenje putovanja može ući samo ako prati građanina koji ostvaruje pravo na slobodu kretanja ili im mu se pridružuje;
 - b) podnosi se žalba iz stavka 32. u skladu s Direktivom 2004/38/EZ;

- c) razdoblje čuvanja dosjea zahtjeva iz članka 47. stavka 1. jest:
- i. razdoblje valjanosti odobrenja putovanja;
 - ii. [jedna godina od posljednje evidencije o ulasku podnositelja pohranjene u EES-u ako to razdoblje od jedne godine ističe kasnije od razdoblja valjanosti odobrenja putovanja; ili]
 - iii. pet godina od posljednje odluke o odbijanju, ukidanju ili poništenju odobrenja putovanja u skladu s člancima 31., 34. i 35.

POGLAVLJE IV.

Ispitivanje zahtjeva koje obavljaju nacionalne jedinice ETIAS-a

*Članak 21.a
Odgovorna država članica*

1. Državu članicu odgovornu za ručnu obradu zahtjeva kako je navedeno u članku 22. („odgovorna država članica“) utvrđuje središnji sustav ETIAS-a kako slijedi:
 - (a) ako se utvrdi da je samo jedna država članica unijela ili dostavila podatke kojima je dobiven rezultat u skladu s člankom 18., ta je država članica odgovorna država članica;
 - (b) ako se utvrdi da je nekoliko država članica unijelo ili dostavilo podatke kojima su dobiveni rezultati u skladu s člankom 18., odgovorna je država članica ona koja je unijela ili dostavila najnovije podatke koji odgovaraju točkama (a) ili (c) članka 18. stavka 2.;
 - (c) ako je utvrđeno da je više država članica unijelo ili dostavilo podatke kojima su dobiveni rezultati u skladu s člankom 18., ali ni jedan od tih podataka ne odgovara točkama (a) i (c) članka 18. stavka 2., odgovorna država članica je ona koja je unijela ili dostavila najnovije podatke;
 - (d) za potrebe stavaka (a) [...] i (c), rezultati dobiveni podacima koje nije unijela ili dostavila država članica ne uzimaju se u obzir pri utvrđivanju odgovorne države članice. Ako ručna obrada zahtjeva nije aktivirana podacima koje je unijela ili dostavila država članica, odgovorna država članica jest država članica prvog [...] planiranog boravka ili, u slučaju tranzita [...], država članica prvog planiranog tranzita kako je podnositelja zahtjeva naveo u skladu s člankom 15. stavkom 2. točkom (j).

2. Središnji sustav ETIAS-a navodi odgovornu državu članicu u dosjeu zahtjeva.

Članak 22.

Ručna obrada zahtjeva koju obavljaju nacionalne jedinice ETIAS-a

1. [...]
2. Ako su automatiziranim obradom iz članka 18. stavaka od 2. do 5. dobiveni jedan ili više rezultata, zahtjev ručno ocjenjuje nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice.
[...] Ta nacionalna jedinica ETIAS-a ima pristup dosjeu zahtjeva i povezanim dosjeima zahtjeva, ako postoje, te svim rezultatima dobivenima tijekom automatizirane obrade u skladu s člankom 18. stavcima od 2. do 5. Središnja jedinica ETIAS-a obavlješće
nacionalnu jedinicu ETIAS-a o odgovorne države članice o tome je li za jednu ili nekoliko drugih država članica ili za Europol utvrđeno da su unijeli ili dostavili podatke na temelju
kojih je dobiven rezultat u skladu s člankom 18. stavkom 2. ili 4. Ako se za jednu ili
nekoliko država članica utvrdilo da su unijele ili dostavile podatke na temelju kojih je
dobiven takav rezultat, središnja jedinica ETIAS-a određuje i dotične države članice.
3. Nakon ručne obrade zahtjeva, nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice:
 - a) izdaje odobrenje putovanja; ili
 - b) odbija izdati odobrenje putovanja.
4. Ako je automatiziranim obradom iz članka 18. stavka 2. dobiven rezultat, nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice:
 - a) odbija izdati odobrenje putovanja ako rezultat odgovara jednoj kategoriji ili više njih iz članka 18. stavka 2. točaka (a) [...] i (c);

- b) procjenjuje rizik za sigurnost ili [...] rizik od nezakonitog useljavanja te odlučuje o izdavanju ili odbijanju izdavanja odobrenja putovanja ako rezultat odgovara jednoj kategoriji ili više njih iz članka 18. stavka 2. točaka (b) i od (d) do (m).
5. Ako je automatiziranim obradom iz članka 18. stavka 3. utvrđeno da je podnositelj zahtjeva potvrđno odgovorio na jedno od pitanja iz članka 15. stavka 4., nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice procjenjuje rizik za sigurnost, [...] rizik od nezakonitog useljavanja [...] ili rizik za javno zdravlje i odlučuje hoće li izdati odobrenje putovanja ili odbiti njegovo izdavanje.
6. Ako je automatiziranim obradom iz članka 18. stavka 4. dobiven rezultat, nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice procjenjuje rizik za sigurnost i odlučuje hoće li izdati odobrenje putovanja ili odbiti njegovo izdavanje.
7. Ako je automatiziranim obradom iz članka 18. stavka 5. dobiven rezultat, nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice procjenjuje rizik za sigurnost, [...] rizik od nezakonitog useljavanja [...] ili rizik za javno zdravlje i odlučuje hoće li izdati odobrenje putovanja ili odbiti njegovo izdavanje.

Članak 23.

Zahtjev za dodatne informacije ili dokumentaciju od podnositelja zahtjeva

1. Ako nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice smatra da informacije koje je podnositelj zahtjeva dostavio u obrascu zahtjeva nisu dostatne da bi joj omogućile [...] da odluči hoće li izdati odobrenje putovanja ili odbiti njegovo izdavanje, ta nacionalna jedinica ETIAS-a može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatne informacije ili dokumentaciju. Nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice zahtijeva dodatne informacije ili dokumentaciju na zahtjev države članice s kojom se savjetovala u skladu s člankom 24.

2. Zahtjev za dodatne informacije ili dokumentaciju šalje se putem usluge e-pošte iz članka 6. stavka 2. točke (f) na kontaktnu adresu e-pošte zabilježenu u dosjeu zahtjeva. U zahtjevu za dodatne informacije ili dokumentaciju jasno se navode informacije ili dokumentacija koje podnositelj zahtjeva mora dostaviti te popis jezika na kojima se mogu dostaviti informacije ili dokumentacija. Taj popis uključuje barem engleski ili francuski ili njemački, osim ako uključuje jezik koji je službeni jezik treće zemlje za koju je podnositelj zahtjeva naveo da je njezin državljanin. Ako je zatražena dodatna dokumentacija, zahtjeva se i preslika izvornih dokumenata. [...]

Podnositelj zahtjeva dostavlja dodatne informacije ili dokumentaciju izravno nacionalnoj jedinici ETIAS-a s pomoću usluge sigurnog računa iz članka 6. stavka 2. točke (g) u roku od [...] 12 kalendarskih [...] dana od [...] datuma primitka zahtjeva. Podnositelj zahtjeva dostavlja takve informacije ili dokumentaciju na jednom od jezika navedenih u zahtjevu.

2.a U svrhu traženja dodatnih informacija ili dokumentacije, kako je navedeno u stavku 1., nacionalna jedinica ETIAS-a upotrebljava unaprijed utvrđeni popis opcija. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 78. kojima propisuje sadržaj i oblik tog unaprijed utvrđenog popisa opcija.

3. [...]

4. U iznimnim okolnostima, ako je dotična država članica poduzela potrebne aranžmane kako bi se to omogućilo, nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice može pozvati podnositelja zahtjeva na razgovor u konzulat u zemlji njegova boravišta.
5. Poziv podnositelju zahtjeva dostavlja nacionalna jedinica ETIAS-a putem usluge e-pošte iz članka 6. stavka 2. točke (f) [...] na kontaktnu adresu e-pošte zabilježenu u dosjeu zahtjeva. Takva obavijest šalje se u roku od [...] 96 sati od podnošenja zahtjeva koji je dopušten ili 72 sata od dostave dodatnih informacija ili dokumentacije u skladu sa stavkom 2. Poziv uključuje informacije o državi članici koja izdaje taj poziv i podatke za kontakt konzulata u kojem se razgovor može održati. Razgovor se održava unutar [...] 8 kalendarskih dana od obavijesti o pozivu. Središnji sustav ETIAS-a bilježi poziv u dosjeu zahtjeva.
6. [...] Ako podnositelj zahtjeva ne dođe na razgovor nakon obavijesti o pozivu u skladu sa stavkom 5., zahtjev se odbija u skladu s člankom 31. stavkom 1. i nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice bez odgode obavješćuje podnositelja zahtjeva.
6.b Nakon dostavljanja dodatnih informacija ili dokumentacije u skladu sa stavkom 2., središnji sustav ETIAS-a bilježi i pohranjuje te informacije ili dokumentaciju u dosjeu zahtjeva. Nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice dosjeu zahtjeva dodaje dodatne informacije ili dokumentaciju dostavljenu tijekom razgovora u skladu sa stavkom 5.
7. Nacionalna jedinica ETIAS-a nastavlja ispitivati zahtjev od trenutka kada podnositelj zahtjeva dostavi dodatne informacije ili dokumentaciju ili, ako je primjenjivo, od datuma razgovora.

Članak 24.

Savjetovanje s drugim državama članicama

1. [...] Ako se za jednu državu članicu ili za nekoliko država članica utvrdi da su unije ili dostavile podatke na temelju kojih je dobiven rezultat u skladu s člankom 18. stavkom 8., središnja jedinica ETIAS-a obavlja savjetovanje nacionalne jedinice ETIAS-a uključenih država članica čime se pokreće postupak savjetovanja između njih i nacionalne jedinice ETIAS-a odgovorne države članice.
2. [...]
3. [...] Nacionalne jedinice ETIAS-a [...] država članica s kojima se savjetuje imaju pristup [...] dosjeu zahtjeva [...] za potrebe savjetovanja. [...].
4. Nacionalna jedinica ETIAS-a država članica s kojima je obavljeno savjetovanje:
 - a) daje obrazloženo pozitivno mišljenje o zahtjevu; ili
 - b) daje obrazloženo negativno mišljenje o zahtjevu.

Nacionalna jedinica ETIAS-a države članice s kojom je obavljeno savjetovanje unosi pozitivno ili negativno mišljenje u dosje zahtjeva.

5. [...]
6. Nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice može se savjetovati i s nacionalnim jedinicama ETIAS-a jedne države članice ili više država članica nakon odgovora podnositelja zahtjeva na zahtjev za dodatne informacije. Ako su takve dodatne informacije zatražene u ime države članice s kojom se savjetuje u skladu s člankom 23. stavkom 1., nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice savjetuje se s nacionalnom jedinicom EITAS-a te države članice s kojom je obavljeno savjetovanje nakon odgovora podnositelja zahtjeva na zahtjev za dodatne informacije. U takvim [...] slučajevima nacionalne jedinice ETIAS-a država članica s kojima je obavljeno savjetovanje imaju pristup relevantnim dodatnim informacijama ili dokumentaciji koje je dostavio podnositelj zahtjeva na temelju zahtjeva odgovorne države članice u vezi s pitanjem o kojem se savjetuju. Ako je obavljeno savjetovanje s nekoliko država članica, nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice osigurava koordinaciju.
6.a Nacionalna jedinica ETIAS-a država članica s kojima se savjetuje odgovaraju u roku od 60 [...] sati od datuma obavijesti o savjetovanju. Ako države članice ne odgovore u roku, smatra se da su dale pozitivno mišljenje o zahtjevu.
7. Tijekom tog postupka savjetovanja zahtjev za savjetovanje i odgovori na taj zahtjev šalju se softverom iz članka 6. stavka 2. točke (j) [...] i stavljuju se na raspolaganje nacionalnoj jedinici ETIAS-a odgovorne države članice.
8. Kada jedna ili više država članica s kojima je obavljeno savjetovanje donešu negativno mišljenje o zahtjevu, odgovorna država članica odbija izdati odobrenje putovanja u skladu s člankom 31.

*Članak 25.
Savjetovanje s Europolom*

1. [...] Ako se za Europol utvrdi da je dostavio podatke na temelju kojih je dobiven rezultat u skladu s člankom 18. stavkom 9., središnja jedinica ETIAS-a o tome ga obavješćuje i time se pokreće postupak savjetovanja između Europol-a i nacionalne jedinice ETIAS-a odgovorne države članice. Takvo savjetovanje obavlja se ne dovodeći u pitanje Poglavlje IV. Uredbe (EU) 2016/794.
2. Ako [...] se savjetuje s Europolom, središnja jedinica ETIAS-a [...] dostavlja Europolu relevantne podatke o dosjeu zahtjeva i rezultate koji su potrebni za svrhu savjetovanja. [...]
3. U svakom slučaju, Europol nema pristup osobnim podacima o obrazovanju podnositelja zahtjeva kako je navedeno u članku 15. stavku 2. točki (h) ni o zdravstvenom stanju podnositelja zahtjeva kako je navedeno u članku 15. stavku 4. točki (a).
4. Nakon savjetovanja u skladu sa stavkom 1., Europol dostavlja obrazloženo mišljenje o zahtjevu. Europolovo mišljenje stavlja se na raspolaganje nacionalnoj jedinici ETIAS-a odgovorne države članice koja ga bilježi[...] u dosjeu zahtjeva [...].

- 4.a Nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice može se savjetovati s Europolom nakon odgovora podnositelja zahtjeva na zahtjev za dodatne informacije. U takvom slučaju nacionalna jedinica ETIAS-a može dostaviti Europolu relevantne dodatne informacije ili dokumentaciju koje je podnositelj zahtjeva dostavio u pogledu zahtjeva za odobrenje putovanja o kojem je jedinica tražila Europolovo mišljenje.
5. Europol odgovara u roku od [...] 60 sati od datuma obavijesti o savjetovanju. Ako Europol ne odgovori u roku, smatra se da je dao pozitivno mišljenje o zahtjevu.
- 5.a Tijekom tog postupka savjetovanja zahtjev za savjetovanje i odgovori na taj zahtjev šalju se softverom iz članka 6. stavka 2. točke (j) i stavljuju se na raspolaganje nacionalnoj jedinici ETIAS-a odgovorne države članice.
6. Ako Europol dostavi negativno mišljenje o zahtjevu i odgovorna država članica odluči izdati odobrenje putovanja, nacionalna jedinica ETIAS-a opravdava svoju odluku i bilježi je u dosjeu zahtjeva.

Članak 26.

Rokovi za obavješćivanje podnositelja zahtjeva

U roku od [...] 96 sati od datuma podnošenja zahtjeva koji je dopušten u skladu s člankom 17. podnositelj zahtjeva prima obavijest u kojoj je navedeno:

- a) je li mu izdano odobrenje putovanja ili je ono odbijeno ili
- b) [...] da su zatražene dodatne informacije ili dokumentacija i/ili [...] da je podnositelj zahtjeva pozvan na razgovor.

Članak 27.
Odluka o zahtjevu

1. Odluka o zahtjevu donosi se najkasnije [...] 96 sati od podnošenja zahtjeva koji je dopušten u skladu s člankom 17.
2. U iznimnim slučajevima, kada je upućen zahtjev za dodatne informacije ili dokumentaciju ili kada je podnositelj zahtjeva pozvan na razgovor, rok utvrđen u stavku 1. produljuje se i [...] o takvom zahtjevu [...] odluka se donosi najkasnije [...] 96 sati od kada je podnositelj zahtjeva dostavio dodatne informacije ili dokumentaciju ili [...] 48 sati nakon održanog razgovora.
3. Prije isteka rokova iz stavaka 1. i 2., donosi se odluka o:
 - a) izdavanju odobrenja putovanja u skladu s člankom 30.; ili
 - b) odbijanju izdavanja odobrenja putovanja u skladu s člankom 31.

POGLAVLJE V.

Pravila ETIAS-a o provjerama i ETIAS-ov popis za praćenje

Članak 28.

Pravila ETIAS-a o provjerama

1. [...]
2. Komisija je ovlaštena donijeti provedbeni [...] akt[...] u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 79. stavka 2. [...] o [...] utvrđivanju posebnih rizika u vezi sa [...] sigurnošću, [...] nezakonitim useljavanjem [...] ili javnim zdravljem [...] na osnovi:
 - a) [statističkih podataka proizvedenih u EES-u koji upućuju na neuobičajene stope prekoračenja dopuštenog boravka i zabrana ulaska određenoj skupini putnika;]]
 - b) statističkih podataka proizvedenih u ETIAS-u u skladu s člankom 73. koji upućuju na neuobičajene stope odbijenih odobrenja putovanja zbog [...] rizika za sigurnost, [...] rizika od nezakonitog useljavanja [...] ili rizika za javno zdravlje povezanih s određenom skupinom putnika;
 - c) [statističkih podataka proizvedenih u ETIAS-u u skladu s člankom 73. i u EES-u koji upućuju na povezanosti između informacija prikupljenih s pomoću obrasca zahtjeva i prekoračenog dopuštenog boravka ili zabrana ulaska;]
 - d) informacija koje su dostavile države članice o posebnim pokazateljima rizika ili prijetnji sigurnosti koje je utvrdila ta država članica;

- e) informacija koje su dostavile države članice o neuobičajenim stopama prekoračenja dopuštenog boravka i zabrana ulaska određenoj skupini putnika u tu državu članicu;
- f) informacija o posebnim rizicima za javno zdravlje koje su dostavile države članice te informacija o epidemiološkom nadzoru i procjena rizika koje je izradio Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC).

Posebne rizike preispituje se najmanje svakih šest mjeseci i po potrebi Komisija će donijeti novi [...] provedbeni akt u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 79. stavka 2. [...].

3. [...]

4. Na temelju rizika utvrđenih u skladu sa stavkom 2. središnja jedinica ETIAS-a utvrđuje posebne pokazatelje rizika koji se sastoje od kombinacije podataka koji uključuju jedno ili više od sljedećeg:

- a) dob, spol, [...] državljanstvo;
- b) državu i grad boravišta;
- (c) stupanj obrazovanja;
- (d) trenutačno zanimanje.

[...]

a) [...]

b) [...]

5. Posebni pokazatelji rizika ciljani su i razmjerni. Ni u kojim okolnostima ne temelje se na spolu, rasi, [...] etničkom podrijetlu, [...], vjeri ili [...] uvjerenju [...], [...] invaliditetu, dobi ili spolnoj orijentaciji osobe.
6. Posebne pokazatelje rizika uspostavlja [...], izmjenjuje, dodaje i briše središnja jedinica ETIAS-a nakon savjetovanja s Odborom ETIAS-a za provjere.
7. Pravila ETIAS-a o provjerama algoritam su kojim se omogućuje usporedba podataka zabilježenih u dosjeu zahtjeva središnjeg sustava ETIAS-a i posebnih pokazatelja rizika koji upućuju na rizik za sigurnost, rizik od nezakonitog useljavanja ili rizik za javno zdravlje u skladu s člankom 18. Središnja jedinica evidentira pravila ETIAS-a o provjerama u središnji sustav ETIAS-a.

Članak 29.

ETIAS-ov popis za praćenje

01. ETIAS-ov popis za praćenje smješten je na poslužitelju Europolu. Tehničke specifikacije utvrđuju se provedbenim mjerama donesenima u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 79. stavka 2.
1. ETIAS-ov popis za praćenje sastoji se od podataka o osobama koje su počinile ili su osumnjičene da su počinile teško kazneno djelo ili sudjelovale u počinjenju teškog kaznenog djela ili o osobama u pogledu kojih postoje činjenične naznake ili razumna osnova za pretpostavku da će počiniti teška kaznena djela.
2. ETIAS-ov popis za praćenje sadržava informacije: [...]:
 - a) s popisa ratnih zločinaca Ujedinjenih naroda;
 - b) [...] o kaznenim djelima terorizma ili drugim teškim kaznenim djelima koje su dostavile države članice;

(c) [...] o kaznenim djelima terorizma ili drugim teškim kaznenim djelima koje je međunarodnom suradnjom prikupio Europol.

2.a [...] Informacije iz stavka 2. točaka (a) i (c) u popis za praćenje unosi Europol ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) 2016/794 u vezi s međunarodnom suradnjom. On je odgovoran [...] za svaki element podataka koji unese. Za svaki elemnet podatka na ETIAS-ovu popisu za praćenje navodi se datum i vrijeme pohranjivanja.

2.b [...] Informacije iz stavka 2. točke (b) u popis za praćenje unose države članice. One su odgovorne [...] za svaki element podataka koji unesu. U ETIAS-ovu popisu za praćenje za svaki se element podataka navodi datum i vrijeme pohranjivanja i država članica koja ga je unijela.

3. Na temelju informacija iz stavka 2. [...], [...] ETIAS-ov popis za praćenje sastavljen je od stavki koje uključuju jedan ili više sljedećih elemenata podataka:

- a) prezime i, ako je dostupno, ime djevojačko prezime; datum rođenja, mjesto rođenja, zemlju rođenja, spol, državljanstvo;
- b) ostala imena (pseudonime, umjetnička imena, nadimke);
- (c) [...]putne isprave (vrstu, broj i zemlju izdavanja putne isprave);
- (d) [...] adresu;
- (e) adresu e-pošte;
- (ea) telefonski broj;
- (f) ime, adresu e-pošte, poštansku adresu, telefonski broj poduzeća ili organizacije;
- (g) IP adresu.

POGLAVLJE VI.

Izdavanje, odbijanje, poništenje ili ukidanje odobrenja putovanja

Članak 30.

Izdavanje odobrenja putovanja

1. Ako se na temelju ispitivanja zahtjeva u postupcima propisanima u poglavljima III., IV. i V. može zaključiti da ne postoje činjenične naznake ili razumna osnova za [...] **donošenje zaključka** da nazočnost osobe na državnom području države članice predstavlja [...] rizik za sigurnost, [...] rizik od nezakonitog useljavanja [...] ili rizik za javno zdravlje, odobrenje putovanja izdaje središnji sustav ETIAS-a ili nacionalna jedinica ETIAS-a u odgovornoj državi članici.

1.a Nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice može odobrenju putovanja koje izdaje priložiti oznaku kojom preporučuje dodatne ili posebne provjere na graničnim prijelazima. Takva oznaka može se priložiti i na zahtjev konzultirane države članice. Ta je oznaka vidljiva samo službenicima graničnog nadzora i u njoj se navode razlozi za takvu oznaku. Oznaku [...] se automatski uklanja [...] nakon što službenik graničnog nadzora [...] izvrši [...] provjeru i unese [...] [...] evidenciju o ulasku/izlasku u EES. U slučaju kada je ulazak odbijen, oznaka ostaje priložena odobrenju putovanja.
2. Odobrenje putovanja valjano je tri [...] godine ili do isteka valjanosti putne isprave navedene u postupku podnošenja zahtjeva, ovisno što je prije, i valjano je na državnom području država članica.
3. Odobrenjem putovanja ne daje se automatski pravo ulaska ili boravka.

*Članak 31.
Odbijanje odobrenja putovanja*

1. Odobrenje putovanja odbija se ako podnositelj zahtjeva:
 - a) [...] upotrebljava izgubljenu, ukradenu ili poništenu putnu ispravu [...];
 - b) predstavlja [...] rizik za sigurnost;
 - c) predstavlja rizik od nezakonitog useljavanja[...];
 - d) predstavlja prijetnju za javno zdravlje;
 - e) osoba je za koju je izdano upozorenje u SIS-u za potrebe odbijanja ulaska;
 - f) ne odgovara na zahtjev za dodatne informacije ili dokumentaciju u rokovima iz članka 23.
- 1.a) Odobrenje putovanja odbija se i ako postoji razumna sumnja u vjerodostojnost podataka, pouzdanost izjava podnositelja zahtjeva, popratnu dokumentaciju koju je dostavio podnositelj zahtjeva ili istinitost njezina sadržaja s obzirom na stanje u vrijeme podnošenja zahtjeva.
2. Podnositelji zahtjeva kojima je odbijeno odobrenje putovanja imaju pravo žalbe. Žalbeni postupci provode se u državi članici koja je donijela odluku o zahtjevu i u skladu s nacionalnim zakonodavstvom te države članice. Nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice pruža podnositeljima zahtjeva informacije o postupku u slučaju žalbe.

Članak 32.

Obavijest o izdavanju ili odbijanju odobrenja putovanja

1. Ako je izданo odobrenje putovanja, podnositelj zahtjeva [...] prima obavijest elektroničkom poštom koja uključuje:
 - a) jasan navod da je izданo odobrenje putovanja i broj zahtjeva za odobrenje putovanja;
 - b) datum početka i isteka valjanosti odobrenja putovanja;
 - c) [...] prava koja proizlaze iz izdanog odobrenja putovanja u skladu s člankom 30. stavkom 3., [...] uvjete ulaska kako su utvrđeni člankom 6. Uredbe (EU) br. 2016/399 i izračun trajanja odobrenog kratkog boravka (90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana). i
 - d) poveznicu na javnu internetsku stranicu ETIAS-a na kojoj se nalaze informacije o mogućnosti podnositelja zahtjeva da zatraži ukidanje [...] odobrenja putovanja i mogućnosti da se odobrenje putovanja ukine ako više nisu ispunjeni uvjeti za njegovo izdavanje i da ga se poništi ako postane očito da uvjeti za njegovo izdavanje nisu bili ispunjeni u trenutku njegova izdavanja.
2. Ako je odobrenje putovanja odbijeno, podnositelj zahtjeva [...] prima obavijest elektroničkom poštom koja uključuje:
 - a) jasan navod da je odobrenje putovanja odbijeno i broj zahtjeva za odobrenje putovanja;
 - b) upućivanje na [...] nacionalnu jedinicu ETIAS-a koja je odbila izdati odobrenje putovanja i na njezinu lokaciju;
 - c) osnove za odbijanje odobrenja putovanja, kako je propisano u članku 31. stavku 1.;
 - d) obavijesti o postupku za podnošenje žalbe.

Članak 33.

Podaci koje treba dodati dosjeu zahtjeva nakon odluke o izdavanju ili odbijanju odobrenja putovanja

1. Ako je donesena odluka o izdavanju [...] odobrenja putovanja, središnji sustav ETIAS-a ili, ako je odluka donesena nakon ručne obrade kako je predviđeno poglavljem IV., [...] nacionalna jedinica ETIAS-a [...] odgovorne države članice u dosje zahtjeva bez odgode dodaje sljedeće podatke:

 - a) informaciju o statusu kojom se navodi da je odobrenje putovanja izdano [...];
 - b) [...];
 - c) mjesto i datum odluke o izdavanju [...] odobrenja putovanja;
 - d) datum početka i isteka valjanosti odobrenja putovanja;
 - e) [...]
 - f) bilo koju oznaku priloženu odobrenju putovanja [...] kako je propisano člankom 30. stavkom 1.a.
2. Ako je donesena odluka o odbijanju odobrenja putovanja, nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice dodaje sljedeće podatke u dosje zahtjeva:

 - a) informaciju o statusu kojom se navodi da je odobrenje putovanja odbijeno;
 - b) upućivanje na nacionalnu jedinicu ETIAS-a koja je odbila izdati odobrenje putovanja i na njezinu lokaciju;

- c) mjesto i datum odluke o odbijanju odobrenja putovanja;
 - d) osnove za odbijanje odobrenja putovanja uz navođenje relevantne osnove među onima navedenima [...] u članku 31. stavku 1.
3. Osim podataka iz stavaka 1. i 2., ako se donese odluka o izdavanju ili odbijanju odobrenja putovanja, nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice navodi i razloge za svoju konačnu odluku, osim ako se radi o odluci o odbijanju na temelju negativnog mišljenja države članice s kojom je obavljeno savjetovanje.

*Članak 34.
Poništavanje odobrenja putovanja*

1. Odobrenje putovanja poništava se ako postane očito da uvjeti za njegovo izdavanje nisu bili ispunjeni u trenutku njegova izdavanja. Odobrenje putovanja poništava se na temelju jedne ili više osnova za odbijanje odobrenja putovanja propisanih u članku 31. stavcima 1. i 1.a.
2. Ako država članica ima dokaze da uvjeti za izdavanje odobrenja putovanja nisu bili ispunjeni u trenutku njegova izdavanja, nacionalna jedinica ETIAS-a te države članice poništava odobrenje putovanja.
3. Osoba čije je odobrenje putovanja poništeno ima pravo žalbe. Žalbeni postupci vode se u državi članici koja je donijela odluku o poništenju u skladu s nacionalnim zakonodavstvom te države članice.

*Članak 35.
Ukidanje odobrenja putovanja*

1. Odobrenje putovanja ukida se ako postane očito da više nisu ispunjeni uvjeti za njegovo izdavanje. Odobrenje putovanja može se ukinuti na temelju jedne ili više osnova za odbijanje odobrenja putovanja propisanih u članku 31. stavku 1.

2. Ako država članica ima dokaze da više nisu ispunjeni uvjeti za izdavanje odobrenja putovanja, nacionalna jedinica ETIAS-a te države članice ukida odobrenje putovanja.
 3. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., ako je u SIS prijavljeno upozorenje o novoj zabrani ulaska ili je putna isprava prijavljena kao izgubljena, ukradena ili poništena, SIS obavješćuje središnji sustav ETIAS-a. Središnji sustav ETIAS-a provjerava odgovara li to novo upozorenje valjanom odobrenju putovanja. Ako odgovara, središnji sustav ETIAS-a prosljeđuje dosje zahtjeva nacionalnoj jedinici ETIAS-a države članice koja je izdala upozorenje i ona ukida odobrenje putovanja.
 4. Novi elementi koji se unesu [...] na ETIAS-ov popis za praćenje uspoređuju se s podacima iz dosjeâ zahtjeva u središnjem sustavu ETIAS-a. Središnji sustav ETIAS-a provjerava odgovara li li taj novi element valjanom odobrenju putovanja. Ako odgovara, središnji sustav ETIAS-a prosljeđuje dosje zahtjeva nacionalnoj jedinici ETIAS-a države članice koja je unijela novi element ili, ako je Europol unio novi element, [...] nacionalnoj jedinici ETIAS-a države članice planiranog prvog boravka ili, u slučaju tranzita, države članice prvog planiranog tranzita [...] koju je podnositelj naveo u skladu s člankom 15. stavkom 2. točkom (j). Nacionalna jedinica ETIAS-a procjenjuje rizik za sigurnost [...] i ukida odobrenje putovanja ako zaključi da uvjeti za njegovo izdavanje više nisu ispunjeni.
- 4.a. Ako je evidencija o odbijanju ulaska u vezi s nositeljem valjanog odobrenja putovanja, na osnovi razloga B, G ili I navedenih u Prilogu V. dijelu B Uredbe (EU) 2016/399, unesena u EES, središnji sustav ETIAS-a prenosi dosje zahtjeva nacionalnoj jedinici ETIAS-a države članice koja je odbila ulazak [...]. Nacionalna jedinica ETIAS-a procjenjuje jesu li još uvijek ispunjeni uvjeti za njegovo izdavanje i, ako nisu, ukida odobrenje putovanja.

5. Osoba čije je odobrenje putovanja ukinuto može podnijeti žalbu. Žalbeni postupci vode se u državi članici koja je donijela odluku o ukidanju i u skladu s nacionalnim zakonodavstvom te države članice.
6. Odobrenje putovanja može se ukinuti na zahtjev podnositelja zahtjeva. Protiv takvog ukidanja odobrenja putovanja koje se provodi na zahtjev podnositelja zahtjeva nije moguća žalba.

Članak 36.

Obavijest o poništenju ili ukidanju odobrenja putovanja

Ako je odobrenje putovanja poništeno ili ukinuto, podnositelj zahtjeva odmah prima obavijest elektroničkom poštom koja uključuje:

- a) jasan navod da je odobrenje putovanja poništeno ili ukinuto i broj zahtjeva za odobrenje putovanja;
- b) upućivanje na [...] nacionalnu jedinicu ETIAS-a koja je poništila ili ukinula odobrenje putovanja i na njezinu lokaciju;
- c) osnove za poništenje ili ukidanje odobrenja putovanja, uz navođenje relevantne osnove među onima navedenima [...] u članku 31. stavku 1.;
- d) obavijesti o postupku za podnošenje žalbe.

Članak 37.

Podaci koje treba dodati dosjeu zahtjeva nakon poništenja ili ukidanja odobrenja putovanja

1. Ako je donesena odluka o poništenju ili ukidanju odobrenja putovanja, nacionalna jedinica ETIAS-a koja je poništala ili ukinula [...] odobrenje putovanja dodaje bez odgode sljedeće podatke u dosje zahtjeva:
 - a) informaciju o statusu kojom se navodi da je odobrenje putovanja poništeno ili ukinuto;
 - b) upućivanje na nacionalnu jedinicu ETIAS-a [...] koja je ukinula ili poništala odobrenje putovanja i na njezinu lokaciju;
 - c) mjesto i datum odluke o poništenju ili ukidanju odobrenja putovanja.
2. Nacionalna jedinica ETIAS-a koja je poništala ili ukinula odobrenje putovanja navodi u dosjeu zahtjeva i [...] relevantne osnove za poništenje ili ukidanje [...] među onima navedenima u članku 31. stavku 1. ili da je odobrenje putovanja ukinuto na zahtjev podnositelja zahtjeva kako je navedeno u članku 35. stavku 6.

Članak 39.

Izdavanje odobrenja putovanja s ograničenom područnom valjanošću iz humanitarnih razloga, iz razloga nacionalnog interesa ili zbog međunarodnih obveza

1. Ako se zahtjev smatra dopuštenim u skladu s člankom 17., država članica u koju državljanin treće zemlje planira putovati [...] može iznimno izdati odobrenje putovanja s ograničenom područnom valjanošću [...] kada [...] ta država članica smatra da je to potrebno iz humanitarnih razloga u skladu s nacionalnim pravom, radi nacionalnog interesa ili zbog međunarodnih obveza, neovisno o tome što [...]

- a) postupak ručne obrade u skladu s člankom 22. još nije dovršen ili [...]
- b) je odobrenje putovanja odbijeno, poništeno ili ukinuto.

Ako je odobrenje putovanja s ograničenom područnom valjanošću izdano u okolnostima iz točke (a) ovog stavka, time se ne prekida postupak ručne obrade zahtjeva za potrebe odobrenja putovanja koje nema ograničenu područnu valjanost.

2. Za potrebe stavka 1. podnositelj zahtjeva može kontaktirati središnju jedinicu ETIAS-a navodeći svoj broj zahtjeva, državu članicu u koju planira putovati te da je svrha njegova putovanja na [...] humanitarnoj osnovi ili je povezana s [...] međunarodnim obvezama, uz upotrebu kontaktnog obrasca iz članka 14. [...]. Ako primi takav kontaktni obrazac, središnja jedinica ETIAS-a obavljeće nacionalnu jedinicu ETIAS-a države članice u koju državljanin treće zemlje planira putovati i bilježi informacije iz kontaktnog obrasca u dosjeu zahtjeva.
3. [...]

- 3.a Nacionalna jedinica ETIAS-a države članice u koju državljanin treće zemlje planira putovati može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatne informacije ili dokumentaciju i može odrediti rok u kojem takve dodatne informacije ili dokumentaciju treba dostaviti. Taj se zahtjev šalje preko usluge e-pošte iz članka 6. stavka 2. točke (f), na kontaktnu adresu e-pošte zabilježenu u dosjeu zahtjeva, te se u njemu navode jezici na kojima se mogu dostaviti informacije ili dokumentacija. Taj popis uključuje barem engleski ili francuski ili njemački, osim ako uključuje službeni jezik treće zemlje za koju je podnositelj naveo da je njezin državljanin. Podnositelj zahtjeva dostavlja dodatne informacije ili dokumentaciju izravno nacionalnoj jedinici ETIAS-a s pomoću usluge sigurnog računa iz članka 6. stavka 2. točke (g). Nakon dostavljanja dodatnih informacija ili dokumentacija, središnji sustav ETIAS-a bilježi i pohranjuje te informacije ili dokumentaciju u dosjeu zahtjeva.
4. Odobrenje putovanja s ograničenom područnom valjanošću vrijedi samo za državno područje države članice izdavateljice i najdulje [...] 90 dana od datuma prvog ulaska na temelju tog odobrenja [...]. Odobrenje iznimno može vrijediti za državno područje više država članica uz uvjet pristanka svake takve države članice, a taj pristanak dobiva se preko njihovih nacionalnih jedinica ETIAS-a.
5. Ako je izdano odobrenje putovanja s ograničenom područnom valjanošću, nacionalna jedinica ETIAS-a koja je izdala to odobrenje u dosje zahtjeva unosi sljedeće podatke:
- informaciju o statusu kojom se navodi da je [...] izdano odobrenje putovanja s ograničenom područnom valjanošću [...];
 - državno područje na koje nositelj odobrenja putovanja može putovati i trajanje tog odobrenja putovanja;

- c) nacionalnu jedinicu ETIAS-a [...] države članice koja je izdala odobrenje putovanja s ograničenom područnom valjanošću;
- d) upućivanje na humanitarne razloge, razloge nacionalnog interesa ili međunarodne obveze.

Ako nacionalna jedinica ETIAS-a izda odobrenje putovanja s ograničenom područnom valjanošću pri čemu podnositelj zahtjeva nije dostavio nikakve informacije ili dokumentaciju, nacionalna jedinica ETIAS-a u dosjeu zahtjeva bježi i pohranjuje odgovarajuće informacije ili dokumentaciju kojima se opravdava tu odluku.

6. Ako je izdano odobrenje putovanja s ograničenom područnom valjanošću, podnositelj zahtjeva [...] prima obavijest elektroničkom poštom koja uključuje:
- a) jasan navod da je izdano odobrenje putovanja s ograničenom područnom valjanošću i broj zahtjeva za odobrenje putovanja;
 - b) datum početka i isteka valjanosti odobrenja putovanja s ograničenom područnom valjanošću,
 - c) jasan navod o državnom području na koje nositelj odobrenja može putovati i da može putovati samo na to državno područje; i
 - d) prava koja proizlaze iz izdanog odobrenja putovanja u skladu s člankom 30. stavkom 3., [...] uvjete ulaska kako su utvrđeni člankom 6. Uredbe (EU) 2016/399 i izračun trajanja odobrenog kratkog boravka (90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana).

Poglavlje VII. Upotreba ETIAS-a od strane prijevoznika

Članak 39.

Pristup podacima koji vrše prijevoznici radi provjere

1. Zračni prijevoznici, pomorski prijevoznici te međunarodni prijevoznici za grupni autobusni prijevoz postavljaju upit [...] središnjem sustavu ETIAS-a kako bi provjerili imaju li državljeni trećih zemalja koji podliježe zahtjevu za odobrenje putovanja valjano odobrenje putovanja.
2. [...] Sigurnim [...] pristupom portalu za prijevoznike, uključujući mogućnost upotrebe mobilnih tehničkih rješenja iz članka 6. stavka 2. točke (h), omogućuje se prijevoznicima da postave upit [...] iz stavka 1. prije ukreaja putnika. U tu svrhu, prijevoznik postavlja upit [...] središnjem sustavu ETIAS-a upotrebom podataka sadržanih u području putne isprave koja se strojno očitava.

Središnji sustav ETIAS-a odgovara navođenjem ima li osoba valjano odobrenje putovanja, pri čemu prijevoznici dobivaju odgovor „U REDU / NIJE U REDU”. Ako je odobrenje putovanja izdano s ograničenom područnom valjanošću u skladu s člankom 38., središnji sustav ETIAS-a odgovara navođenjem da osoba ima valjano odobrenje putovanja i navođenjem država članica u kojima je to odobrenje valjano, pri čemu prijevoznici dobivaju odgovor „U REDU” i naznaku dotičnih država članica. Prijevoznici mogu pohraniti poslane informacije i primljeni odgovor u skladu s primjenjivim pravom.

3. Uspostavlja se sustav za autentikaciju, koji je namijenjen isključivo prijevoznicima, kojim se ovlaštenom osoblju prijevoznika omogućuje pristup portalu za prijevoznike za potrebe stavka 2. Sustav za autentikaciju donosi Komisija s pomoću provedbenih akata u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 79. stavka 2.

4. Prijevoznici iz stavka 1. podlježu sankcijama predviđenima u skladu s člankom 26. stavkom 2. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i člankom 4. Direktive Vijeća 2001/51/EZ kada prevoze državljane trećih zemalja koji nemaju valjano odobrenje putovanja iako podlježu obvezi posjedovanja odobrenja putovanja.
5. Ako je državljanim trećih zemalja odbijen ulazak, svaki prijevoznik koji ih je doveo do vanjskih granica zračnim, morskim i kopnenim putem obvezan je za njih odmah ponovno preuzeti odgovornost. Na zahtjev tijela nadležnih za provođenje graničnih kontrola prijevoznici su obvezni vratiti državljane trećih zemalja u treću zemlju iz koje su prevezeni, u treću zemlju koja je izdala putnu ispravu s kojom su putovali ili u bilo koju treću zemlju za koju su sigurni da će ih prihvati.

Članak 40.

Rezervni postupci u slučaju kada prijevoznici iz tehničkih razloga ne mogu pristupiti podacima

1. Ako nije tehnički moguće [...] postaviti upit iz članka 39. stavka 1. zbog kvara u bilo kojem dijelu informacijskog sustava ETIAS-a [...] prijevoznici su izuzeti od obveze provjere posjedovanja valjanog odobrenja putovanja. Ako eu-LISA otkrije takav kvar [...], središnja jedinica ETIAS-a obavještava prijevoznike. Isto tako obavještava prijevoznike kada je kvar uklonjen. Ako takav kvar otkriju prijevoznici, mogu o otme obavijestiti središnju jedinicu ETIAS-a.
- 1.a [...] Sankcije iz članka 39. stavka 4. [...] ne primjenjuju se na prijevoznike u slučajevima iz [...] stavka 1.[...]
2. Pojedinosti o rezervnim postupcima propisani su u provedbenom aktu donesenom u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 79. stavka 2.

POGLAVLJE VIII.

Upotreba ETIAS-a od strane tijela za granični nadzor na vanjskim granicama

Članak 41.

Pristup podacima za provjeru na vanjskim granicama

1. [...] Službenici graničnog nadzora [...] koji su nadležni za obavljanje graničnih kontrola
[...] [...] pretražuju središnji sustav ETIAS-a uporabom podataka sadržanih u području putne isprave koja se strojno očitava.
2. Središnji sustav ETIAS-a odgovara navođenjem:
 - a) ima li osoba valjano odobrenje putovanja, a u slučaju odobrenja putovanja s ograničenom područnom valjanošću iz članka 38., navedene su države članice u kojima je ono valjano.
 - b) bilo koje oznake iz članka 30. stavka 1.a priložene dosjeu zahtjeva;
 - c) istječe li odobrenje putovanja u sljedećih 90 dana te navođenjem preostalog razdoblja valjanosti;
 - d) podataka iz članka 15. stavka 2. točke (k) i točke (l);
 - e) pri prvom ulasku, adrese prvog planiranog boravka [...]
3. Ako su potrebne dodatne provjere za potrebe [...] detaljne kontrole druge linije u skladu s člankom 2. stavkom 13. Uredbe (EU) 2016/399, službenicima graničnog nadzora daje se pristup podacima iz članka 15. stavka 2. točaka od (a) do (g) i od (i) do (m) i iz članka 15. stavka 4. točaka od (b) do (d) kako su zabilježeni u tom dosjeu zahtjeva te podacima unesenima u taj dosje zahtjeva u pogledu izdavanja, odbijanja, ukidanja ili poništenja odobrenja putovanja u skladu s člancima 33. i 37.

Članak 42.

Rezervni postupci u slučaju kada se iz tehničkih razloga ili zbog kvara ETIAS-a na vanjskim granicama ne može pristupiti podacima

1. Ako iz tehničkih razloga nije moguće obaviti pretraživanje iz članka 41. stavka 1. zbog kvara informacijskog sustava ETIAS-a, središnja jedinica ETIAS-a o tome obavješćuje nacionalne jedinice država članica [...], a one osiguravaju da su o tome obaviješteni njihovi službenici graničnog nadzora nadležni za obavljanje graničnih kontrola.
2. Ako iz tehničkih razloga nije moguće obaviti pretraživanje iz članka 41. stavka 1. zbog kvara u nacionalnoj graničnoj infrastrukturi države članice, nacionalna jedinica te države članice [...] obavješćuje [...] središnju jedinicu ETIAS-a. Središnja jedinica ETIAS-a potom odmah izvješćuje EU-LISA-u i Komisiju.
3. U oba slučaja, tijela države članice nadležna za obavljanje provjera na vanjskim graničnim prijelazima primjenjuju svoje nacionalne krizne planove.
- 3.a Komisija donosi ogledne krizne planove za slučajeve iz stavaka 1. i 2. s pomoću provedbenih akata u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 79. stavka 2. Države članice mogu izraditi svoje nacionalne krizne planove na temelju oglednih kriznih planova koji su prema potrebi prilagođeni na nacionalnoj razini.

Poglavlje VIII.a

Upotreba ETIAS-a od strane tijela nadležnih za imigraciju

Članak 42.a

Pristup tijela nadležnih za imigraciju podacima

1. U svrhu kontrole ili provjere jesu li ispunjeni uvjeti ulaska ili boravka na državnom području država članica te poduzimanja odgovarajućih mjera povezanih s time tijela država članica nadležna za imigraciju imaju pristup pretraživanju središnjeg sustava ETIAS-a upotrebom podataka koji se nalaze područje putne isprave koja se strojno očitava.
2. Središnji sustav ETIAS-a odgovara navođenjem ima li osoba valjano odobrenje putovanja, a u slučaju odobrenja putovanja s ograničenom područnom valjanosti iz članka 38.. navođenjem država članica u kojima je ono valjano. Središnji sustav ETIAS-a navodi i istječe li odobrenje putovanja u sljedećih 90 dana te navodi preostalo razdoblje valjanosti. Tijela nadležna za imigraciju imaju pristup i informacijama iz članka 15. stavka 2. točaka (f) i (g) te relevantnoj dodatnoj dokumentaciji ili informacijama. To ne uključuje informacije o tome predstavlja li možda podnositelj zahtjeva prijetnju za javno zdravlje kako je navedeno u članku 15. stavku 4. točki (a). [...]

U slučaju maloljetnih osoba, tijela nadležna za imigraciju imaju pristup i informacijama koje se odnose na nositelja roditeljskog prava ili zakonskog skrbnika putnika iz članka 15. stavku 2. točki (k).

POGLAVLJE IX.

Postupak i uvjeti pristupa središnjem sustavu ETIAS-a [...] od strane imenovanih tijela radi sprečavanja, otkrivanja i istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela [...]

Članak 43.

Imenovana tijela [...] država članica

1. Države članice imenuju [...] tijela koja imaju pravo zatražiti pretraživanje podataka zabilježenih u središnjem sustavu ETIAS-a u cilju sprečavanja, otkrivanja i istrage kaznenih dijela terorizma ili drugih teških kaznenih djela.
2. Na nacionalnoj razini svaka država članica vodi popis [...] operativnih jedinica u imenovanim tijelima koje su ovlaštene zatražiti pretraživanje podataka pohranjenih u središnjem sustavu ETIAS-a posredstvom središnjih pristupnih točaka.
3. Svaka država članica imenuje središnju pristupnu točku koja ima pristup središnjem sustavu ETIAS-a. Središnja pristupna točka osigurava da su ispunjeni uvjeti za podnošenje zahtjeva za pristup središnjem sustavu ETIAS-a utvrđeni člankom 45.

Imenovano tijelo i središnja pristupna točka mogu biti dio iste organizacije ako to dopušta nacionalno pravo. Središnja pristupna točka djeluje neovisno od imenovanih tijela pri izvršavanju svojih zadaća iz ove Uredbe. Središnja pristupna točka odvojena je od imenovanih tijela i ne prima od njih upute u pogledu rezultata provjere.

U okviru ispunjavanja svojih ustavnih ili zakonskih zahtjeva države članice mogu odrediti i više od jedne središnje pristupne točke ako to odgovara njihovoj organizacijskoj i upravnoj strukturi.

4. Svaka država članica obavljačuje agenciju eu-LISA, središnju jedinicu ETIAS-a i Komisiju o svojim imenovanim tijelima i središnjoj pristupnoj točki te može u svakom trenutku izmjeniti tu obavijest ili je zamijeniti drugom obavljaču.
5. Samo propisno ovlašteno osoblje središnjih pristupnih točaka ima ovlaštenje za pristup središnjem sustavu ETIAS-a u skladu s člancima 44. i 45.

Članak 44.

Postupak za pristup središnjem sustavu ETIAS-a radi sprečavanja, otkrivanja i istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela [...]

1. [...] Operativne jedinice iz članka 43. stavka 2. središnjim pristupnim točkama iz članka 43. stavka 3. [...] podnose obrazloženi elektronički zahtjev za pregled određenog skupa podataka pohranjenih u središnjem sustavu ETIAS-a. Ako se traži pretraživanje podataka iz članka 15. stavka 2. točke i. i stavka 4. točaka od (b) do (d), obrazloženi elektronički zahtjev uključuje obrazloženje zašto je nužno pretraživati te posebne podatke.
2. [...] Prije pristupanja središnjem sustavu ETIAS-a, središnja pristupna točka provjerava [...] jesu li ispunjeni uvjeti iz članka 45., među ostalim i je li opravdan bilo koji zahtjev za pretraživanje podataka iz članka 15. stavka 2. točke (i) i stavka 4. točaka od (b) do (d).
3. Ako su ispunjeni uvjeti iz članka 45., središnja pristupna točka obrađuje zahtjeve. Podaci pohranjeni u središnjem sustavu ETIAS-a kojima pristupa središnja pristupna točka prosljeđuju se [...] operativnim jedinicama iz članka 43. stavka 2. na način kojim se ne ugrožava sigurnost podataka.

4. [...] Ako je potrebno odmah pribaviti osobne podatke potrebne za sprečavanje kaznenog djela terorizma ili izravne opasnosti povezane s drugim [...] teškim [...] kaznenim djelom [...] ili za omogućavanje kaznenog progona počinitelja, središnja pristupna točka obrađuje zahtjev odmah i bez [...] provjere iz stavka 2. Ex post [...] provjera obavlja se bez nepotrebnog odlaganja nakon obrade zahtjeva, što uključuje provjeru je li doista postojao [...] hitan slučaj.
5. Ako je *ex post* [...] provjerom utvrđeno da pretraživanje podataka u središnjem sustavu ETIAS-a i pristup tim podacima nisu bili opravdani, sva tijela koja su pristupila tim podacima i/ili ih pretraživala brišu podatke koji potječu iz središnjeg sustava ETIAS-a i o brisanju obavješćuju središnju pristupnu točku.

Članak 45.

Uvjeti za pristup imenovanim tijela država članica podacima zabilježenima u središnjem sustavu ETIAS-a

1. Imenovana tijela mogu zatražiti pretraživanje podataka pohranjenih u središnjem sustavu ETIAS-a ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - a) pretraživanje je potrebno za potrebe sprečavanja, otkrivanja ili istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela;
 - b) pristup pretraživanju potreban je u posebnom slučaju;
 - c) postoje razumne osnove na temelju kojih se može smatrati da bi se pretraživanjem podataka pohranjenih u središnjem sustavu ETIAS-a moglo [...] doprinijeti sprečavanju, otkrivanju ili istrazi bilo kojih od dotičnih kaznenih djela, posebice kada postoji utemeljena sumnja da osumnjičenik, počinitelj ili žrtva kaznenog djela terorizma ili drugog teškog kaznenog djela pripada kategoriji državljana trećih zemalja obuhvaćenih ovom Uredbom;

- (d) [...]
2. Pretraživanje središnjeg sustava ETIAS-a ograničeno je na pretraživanje sljedećih podataka unesenih u dosjeu zahtjeva:
- a) prezimena i, ako je dostupno, imena (osobnih imena);
 - b) ostalih imena (pseudonima, umjetničkih imena, nadimaka);
 - c) broja putne isprave;
 - d) kućne adrese,
 - e) adrese e-pošte;
 - ee) [...] broja telefona ili broja mobilnog telefona;
 - f) IP adrese.
3. Pretraživanje središnjeg sustava ETIAS-a s podacima iz stavka 2. može se kombinirati sa sljedećim podacima u dosjeu zahtjeva radi sužavanja pretraživanja:
- a) državljanstvo ili državljanstva;
 - b) spol;
 - c) datum rođenja ili dob.

4. Pretraživanjem središnjeg sustava ETIAS-a omogućuje se, u slučaju dobivenog rezultata na temelju podataka zabilježenih u dosjeu zahtjeva, pristup podacima iz članka 15. stavka 2. točaka od (a) do (g) i od (j) do (m) kako su zabilježeni u tom dosjeu zahtjeva te podacima unesenima u taj dosje zahtjeva u pogledu izdavanja, odbijanja, ukidanja ili poništenja odobrenja putovanja u skladu s člancima 33. i 37. Pristup podacima iz članka 15. stavka 2. točke i. i stavka 4. točaka od (b) do (d), kako su zabilježeni u dosjeu zahtjeva, omogućuje se samo ako su pretraživanje tih podataka izričito zatražile [...] operativne jedinice u obrazloženom elektroničkom zahtjevu podnesenom u skladu s člankom 44. stavkom 1. i odobrenim u postupku neovisne provjere. Pretraživanjem središnjeg sustava ETIAS-a ne daje se pristup podacima o obrazovanju iz članka 15. stavka 2. točke (h) ili o tome bi li podnositelj zahtjeva mogao predstavljati prijetnju za javno zdravlje iz članka 15. stavka 4. točke (a).

Članak 46.

Postupak i uvjeti pristupa Europolu podacima zabilježenima u središnjem sustavu ETIAS-a

1. Za potrebe članka 1. stavka 2. Europol može zatražiti pretraživanje podataka pohranjenih u središnjem sustavu ETIAS-a i središnjoj jedinici ETIAS-a dostaviti obrazloženi elektronički zahtjev za pretraživanje posebnog skupa podataka pohranjenih u središnjem sustavu ETIAS-a. Ako se traži pretraživanje podataka iz članka 15. stavka 2. točke i. i stavka 4. točaka od (b) do (d), obrazloženi elektronički zahtjev uključuje obrazloženje zašto je nužno pretraživati te posebne podatke.
2. Obrazloženi zahtjev sadržava dokaze da su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - a) pretraživanje je potrebno za podupiranje i jačanje djelovanja država članica u pogledu sprečavanja, otkrivanja ili istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela u ovlastima Europol-a;
 - b) pretraživanje je potrebno u posebnom slučaju;
 - c) pretraživanje je ograničeno na pretraživanje s podacima iz članka 45. stavka 2.;

- d) postoji razumna osnova za pretpostavku da bi se pretraživanjem moglo znatno pridonijeti sprečavanju, otkrivanju ili istrazi bilo kojeg dotičnog kaznenog djela;
 - e) [...]
3. Europolove zahtjeve za pretraživanje podataka pohranjenih u središnjem sustavu ETIAS-a prethodno provjerava EDPS, prema potrebi u skladu s postupkom iz članka 44. Uredbe (EU) br. 2016/794, koji na učinkovit i pravodoban način ispituje ispunjava li zahtjev sve uvjete iz stavka 2.
4. Pretraživanjem središnjeg sustava ETIAS-a omogućuje se, u slučaju dobivenih rezultata na temelju podataka pohranjenih u dosjeu zahtjeva, pristup podacima iz članka 15. stavka 2. točaka od (a) do (g) i od (j) do (m) te podacima unesenima u taj dosje zahtjeva u pogledu izdavanja, odbijanja, ukidanja ili poništenja odobrenja putovanja u skladu s člancima 33. i 37. Pristup podacima iz članka 15. stavka 2. točke (i) i stavka 4. točaka od (b) do (d), kako su pohranjeni u dosjeu zahtjeva, omogućuje se samo ako je Europol izričito zatražio pretraživanje tih podataka. Pretraživanjem središnjeg sustava ETIAS-a ne daje se pristup podacima o obrazovanju iz članka 15. stavka 2. točke (h) ili o tome bi li podnositelj zahtjeva mogao predstavljati prijetnju za javno zdravlje iz članka 15. stavka 4. točke (a).
5. Ako je EDPS odobrio zahtjev, središnja jedinica ETIAS-a obrađuje zahtjev za pretraživanje podataka pohranjenih u središnjem sustavu ETIAS-a i podatke kojima se pristupilo prosljeđuje Europolu na način kojim se ne ugrožava sigurnost podataka.

POGLAVLJE X.

Čuvanje i izmjena podataka

Članak 47. Čuvanje podataka

1. Svaki dosje zahtjeva pohranjuje se u središnjem sustavu ETIAS-a na razdoblje od [pet godina od posljednje evidencije o ulasku/izlasku podnositelja zahtjeva pohranjene u EES-u [...]]
[...] Ako se odobrenje putovanja ne upotrebljava, dosje zahtjeva pohranjuje se na razdoblje koje je jednako razdoblju valjanosti odobrenja putovanja.
[...]
[...] Ako je odobrenje putovanja odbijeno, ukinuto ili poništeno, dosje zahtjeva pohranjuje se na razdoblje od pet godina od posljednje odluke o odbijanju, ukidanju ili poništenju odobrenja putovanja u skladu s člancima 31., 34. i 35.
2. Po isteku razdoblja čuvanja, dosje zahtjeva automatski se briše iz središnjeg sustava ETIAS-a.

Članak 48. Izmjena podataka i prijevremeno brisanje podataka

1. Središnja jedinica ETIS-a i nacionalne jedinice ETIAS-a imaju obvezu ažurirati podatke pohranjene u središnjem sustavu ETIAS-a i osigurati njihovu točnost. Središnja jedinica ETIAS-a i nacionalne jedinice ETIAS-a nemaju pravo mijenjati podatke koje je u obrazac zahtjeva izravno unio podnositelj zahtjeva u skladu s člankom 15. stavkom 2., 3. ili 4.
2. Ako središnja jedinica ETIAS-a ima dokaze da su podaci koje je središnji sustav ETIAS-a zabilježio u središnjem sustavu ETIAS-a činjenično netočni ili da ih je središnji sustav ETIAS-a obrađivao protivno ovoj Uredbi, ona provjerava dotične podatke i, prema potrebi ih, bez odgode, mijenja ili briše iz središnjeg sustava ETIAS-a.

3. Ako odgovorna država članica ima dokaze da su podaci zabilježeni u središnjem sustavu ETIAS-a činjenično netočni ili da ih je središnji sustav ETIAS-a obrađivao protivno ovoj Uredbi, nacionalna jedinica ETIAS-a provjerava dotične podatke i, prema potrebi ih, bez odgode, mijenja ili briše iz središnjeg sustava ETIAS-a.
4. Ako država članica koja nije odgovorna država članica ima dokaze da su podaci pohranjeni u središnjem sustavu ETIAS-a činjenično netočni ili da su obrađeni u središnjem sustavu ETIAS-a protivno ovoj Uredbi, ona se obraća središnjoj jedinici ETIAS-a ili nacionalnoj jedinici ETIAS-a odgovorne države članice u roku od 14 dana. Središnja jedinica ETIAS-a ili nadležna nacionalna jedinica ETIAS-a provjeravaju točnost podataka i zakonitost njihove obrade u roku od jednog mjeseca i, prema potrebi, bez odgode mijenjaju ili brišu podatke iz središnjeg sustava ETIAS-a.
5. Ako je državljanin treće zemlje stekao državljanstvo države članice ili se na njega primjenjuje članak 2. stavak 2. točke od (a) do [...] (c), tijela te države članice provjeravaju ima li ta osoba valjano odobrenje putovanja i, prema potrebi, bez odgode brišu dosje zahtjeva iz središnjeg sustava ETIAS-a. Za brisanje dosjea zahtjeva nadležna su sljedeća tijela:
 - (a) nacionalna jedinica ETIAS-a države članice koja je izdala putnu ispravu u skladu s člankom 2. stavkom 2. točkom (a);
 - (b) nacionalna jedinica ETIAS-a države članice čije je državljanstvo osoba stekla;
 - (c) nacionalna jedinica ETIAS-a države članice koja je izdala boravišnu [...] iskaznicu;
 - (d) [...]

- 5.a Ako se na državljanina treće zemlje primjenjuje članak 2. stavak 2. točka (d) ili (e), on može obavijestiti nadležna tijela države članice koja je izdala tu [...] boravišnu dozvolu, jedinstvenu vizu ili vizu za dugotrajni boravak o tome da ima valjano odobrenje putovanja i može zatražiti brisanje dosjea zahtjeva iz središnjeg sustava ETIAS-a. Tijela te države članice provjeravaju ima li ta osoba valjano odobrenje putovanja i, [...] ako se to potvrdi, nacionalna jedinica ETIAS-a države članice koja je izdala boravišnu dozvolu, jedinstvenu vizu ili vizu za dugotrajni boravak bez odgode briše dosje zahtjeva iz središnjeg sustava ETIAS-a.
6. Ako se na državljanina treće zemlje primjenjuje članak 2. stavak 2. točka (f) [...], on [...] može o toj promjeni obavijestiti nadležna tijela sljedeće države članice u koju ulazi. Država članica obraća se središnjoj jedinici ETIAS-a u roku od 14 dana. Središnja jedinica ETIAS-a provjerava točnost podataka u roku od jednog mjeseca i, prema potrebi, bez odgode briše dosje zahtjeva i podatke iz tog dosjea iz središnjeg sustava ETIAS-a. Osoba ima pristup djelotvornoj pravnoj zaštiti kako bi se osiguralo brisanje podataka.

POGLAVLJE XI.

Zaštita podataka

Članak 49.

Zaštita podataka

1. Na obradu podataka u Agenciji eu-LISA primjenjuje se Uredba (EZ) br. 45/2001.
2. [Uredba 2016/679] primjenjuje se na obradu osobnih podataka koju obavljaju nacionalne jedinice ETIAS-a, granični službenici nadležni za obavljanje graničnih kontrola i tijela nadležna za imigraciju. Ako je obrada osobnih podataka koju obavljaju nacionalne jedinice ETIAS-a obuhvaćena područjem primjene [Direktive (EU) 2016/680], primjenjuje se ta Direktiva.
3. [Direktiva (EU) 2016/680] primjenjuje se na obradu osobnih podataka koju obavljaju imenovana tijela država članica za potrebe članka 1. stavka 2.
4. Uredba (EU) 2016/794 primjenjuje se na obradu osobnih podataka koju obavlja Europol u skladu s člancima 25., [...] i 46.

Članak 50.

Voditelj obrade podataka

1. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu smatra se voditeljem obrade podataka u skladu s člankom 2.[...] točkom (d) Uredbe (EZ) br. 45/2001 u pogledu obrade osobnih podataka u središnjem sustavu ETIAS-a.
2. U pogledu obrade osobnih podataka u središnjem sustavu ETIAS-a koju obavlja država članica, nacionalna jedinica ETIAS-a smatra se voditeljem obrade u skladu s člankom 4. stavkom 7. [Uredbe (EU) 2016/679] [...] i snosi glavnu odgovornost za obradu osobnih podataka koju ta država članica obavlja u središnjem sustavu ETIAS-a.

*Članak 51.
Obradivač podataka*

1. Agencija eu-LISA smatra se obradivačem podataka u skladu s člankom 2.[...] točkom **(e)** Uredbe (EZ) br. 45/2001 u pogledu obrade osobnih podataka u informacijskom sustavu ETIAS-a.
2. Agencija eu-LISA osigurava da se informacijskim sustavom ETIAS-a upravlja u skladu s ovom Uredbom.

*Članak 52.
Sigurnost obrade*

1. [...] Agencija eu-LISA, središnja jedinica ETIAS-a i nacionalne jedinice ETIAS-a osiguravaju sigurnost obrade osobnih podataka u skladu s primjenom ove Uredbe. Agencija eu-LISA, središnja jedinica ETIAS-a i nacionalne jedinice ETIAS-a surađuju u obavljanju zadaća povezanih sa sigurnošću podataka.
2. Ne dovodeći u pitanje članak 22. Uredbe (EZ) br. 45/2001, eu-LISA poduzima potrebne mjere kako bi osigurala sigurnost središnjeg sustava, komunikacijske infrastrukture između središnjeg sustava i nacionalnog jedinstvenog sučelja, javne internetske stranice i mobilne aplikacije, usluge elektroničke pošte, usluge sigurnog računa, portala za prijevoznike, mrežne usluge i softvera koji omogućuje obradu zahtjevâ.
3. Ne dovodeći u pitanje članak 22. Uredbe (EZ) br. 45/2001 i članke 32. i 34. [Uredbe (EU) 2016/679], [...] agencija eu-LISA, središnja jedinica ETIAS-a i nacionalne jedinice ETIAS-a donose potrebne mjere, uključujući sigurnosni plan te plan kontinuiteta poslovanja i oporavka u slučaju katastrofe, kojima će se osigurati sljedeće:
 - (a) fizička zaštita podataka, među ostalim izradom kriznih planova za zaštitu ključne infrastrukture;
 - (b) zabrana neovlaštenim osobama pristupa sigurnoj internetskoj stranici na kojoj se obavljaju operacije u skladu s namjenama ETIAS-a;

- (c) sprečavanje neovlaštenog čitanja, umnožavanja, izmjene ili uklanjanja podatkovnih medija;
- (d) sprečavanje neovlaštenog unosa podataka i neovlaštenog pregleda, izmjene ili brisanja zabilježenih osobnih podataka;
- (e) sprečavanje neovlaštene obrade podataka u središnjem sustavu ETIAS-a i neovlaštene izmjene ili brisanja podataka obrađenih u središnjem sustavu ETIAS-a;
- (f) da osobe koje su ovlaštene pristupiti informacijskom sustavu ETIAS-a imaju pristup samo podacima obuhvaćenima njihovim odobrenjem pristupa isključivo na temelju identiteta pojedinačnih korisnika i povjerljivih modula za pristup;
- (g) da sva tijela s pravom pristupa informacijskom sustavu ETIAS-a izrade profile u kojima su opisane zadaće i odgovornosti osoba koje su ovlaštene pristupati podacima i stave te profile na raspolaganje nadzornim tijelima;
- (h) da je moguće provjeriti i utvrditi kojim se tijelima mogu slati osobni podaci uporabom opreme za prijenos podataka;
- (i) da je moguće provjeriti i utvrditi koji su se podaci obrađivali u informacijskom sustavu ETIAS-a, kada su se obrađivali, tko ih je obrađivao i u koju svrhu;
- (j) sprečavanje neovlaštenog čitanja, umnožavanja, promjene ili brisanja osobnih podataka tijekom prijenosa osobnih podataka u središnji sustav ETIAS-a ili iz njega ili tijekom prijenosa nosača podataka, posebice odgovarajućim tehnikama enkripcije;
- (k) praćenje djelotvornosti sigurnosnih mjera iz ovog stavka i poduzimanje potrebnih organizacijskih mjera povezanih s unutarnjim praćenjem za osiguravanje usklađenosti s ovom Uredbom.

- 3.a Komisija donosi model sigurnosnog plana i model plana kontinuiteta poslovanja i oporavka u slučaju katastrofe s pomoću provedbenih akata u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 79. stavka 2. Agencija eu-LISA, središnja jedinica ETIAS-a i nacionalne jedinice ETIAS-a donose svoje planove kontinuiteta poslovanja i oporavka u slučaju katastrofe [...] kako je navedeno u stavku 3. na temelju tih oglednih planova koje agencija eu-LISA, središnja jedinica ETIAS-a i nacionalne jedinice ETIAS-a prilagođavaju prema potrebi.
4. Agencija eu-LISA obavješćuje [...] Vijeće i Komisiju te Europskog nadzornika za zaštitu podataka o mjerama koje poduzima u skladu s ovim člankom.

*Članak 53.
Samopraćenje*

Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu, Europol i države članice osiguravaju da svako tijelo koje je ovlašteno pristupiti informacijskom sustavu ETIAS-a poduzima potrebne mjere za usklađivanje s ovom Uredbom i da surađuje, prema potrebi, s nadzornim tijelom.

*Članak 54.
Pravo na informacije, pristup, ispravak i brisanje*

1. Ne dovodeći u pitanje pravo na informacije iz članaka 11. i 12. Uredbe (EZ) br. 45/2001, podnositelje zahtjeva čiji su podaci pohranjeni u središnjem sustavu ETIAS-a obavješćuje se, u trenutku prikupljanja njihovih podatka, o postupcima za ostvarivanje prava iz članaka 13., 14., 15. i 16. Uredbe (EZ) br. 45/2001 i o podacima za kontakt službenika za zaštitu podataka Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, Europskog nadzornika za zaštitu podataka i nacionalnog nadzornog tijela odgovorne države članice.
2. Kako bi mogao ostvariti prava iz članaka 13., 14., 15. i 16. Uredbe (EZ) br. 45/2001 i članaka 15., 16., 17. i 18. [Uredbe (EU) 2016/679], svaki podnositelj zahtjeva ima pravo obratiti se središnjoj jedinici ETIAS-a ili nacionalnoj jedinici ETIAS-a odgovornoj za zahtjev, koja ispituje zahtjev i na njega odgovara što je prije moguće.

Ako je ispitivanjem utvrđeno da su podaci pohranjeni u središnjem sustavu ETIAS-a činjenično netočni ili su nezakonito zabilježeni, središnja jedinica ETIAS-a ili nacionalna jedinica ETIAS-a države članice koja je odgovorna za zahtjev ispravlja ili briše te podatke iz središnjeg sustava ETIAS-a.

Ako su središnja jedinica ETIAS-a ili nacionalna jedinica ETIAS-a izmijenile odobrenje putovanja tijekom njegova razdoblja valjanosti, središnji sustav ETIAS-a obavlja automatiziranu obradu iz članka 18. kako bi utvrdio aktivira li se izmijenjenim dosjecom zahtjeva rezultat u skladu s člankom 18. stavcima od 2. do 5. Ako automatiziranim obradom nije dobiven nikakav rezultat, središnji sustav ETIAS-a izdaje izmijenjeno odobrenje putovanja jednake valjanosti kao i izvorno odobrenje i o tome obavješće podnositelja zahtjeva. Ako se automatiziranim obradom dobije jedan ili više rezultata, nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice [...] procjenjuje rizik za sigurnost, [...] rizik od nezakonitog useljavanja [...] ili rizik za javno zdravlje i odlučuje hoće li izdati izmijenjeno odobrenje putovanja ili ga ukinuti ako zaključi da uvjeti za njegovo izdavanje više nisu ispunjeni.

3. Ako se središnja jedinica ETIAS-a ili nacionalna jedinica ETIAS-a države članice nadležne za zahtjev ne slaže da su podaci pohranjeni u središnjem sustavu ETIAS-a činjenično netočni ili da su nezakonito zabilježeni, središnja jedinica ETIAS-a ili nacionalna jedinica ETIAS-a države članice odgovorne za zahtjev donosi upravno rješenje u kojem dotičnoj osobi bez odgode pisanim putem objašnjava zašto se ne slaže s ispravkom ili brisanjem podataka koji se na nju odnose.
4. Tom se odlukom dotičnu osobu obavješćuje i da može osporiti odluku donesenu u pogledu zahtjeva iz stavka 2. i, prema potrebi, o tome kako pokrenuti postupak ili podnijeti žalbu nadležnim tijelima ili sudovima te o pomoći, među ostalim od nadležnih nacionalnih nadzornih tijela.

5. Zahtjev podnesen u skladu sa stavkom 2. sadržava potrebne informacije za identificiranje dotične osobe. Te se informacije upotrebljavaju isključivo kako bi se omogućilo ostvarivanje prava iz stavka 2. i odmah se nakon toga brišu.
6. Središnja jedinica ETIAS-a ili nacionalna jedinica ETIAS-a države članice odgovorne za zahtjev u pisnom obliku vodi evidenciju da je podnesen zahtjev iz stavka 2. i kako se rješavao te taj dokument bez odgode daje na raspolaganje nadležnim nacionalnim nadzornim tijelima za zaštitu podataka na njihov zahtjev.

Članak 55.

Priopćavanje osobnih podataka trećim zemljama, međunarodnim organizacijama i privatnim stranama

1. Osobni podaci pohranjeni u središnjem sustavu ETIAS-a ne prenose se i ne stavljuju na raspolaganje treće zemlji, međunarodnoj organizaciji ili bilo kojoj privatnoj strani, uz iznimku prijenosa Interpolu u svrhu obavljanja automatizirane obrade iz članka 18. stavka 2. točaka (b) i (m). Na prijenose osobnih podataka Interpolu primjenjuju se odredbe članka 9. Uredbe 45/2001.
2. Osobni podaci kojima država članica ili Europol pristupa iz središnjeg sustava ETIAS-a za potrebe iz članka 1. stavka 2. ne prenose se i ne stavljuju na raspolaganje treće zemlji, međunarodnoj organizaciji ili privatnom subjektu s poslovnim nastanom u Uniji ili izvan nje. Zabrana se primjenjuje i ako se ti podaci dalje obrađuju na nacionalnoj razini ili među državama članicama, osim u onoj mjeri u kojoj je to potrebno u svrhu poštenog suđenja.

2.a Odstupajući od stavka 1., podaci kojima tijela nadležna za imigraciju pristupaju iz središnjeg sustava ETIAS-a u skladu s člankom 42.a stavkom 2. mogu se prenijeti trećoj zemlji u pojedinačnim slučajevima, kada je to potrebno [...] u svrhu vraćanja, ali samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) Komisija je donijela odluku o odgovarajućoj zaštiti osobnih podataka u toj trećoj zemlji u skladu s člankom 45. stavkom 3. [Uredbe 2016/679][...] ili je na snazi sporazum o ponovnom prihvatu ili bilo koja vrsta sličnog sporazuma između Europske unije ili države članice i te treće zemlje ili se primjenjuje članak 49. stavak 1. točka (d) [...] [Uredbe 2016/679] [...];
- (b) država članica obavljače treću zemlju o obvezi upotrebe podataka samo u svrhe za koje su dostavljeni;
- (c) podaci su preneseni ili stavljeni na raspolaganje u skladu s odgovarajućim odredbama prava Unije, osobito sporazumima o ponovnom prihvatu i prijenosu osobnih podataka te nacionalnim pravom države članice koja je podatke prenijela ili ih je stavila na raspolaganje, među ostalim i zakonskim odredbama koje se odnose na sigurnost i zaštitu podataka.

3. Prijenosom osobnih podataka trećim zemljama u skladu sa stavkom 2.a ne dovode se u pitanje prava podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ni korisnika međunarodne zaštite, osobito u pogledu zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja.

4. Odstupajući od stavka 2., podatke iz središnjeg sustava ETIAS-a kojima pristupaju imenovana tijela u svrhe iz članka 1. stavka 2. imenovano tijelo može prenijeti ili staviti na raspolaganje trećoj zemlji na temelju propisno obrazloženog zahtjeva samo ako su ispunjeni sljedeći kumulativni uvjeti:
- (a) radi se o iznimno hitnom slučaju u kojem postoji neposredna i teška prijetnja od kaznenog djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela kako su definirana u člankom 3. stavkom 1. točkama (I) i (m) [...] ove Uredbe;
- (b) prijenos se izvršava u skladu s primjenjivim uvjetima utvrđenima Direktivom (EU) 2016/680;
- (c) državama članicama osigurano je uzajamno pružanje svih informacija koje posjeduje treća zemlja koja podnosi zahtjev u okviru sustava za odobrenje putovanja.

Ako se prijenos temelji na ovome stavku, takav prijenos dokumentira se, a dokumentacija se na zahtjev stavlja na raspolaganje nadzornom tijelu, uključujući datum i vrijeme prijenosa, informacije o nadležnom tijelu koje je podatke dobilo, obrazloženje prijenosa i prenesene osobne podatke.

Članak 56.

Nadzor koji obavlja nacionalno nadzorno tijelo

1. Nadzorno tijelo ili tijela imenovana u skladu s člankom 51. [Uredbe 2016/679] osiguravaju da se revizija operacija obrade podataka koje obavljaju nacionalne jedinice ETIAS-a provodi u skladu s relevantnim međunarodnim računovodstvenim standardima najmanje svake četiri godine.
2. Države članice osiguravaju da njihovo nadzorno tijelo ima dovoljno resursa za ispunjavanje zadaća koje su mu povjerene u skladu s ovom Uredbom.

3. Svaka država članica dostavlja sve informacije koje su zatražila nadzorna tijela, a posebice informacije o aktivnostima izvršenima u skladu s odgovornostima iz ove Uredbe. Svaka država članica odobrava nadzornim tijelima pristup svojoj evidenciji i omogućuje im u bilo kojem trenutku pristup svojim prostorijama povezanim s ETIAS-om.

Članak 57.

Nadzor koji provodi Europski nadzornik za zaštitu podataka

Europski nadzornik za zaštitu podataka osigurava da se revizija aktivnosti obrade osobnih podataka koje obavljaju eu-LISA i središnja jedinica ETIAS-a provodi u skladu s relevantnim međunarodnim računovodstvenim standardima najmanje svake četiri godine. Izvješće o toj reviziji šalje se Europskom parlamentu, Vijeću, agenciji eu-LISA, Komisiji i državama članicama. Agenciji eu-LISA i Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu omogućuje se da daju svoje primjedbe prije donošenja izvješća.

Članak 58.

Suradnja nacionalnih nadzornih tijela i Europskog nadzornika za zaštitu podataka

1. Europski nadzornik za zaštitu podataka djeluje u bliskoj suradnji s nacionalnim nadzornim tijelima u pogledu posebnih pitanja koja zahtijevaju nacionalno sudjelovanje, posebice ako Europski nadzornik za zaštitu podataka ili nacionalno nadzorno tijelo utvrde velike razlike među praksama država članica ili utvrde moguće nezakonite prijenose uporabom komunikacijskih kanala ETIAS-a ili u kontekstu pitanja koja su postavila jedno ili više nacionalnih nadzornih tijela o provedbi i tumačenju ove Uredbe.

2. U slučajevima iz stavka 1., Europski nadzornik za zaštitu podataka i nacionalna nadzorna tijela nadležna za nadzor zaštite podataka mogu, djelujući u okviru svojih nadležnosti, razmjenjivati relevantne informacije, pomagati jedni drugima pri obavljanju revizija i inspekcija, analizirati teškoće u pogledu tumačenja ili primjene ove Uredbe, proučiti probleme povezane s obavljanjem neovisnog nadzora ili ostvarivanjem prava ispitanika, izraditi usklađene prijedloge za zajednička rješenja problema i, prema potrebi, promicati osviještenost o pravima na zaštitu podataka.
3. Nadzorna tijela i Europski nadzornik za zaštitu podataka sastaju se u tu svrhu najmanje dva puta godišnje u okviru Odbora uspostavljenog [Uredbom (EU) br. 2016/679]. Troškove tih sastanaka snosi Odbor uspostavljen [Uredbom (EU) 2016/679]. Poslovnik se donosi na prvom sastanku. Daljnje metode rada razvijaju se zajednički prema potrebi.
4. Zajedničko izvješće o aktivnostima šalje se Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji, Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu i agenciji eu-LISA svake dvije godine. To izvješće uključuje poglavlje o svakoj državi članici koje je pripremilo nadzorno tijelo te države članice.

*Članak 59.
Vođenje evidencije*

1. Agencija eu-LISA vodi evidenciju o svim operacijama obrade podataka obavljenima u okviru informacijskog sustava ETIAS-a. U toj se evidenciji navode svrha pristupa, datum i vrijeme svake operacije, podaci koji se upotrebljavaju za automatiziranu obradu zahtjevâ, rezultati dobiveni obavljanjem automatizirane obrade iz članka 18., podaci koji se upotrebljavaju za provjeru identiteta u pogledu središnjeg sustava ETIAS-a ili drugih informacijskih sustava i baza podataka, rezultati postupka provjere iz članka 20. i osoblje koje ju je obavilo.

2. Središnja jedinica ETIAS-a vodi evidenciju o osoblju koje je propisno ovlašteno za obavljanje provjera identiteta.
 3. [...]

[...] Nacionalna jedinica ETIAS-a odgovorne države članice vodi evidenciju o osoblju koje je propisno ovlašteno unositi ili preuzimati podatke.
 4. Agencija eu-LISA vodi evidenciju o svim operacijama obrade podataka u okviru informacijskog sustava ETIAS-a koje se odnose na pristup prijevoznika portalu, [...] pristup službenika graničnog nadzora [...] nadležnih [...] za obavljanje graničnih kontrola [...] i pristup tijela nadležnih za imigraciju iz članaka 39.^a [...] 41. i 42.a. U toj se evidenciji navode datum i vrijeme svake operacije, podaci koji se upotrebljavaju za pokretanje pretraživanja, podaci koje prenosi središnji sustav ETIAS-a i imena ovlaštenog osoblja prijevoznikâ, službenikâ graničnog nadzora i tijela nadležnih za imigraciju [...] koje unosi i preuzima podatke.
 5. Nadalje, prijevoznici i nadležna tijela vode evidenciju o osoblju koje je propisno ovlašteno unositi i preuzimati podatke.
- Takva evidencija može se upotrebljavati samo za praćenje dopuštenosti obrade podataka u okviru zaštite podataka te za osiguravanje sigurnosti i cjelovitosti podataka. Ta se evidencija odgovarajućim mjerama štiti od neovlaštenog pristupa i briše se jednu godinu nakon isteka razdoblja čuvanja iz članka 47. ako nije potrebna za postupke praćenja koji su već započeli.

Agencija eu-LISA i nacionalne jedinice ETIAS-a stavljuju tu evidenciju na raspolaganje Europskom nadzorniku za zaštitu podataka i nadležnim nadzornim tijelima, na zahtjev.

Članak 60.

Vodenje evidencije, popisa i dokumentacije u pogledu zahtjeva za pretraživanje podataka radi sprečavanja, otkrivanja i istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela [...]

1. Agencija eu-LISA vodi evidenciju o svim operacijama obrade podataka koje se obavljaju u okviru središnjeg sustava ETIAS-a u pogledu pristupa središnjih pristupnih točaka za potrebe članka 1. stavka 2. Ta evidencija sadržava datum i vrijeme svake operacije, podatke koji se upotrebljavaju za pokretanje pretraživanja, podatke koje prenosi središnji sustav ETIAS-a i imena ovlaštenih zaposlenika središnjih pristupnih točaka koji unose i preuzimaju podatke.
2. Nadalje, svaka država članica i Europol vode evidenciju o svim operacijama obrade podataka u okviru središnjeg sustava ETIAS-a koje se provode na temelju zahtjeva za pretraživanje podataka pohranjenih u središnjem sustavu ETIAS-a za potrebe iz članka 1. stavka 2. ili za pristup tim podacima. Evidencija uključuje popise i dokumentaciju o svim operacijama obrade podataka.
3. U evidenciji je navedeno sljedeće:
 - (j) točna svrha zahtjeva za pretraživanje ili za pristup podacima pohranjenima u središnjem sustavu ETIAS-a, uključujući kazneno djelo terorizma ili drugo teško kazneno djelo u pitanju i, za Europol, točna svrha zahtjeva za pretraživanje;
 - (k) odluka koja je donesena u pogledu dopuštenosti zahtjeva;
 - (l) upućivanje na nacionalni dosje;
 - (m) datum i točno vrijeme zahtjeva za pristup koji je [...] središnja pristupna točka podnijela središnjem sustavu ETIAS-a;

- (n) ako je primjenjivo, upotreba hitnog postupka iz članka 44. stavka 4. i [...] ishod ex-post provjere;
 - (o) koji se podatak ili skup podataka iz članka 45. stavaka 2. i 3. upotrebljavao za pretraživanje;
 - (p) u skladu s nacionalnim pravilima ili s Uredbom (EU) 2016/794, identifikacijska oznaka službenika koji je obavio pretraživanje i službenika koji je naložio pretraživanje ili dostavljanje podataka.
4. Evidencija iz stavaka 1. i 2. upotrebljava se samo za provjeru dopuštenosti zahtjeva, praćenje zakonitosti obrade podataka i osiguravanje cjelovitosti i sigurnosti podataka. Za praćenje i evaluaciju iz članka 81. može se upotrebljavati samo evidencija koja sadržava podatke koji nisu osobni podaci. Europski nadzornik za zaštitu podataka i nadležna nadzorna tijela odgovorna za praćenje zakonitosti obrade podataka i cjelovitosti podataka i njihove sigurnosti imaju na zahtjev pristup toj evidenciji u svrhu izvršavanja svojih dužnosti. Pristup toj evidenciji u tu svrhu ima i tijelo nadležno za provjeru dopuštenosti zahtjeva. Osim u takve svrhe, osobni podaci, kao i evidencija zahtjeva za pretraživanje podataka pohranjenih u središnjem sustavu ETIAS-a, brišu se u svim nacionalnim dosjeima i dosjeima Europol-a nakon jednog mjeseca, osim ako su ti podaci i evidencija potrebni za potrebe posebne kaznene istrage koja je u tijeku i za koju su ih zatražili država članica ili Europol.

POGLAVLJE XII.

Osvještenost javnosti

*Članak 61.
Informiranje šire javnosti*

Središnja jedinica ETIAS-a pruža široj javnosti sve relevantne informacije u pogledu zahtjeva za odobrenje putovanja, a posebice:

- (a) kriterije, uvjete i postupke za podnošenje zahtjeva za odobrenje putovanja;
- (b) informacije o internetskoj stranici i mobilnoj aplikaciji za [...] mobilne uređaje na kojima se može pokrenuti aplikacija;
- (c) rokove za donošenje odluke o zahtjevu iz članka 27.;
- (d) da se podnositelja zahtjeva mora obavijestiti o odlukama o zahtjevima, da u takvim odlukama moraju biti navedeni, prema potrebi, [...] razlozi za odbijanje i da podnositelji zahtjeva čiji su zahtjevi odbijeni imaju pravo žalbe, s informacijama o postupku koji treba primjenjivati u slučaju žalbe, uključujući nadležno tijelo i rok za podnošenje žalbe;
- (e) da se samim posjedovanjem odobrenja putovanja ne daje automatsko pravo ulaska i da se nositelji odobrenja putovanja moraju ispuniti uvjete ulaska kako su navedeni u članku 6. Uredbe (EU) br. 2016/399 i da se od njih traži da dostave dokaz da ispunjavaju [...] te uvjete na vanjskoj granici [...].

*Članak 62.
Informativna kampanja*

Komisija, u suradnji sa središnjom jedinicom ETIAS-a i državama članicama, prati početak rada ETIAS-a informativnom kampanjom kako bi obavijestila državljane trećih zemalja na koje se primjenjuje ova Uredba [...] o zahtjevu da za prelazak vanjskih granica moraju imati valjano odobrenje putovanja.

POGLAVLJE XIII.

Odgovornosti

*Članak 63.
Odgovornosti agencije eu-LISA tijekom faze projektiranja i razvoja*

1. Agencija eu-LISA smješta informacijski sustav ETIAS-a na poslužitelju u svojim tehničkim pogonima i osigurava funkcionalnosti propisane u ovoj Uredbi u skladu s uvjetima sigurnosti, dostupnosti, kvalitete i brzine u skladu s člankom 64. stavkom 1. [...].
2. Infrastrukture kojima se podupire javna internetska stranica, mobilna aplikacija i portal za prijevoznika smještaju u prostorima agencije eu-LISA ili Komisije. Te su infrastrukture zemljopisno raspoređene kako bi se osigurale funkcionalnosti propisane u ovoj Uredbi u skladu s uvjetima sigurnosti, dostupnosti, kvalitete i brzine iz članka 64. stavka 1. [...].
3. Agencija eu-LISA odgovorna je za razvoj informacijskog sustava ETIAS-a, za sav razvoj potreban za utvrđivanje interoperabilnosti središnjeg sustava ETIAS-a i informacijskih sustava iz članka 10.

Agencija eu-LISA osmišljava, u suradnji s [...] državama članicama, fizičku arhitekturu sustava i njegovu komunikacijsku infrastrukturu te priprema i razrađuje tehničke specifikacije koje se odnose na središnji sustav [...] i nacionalna jedinstvena sučelja. [...] Njih donosi Upravni odbor podložno pozitivnom mišljenju Komisije. Agencija eu-LISA provodi i sve potrebne prilagodbe [EES-a], SIS-a, [Eurodaca], [ECRIS-a] ili VIS-a koje proizlaze iz uspostave interoperabilnosti s ETIAS-om.

Agencija eu-LISA razvija i provodi središnji sustav, nacionalna jedinstvena sučelja i komunikacijsku infrastrukturu što je prije moguće nakon stupanja na snagu ove Uredbe i nakon što Komisija doneše mjere predviđene u članku 15. stavcima 2. i 4., članku 16. stavku 4., članku 28. stavku 5., članku 39. stavku 3., članku 40. stavku 2. i članku 72. stavcima 1. i 4.

Agencija eu-LISA razvija tehničko rješenje iz članka 81. stavka 8. što je prije moguće nakon stupanja na snagu ove Uredbe i nakon što Komisija donese mjere predviđene u članku 81. stavku 8.

Razvoj se sastoji od razrade i provedbe tehničkih specifikacija, ispitivanja i opće koordinacije projekta.

4. Tijekom faze projektiranja i razvoja osniva se Odbor za upravljanje programom sastavljen od najviše 10 članova. On je sastavljen od šest članova koje imenuje Upravni odbor agencije eu-LISA među svojim članovima ili njihovim zamjenicima, predsjedatelja Savjetodavne skupine ETIAS-a i EES-a iz članka 80., člana koji predstavlja agenciju eu-LISA kojeg imenuje izvršni direktor agencije, člana koji predstavlja Agenciju za europsku graničnu i obalnu stražu kojeg imenuje izvršni direktor agencije i jednog člana kojeg imenuje Komisija. Članovi koje imenuje Upravni odbor agencije eu-LISA biraju se samo iz onih država članica za koje su u skladu s pravom Unije u potpunosti obvezujući zakonodavni instrumenti kojima se uređuju razvoj, uspostava, rad i uporaba svih opsežnih sustava informacijske tehnologije kojima upravlja agencija eu-LISA i koje će sudjelovati u ETIAS-u. Odbor za upravljanje programom sastajat će se redovno i najmanje [...] dva puta [...] po kvartalu [...]. On osigurava primjерeno upravljanje fazom projektiranja i razvoja ETIAS-a. Odbor za upravljanje programom svaki mjesec podnosi pisana izvješća Upravnom odboru o napretku projekta. Nema ovlast za donošenje odluka ni mandat za zastupanje članova Upravnog odbora.
5. Upravni odbor utvrđuje poslovnik Odbora za upravljanje programom koji uključuje posebice pravila o:
 - (a) načinu predsjedanja;
 - (b) mjestima održavanja sastanaka;
 - (c) pripremi sastanaka;

- (d) pozivanju stručnjaka na sastanke;
- (e) planovima za komuniciranje kojima se osigurava pružanje cijelovitih informacija članovima Upravnog odbora koji ne sudjeluju na sastancima.

Mjesto predsjedavajućega ima [...] država članica za koju su [...] u skladu s pravom Unije u potpunosti obvezujući zakonodavni instrumenti kojima se uređuju razvoj, uspostava, rad i uporaba svih opsežnih sustava informacijske tehnologije kojima upravlja eu-LISA [...].

Sve putne troškove i dnevnice članova Odbora za upravljanje programom snosi Agencija te se članak 10. Poslovnika agencije eu-LISA primjenjuje *mutatis mutandis*. Agencija eu-LISA osigurava tajništvo Odbora za upravljanje programom.

Savjetodavna skupina EES-a i ETIAS-a iz članka 80. sastaje se redovito do početka rada ETIAS-a. Ona nakon svakog sastanka izvješćuje Odbor za upravljanje programom. Skupina pruža tehničko stručno znanje kako bi poduprla Odbor za upravljanje programom u izvršavanju njegovih zadaća te prati spremnost država članica.

Članak 64.
Odgovornosti agencije eu-LISA nakon početka rada ETIAS-a

1. Nakon početka rada ETIAS-a eu-LISA odgovorna je za tehničko upravljanje središnjim sustavom i nacionalnim jedinstvenim sučeljima. Ona u svakom trenutku osigurava, u suradnji s državama članicama, najbolju moguću tehnologiju, nakon provođenja analize troškova i koristi. Agencija eu-LISA odgovorna je i za tehničko upravljanje komunikacijskom infrastrukturom između središnjeg sustava i nacionalnih jedinstvenih sučelja kao i javnom internetskom stranicom, mobilnom aplikacijom za mobilne uređaje, uslugom elektroničke pošte, uslugom sigurnog računa, portalom za prijevoznike, mrežnom uslugom i softverom za obradu zahtjeva, kako je navedeno u članku 6.

Tehničko upravljanje ETIAS-om sastoји se od svih zadaća koje su potrebne za održavanje funkciranja informacijskog sustava ETIAS-a 24 sata dnevno 7 dana u tjednu u skladu s ovom Uredbom, a posebice rada na održavanju i tehničkog razvoja koji su potrebni radi osiguravanja rada sustava na zadovoljavajućoj razini tehničke kvalitete, osobito u pogledu vremena odgovora za istraživanje središnje baze podataka u skladu s tehničkim specifikacijama.

2. Ne dovodeći u pitanje članak 17. Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europske unije, agencija eu-LISA primjenjuje odgovarajuća pravila čuvanja profesionalne tajne ili druge jednakovrijedne obveze u pogledu čuvanja povjerljivosti na cjelokupno osoblje koje mora raditi s podacima pohranjenima u središnjem sustavu ETIAS-a. Ta se obveza primjenjuje i nakon što takvo osoblje napusti radno mjesto ili zaposlenje ili po prestanku njihovih aktivnosti.
3. Agencija eu-LISA obavlja i zadaće povezane s osposobljavanjem za tehničku uporabu informacijskog sustava ETIAS-a.

4. Agencija eu-LISA razvija i održava mehanizam i postupke za provedbu provjera kvalitete podataka u središnjem sustavu ETIAS-a i dostavlja redovita izvješća državama članicama i središnjoj jedinici ETIAS-a. Agencija eu-LISA dostavlja redovito izvješće Komisiji kojim su obuhvaćena pitanja s kojima se susreće. Taj mehanizam, postupci i tumačenje usklađenosti kvalitete podataka utvrđuju se i razvijaju provedbenim mjerama u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 79. stavka 2.

Članak 65.

Odgovornosti Agencije za europsku [...] graničnu i [...] obalnu stražu

1. Agencija za europsku [...] graničnu i [...] obalnu stražu odgovorna je za:
 - (q) uspostavu i rad središnje jedinice ETIAS-a;
 - (r) automatiziranu obradu zahtjeva;
 - (s) pravila o provjerama.
2. Prije nego što dobije ovlaštenje za obradu podataka zabilježenih u središnjem sustavu ETIAS-a, osoblje središnje jedinice ETIAS-a koje ima pravo pristupa središnjem sustavu ETIAS-a odgovarajuće se osposobljava u pogledu sigurnosti podataka i pravila zaštite podataka, posebice u pogledu relevantnih temeljnih prava.

Članak 66.

Odgovornosti država članica

1. Svaka država članica odgovorna je za:
 - (t) vezu s nacionalnim jedinstvenim sučeljem;
 - (u) organizaciju, upravljanje, rad i održavanje nacionalnih jedinica ETIAS-a za ispitivanje zahtjeva za odobrenje putovanja [...] i odlučivanje o njima u slučajevima kada je [...] automatiziranim obradom dobiven rezultat [...];

- (v) organizaciju središnjih pristupnih točaka i njihovu vezu s nacionalnim jedinstvenim sučeljem u svrhu sprečavanja, otkrivanja i istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela [...];
 - (w) upravljanje i aranžmane za pristup propisno ovlaštenog osoblja nadležnih nacionalnih tijela informacijskom sustavu ETIAS-a u skladu s ovom Uredbom te za uspostavu i redovito ažuriranje popisa takvog osoblja i njihovih profila;
 - (x) uspostavu i rad nacionalnih jedinica ETIAS-a.
2. Svaka država članica upotrebljava automatizirane postupke za pretragu središnjeg sustava ETIAS-a na vanjskoj granici.
3. Prije nego što dobije ovlaštenje za obradu podataka zabilježenih u središnjem sustavu ETIAS-a, osoblje nacionalnih jedinica ETIAS-a koje ima pravo pristupa informacijskom sustavu ETIAS-a odgovarajuće se osposobljava u pogledu sigurnosti podataka i pravila zaštite podataka, posebice u pogledu relevantnih temeljnih prava.

Članak 67.

Odgovornosti Europol-a

1. Europol osigurava obradu upita iz članka 18. stavka 2. točke (j) i stavka 4. i u skladu s time prilagođava svoj informacijski sustav.
2. Europol je odgovoran za razvoj ETIAS-ova popisa za praćenje i njegov smještaj na poslužitelju [...] u skladu s člankom 29.
3. Europol je odgovoran za davanje mišljenja nakon zahtjeva za savjetovanje u skladu s člankom 25. [...].

4. Europol je odgovoran za pružanje informacija za ETIAS-ov popis za praćenje povezanih s kaznenim djelima terorizma ili drugim teškim kaznenim djelima koje Europol dobiva međunarodnom suradnjom u skladu s člankom 29. stavkom 2. točkom (c).

POGLAVLJE XIV.

Izmjene drugih instrumenata Unije

Članak 67.a

Izmjene Uredbe (EU) br. 1077/2011

Uredba (EU) br. 1077/2011 mijenja se kako slijedi:

(1) U članku 1. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Agencija je odgovorna za operativno upravljanje drugom generacijom Schengenskog informacijskog sustava (SIS II), viznim informacijskim sustavom, sustavom Eurodac, [sustavom ulaska/izlaska (EES)] i europskim sustavom za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS).”

(2) Novi članak 5.b dodaje se nakon članka 5.:

„Članak 5.b

Zadaće koje se odnose na sustav ETIAS

U vezi s ETIAS-om Agencija izvršava:

(a) zadaće koje su joj dodijeljene Uredbom (EU) br. XXX/20XX Europskog parlamenta i Vijeća od X.X.X. o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS) [...];

(b) zadaće povezane s osposobljavanjem za tehničku uporabu ETIAS-a.”

(3) Članak 7. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 5. [...] [...] zamjenjuje se sljedećim:

„5. Zadaće povezane s operativnim upravljanjem komunikacijskom infrastrukturom mogu se povjeriti vanjskim subjektima ili tijelima u skladu s Uredbom (EZ, Euratom) 1605/2002. U tom su slučaju mrežni poslužitelji obvezani pridržavati se sigurnosnih mjera iz stavka 4. i nemaju pristup operativnim podacima iz SIS-a II, VIS-a, Eurodaca, [EES-a] ili ETIAS-a, kao ni razmjeni podataka SIRENE u vezi sa SIS-om II.”

6. [...]

(4) U članku 8. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Agencija nadzire razvoj istraživanja koja su relevantna za operativno upravljanje sustavima SIS II, VIS, Eurodac, [EES], ETIAS i drugim opsežnim informacijskim sustavima.”

(5) U članku 12. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) nova točka (sb) dodaje se nakon točke (s):

„(sb) donosi izvješća o razvoju ETIAS-a u skladu s člankom 81. stavkom 2. Uredbe (EU) XX/XX od XXX.”

(b) točka (t) zamjenjuje se sljedećim:

„(t) donosi izvješća o tehničkom funkcioniranju SIS-a II u skladu s člankom 50. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 1987/2006 odnosno člankom 66. stavkom 4. Odluke 2007/533/PUP, VIS-a u skladu s člankom 50. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 767/2008 i člankom 17. stavkom 3. Odluke 2008/633/PUP, [EES-a u skladu s člankom 64. stavkom 4. Uredbe (EU) XX/XX od XXX] i ETIAS-a u skladu s člankom 81. stavkom 4. Uredbe (EU) XX/XX od XXX.”

(c) točka (v) zamjenjuje se sljedećim:

„(v) daje primjedbe na izvješća o revizijama koja sastavlja Europski nadzornik za zaštitu podataka u skladu s člankom 45. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1987/2006, člankom 42. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 767/2008, člankom 31. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 603/2013, [člankom 50. stavkom 2. Uredbe (EU) XX/XX od XXX] i člankom 57. Uredbe (EU) XX/XX od XXX [ETIAS] te osigurava odgovarajuće postupanje nakon tih revizija.”

(d) nova točka (xb) umeće se nakon točke (x):

„(xb) objavljuje statističke podatke povezane sa sustavom ETIAS u skladu s člankom 73. Uredbe (EU) br. XXXX/XX.”

(e) točki (z) dodaje se nova točka (zb):

„(zb) osigurava godišnju objavu popisa nadležnih tijela u skladu s člankom 11. stavkom 5. Uredbe (EU) br. XXXX/XX.”

(6) U članku 15. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Europol i Eurojust mogu biti nazočni na sastancima upravnog odbora kao promatrači kada je na dnevnom redu pitanje koje se odnosi na SIS II u pogledu primjene Odluke 2007/533/PUP. Europol može biti nazočan i na sastancima Upravnog odbora kao promatrač kada je na dnevnom redu pitanje koje se odnosi na VIS u pogledu primjene Odluke 2008/633/PUP, ili pitanje koje se odnosi na Eurodac u pogledu primjene Uredbe (EU) br. 603/2013, [ili pitanje koje se odnosi na EES u pogledu primjene Uredbe (EU) XX/XX od XXX], ili pitanje koje se odnosi na ETIAS u pogledu primjene Uredbe (EU) XX/XX od XXX. Na sastancima Upravnog odbora kao promatrač može biti nazočna i Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu kada je na dnevnom redu pitanje koje se odnosi na ETIAS u pogledu primjene Uredbe (EU) XX/XX od XXX.”

(7) U članku 17. stavku 5. točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) ne dovodeći u pitanje članak 17. Pravilnika o osoblju, utvrđuje uvjete povjerljivosti radi usklađivanja s člankom 17. Uredbe (EZ) br. 1987/2006, člankom 17. Odluke 2007/533/PUP, člankom 26. stavkom 9. Uredbe (EZ) br. 767/2008, člankom 4. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 603/2013, [člankom 34. stavkom 4. Uredbe (EU) XX/XX od XXX] i člankom 64. stavkom 2. Uredbe (EU) XX/XX od XXX.”

(8) U članku 17. stavku 6. dodaje se točka (ha):

„(ha) izvješća [o razvoju EES-a iz članka 64. stavka 2. Uredbe XX/XX (o uspostavi EES-a)] i o razvoju ETIAS-a iz članka 81. stavka 2. Uredbe (EU) XX/XX (o uspostavi ETIAS-a) te njihovo podnošenje Upravnom odboru na donošenje.”

(9) Članak 19. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Upravnom odboru stručnim savjetima u vezi s opsežnim sustavima informacijske tehnologije i, konkretnije, u pripremanju godišnjeg programa rada i godišnjeg izvješća o radu, pomažu sljedeće savjetodavne skupine:

(a) savjetodavna skupina za SIS II;

(b) savjetodavna skupina za VIS;

(c) savjetodavna skupina za Eurodac;

(d) [...]

(d) savjetodavna skupina za [EES i] ETIAS.”

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Europol i Eurojust mogu imenovati svaki svojeg predstavnika u savjetodavnoj skupini za SIS II. Europol može imenovati i predstavnika u savjetodavnim skupinama za VIS, Eurodac, [EES i] [...] ETIAS[...]. Predstavnika u savjetodavnoj skupini za [EES i] ETIAS može imenovati i Agencija za europsku graničnu i obalnu strazu.“

Članak 68.
Izmjene Uredbe (EU) 515/2014

Uredba (EU) 515/2014 mijenja se kako slijedi:

U članku 6. umeće se sljedeći stavak 3.a:

„3.a Tijekom razvojne faze uz osnovna dodijeljena sredstva državama članicama dodjeljuje se dodatnih 96,5 milijuna EUR i one ta sredstva u cijelosti ulažu u ETIAS kako bi osigurale njegov brz i učinkovit razvoj u skladu s provedbom središnjeg sustava ETIAS-a, kako je predviđeno u [Uredbi o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS)].”

Članak 69.
Izmjene Uredbe (EU) 2016/399

Uredba (EU) 2016/399 mijenja se kako slijedi:

1. Članak 6. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) imaju važeću vizu, ako se to traži na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 539/2001 ili valjano odobrenje putovanja ako se to traži na temelju [Uredbe o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS)] osim ako imaju važeću boravišnu dozvolu ili važeću vizu za dugotrajni boravak;”

2. U članku 8. stavak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) u točki (a), podtočka i. zamjenjuje se sljedećim:

„i. provjeru posjeduje li državljanin treće zemlje valjanu i važeću ispravu za prelazak granice i da je ta isprava popraćena, prema potrebi, potrebnom vizom, odobrenjem putovanja ili boravišnom dozvolom.”

(b) umeće se sljedeća točka (bb):

„(bb) ako državljanin treće zemlje ima odobrenje putovanja iz članka 6. stavka 1. točke (b), detaljne provjere pri ulasku uključuju i provjeru izvornosti, valjanosti i statusa odobrenja putovanja i, prema potrebi, identiteta nositelja odobrenja putovanja, slanjem upita ETIAS-u u skladu s člankom 41. [Uredbe o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS)]”

3. U dijelu B Priloga V. među razlozima za zabranu, točka (C) zamjenjuje se sljedećim:

nema valjanu vizu, odobrenje putovanja ili boravišnu dozvolu.”

4. U Prilogu VI. drugi podstavak točke 2.1.3. zamjenjuje sljedećim:

„Država članica osigurava da operator zračne luke poduzima potrebne mjere kako bi spriječio ulazak i izlazak neovlaštenih osoba u i iz rezerviranih područja kao što su tranzitna područja. Kontrole se obično ne provode u tranzitnom području, osim ako je to opravdano na temelju procjene rizika vezanog uz unutarnju sigurnost i nezakonito useljavanje; konkretno, kontrole u tom području mogu se obavljati na osobama koje moraju imati zrakoplovno-tranzitnu vizu ili odobrenje putovanja kako bi se provjerilo imaju li takvu vizu ili odobrenje putovanja.”

Članak 70.

[...]

[...]

[...]

*Članak 71.
Izmjene Uredbe (EU) 2016/1624*

Uredba (EU) 2016/1624 mijenja se kako slijedi:

1. U članku 8. stavku 1. dodaje se sljedeća točka (qq):

„(qq) izvršava zadaće i obveze povjerene Agenciji za europsku [...] graničnu i obalnu [...] stražu iz [Uredbe o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS)] i osigurava uspostavu i rad [...] središnje jedinice ETIAS-a u skladu s člankom 7. [Uredbe o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS)].”

2. U poglavlju II. dodaje se sljedeći odjeljak 5.:

„Odjeljak 5.

ETIAS

Članak 33.a

Osnivanje središnje jedinice ETIAS-a

1. Uspostavlja se središnja jedinica ETIAS-a.
2. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu osigurava uspostavu i rad [...] središnje jedinice ETIAS-a u skladu s člankom 7. [Uredbe o uspostavi europskog sustava za informacije o putovanjima i njihovu odobrenju (ETIAS)].”

POGLAVLJE XV.

Završne odredbe

*Članak 72.
Prijelazno razdoblje i prijelazne mjere*

1. Tijekom šest mjeseci od datuma početka rada ETIAS-a, korištenje ETIAS-om nije obavezno i ne primjenjuje se obveza posjedovanja valjanog odobrenja putovanja. Komisija može donijeti delegirani akt u skladu s člankom 78. kako bi to razdoblje produljila najdulje dodatnih šest mjeseci.
2. Tijekom [...] tog razdoblja iz stavka 1. službenici graničnog nadzora koji su nadležni za obavljanje graničnih kontrola obavješćuju državljane trećih zemalja na koje se primjenjuje obveza posjedovanja odobrenja putovanja koji prelaze vanjske granice o obvezi posjedovanja valjanog odobrenja putovanja nakon isteka šestomjesečnog razdoblja. U tu svrhu službenici graničnog nadzora toj kategoriji putnika dijele zajedničku brošuru.
3. Zajedničku brošuru izrađuje Komisija. Taj provedbeni akt donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 79. stavka 2. i sadržava najmanje informacije iz članka 61. Brošura je jasna, jednostavna i dostupna na jeziku koji dotična osoba razumije ili za koji se može razumno prepostaviti da ga razumije.

4. Razdoblje odgode od šest mjeseci [...] primjenjuje se [...] nakon isteka razdoblja iz stavka 1. Tijekom tog razdoblja primjenjuje se obveza posjedovanja valjanog odobrenja putovanja. Tijekom razdoblja odgode primjene službenici graničnog nadzora koji su nadležni za obavljanje graničnih kontrola iznimno dopuštaju državljanima trećih zemalja na koje se primjenjuje obveza posjedovanja odobrenja putovanja, a koji to odobrenje nemaju, da pređu vanjske granice ako ispunjavaju sve ostale uvjete iz članka 6. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/399 pod uvjetom da vanjske granice država članica prelaze prvi puta nakon isteka razdoblja iz stavka 1. [...]. Službenici graničnog nadzora obavješćuju [...] državljane trećih zemalja na koje se primjenjuje obveza posjedovanja odobrenja putovanja o obvezi posjedovanja valjanog odobrenja putovanja u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2016/399. Komisija može donijeti delegirani akt u skladu s člankom 78. kako bi to razdoblje produžila naj dulje dodatnih šest mjeseci.
5. [...]

Članak 73.

Uporaba podataka za izvješćivanje i u statističke svrhe

1. Propisno ovlašteno osoblje nadležnih tijela država članica, Komisija, eu-LISA i središnja jedinica ETIAS-a imaju pristup sljedećim podacima isključivo za potrebe izvješćivanja i statistike, pri čemu se ne dopušta identifikacija pojedinaca:
- (a) informacijama o statusu;
 - (b) državljanstvima, spolu i dobi [...] podnositelja zahtjeva;
 - (c) državi boravišta;

- (d) obrazovanju;
 - (e) trenutačnom zaposlenju [...], radnom mjestu;
 - (f) vrsti putne isprave i troslovnoj oznaci zemlje koja ju je izdala;
 - (g) vrsti odobrenja putovanja i, za odobrenja putovanja s ograničenom područnom valjanošću iz članka 38., upućivanju na državu članicu koja je izdala odobrenje putovanja s ograničenom područnom valjanošću;
 - (h) razdoblju valjanosti odobrenja putovanja;
 - (i) razlozima za odbijanje, ukidanje ili poništavanje odobrenja putovanja;
 - (j) IP adresi.
2. Za potrebe stavka 1., eu-LISA uspostavlja, provodi i smješta na svojem poslužitelju središnji repozitorij koji sadrži podatke iz stavka 1. na temelju kojih nije moguća identifikacija pojedinaca ali na temelju kojih tijela navedena u stavku 1. mogu dobiti izvješća koja se mogu prilagoditi i statističke podatke za poboljšanje procjene rizika za sigurnost, [...] rizika od nezakonitih migracija i rizika za javno zdravlje, za jačanje učinkovitosti graničnih kontrola, za pomoć središnjoj jedinici ETIAS-a i nacionalnim jedinicama ETIAS-a pri obradi zahtjeva za odobrenje putovanja i za podupiranje donošenja migracijske politike Unije utemeljene na dokazima. Repozitorij sadržava i dnevnu statistiku o podacima iz stavka 4. Pristup središnjem repozitoriju odobrava se sigurnim pristupom putem mreže [...]TESTA-ng s kontrolom pristupa i posebnim profilima korisnika samo za potrebe izvješćivanja i statistike.

U skladu s postupkom ispitivanja iz članka 79. stavka 2. donose se detaljna pravila o radu središnjeg repozitorija i pravila o zaštiti i sigurnosti podataka koja se primjenjuju na repozitorij.

3. Postupci koje uspostavlja eu-LISA za praćenje razvoja i funkcioniranje informacijskog sustava ETIAS-a iz članka 81. stavka 1. uključuju mogućnost proizvodnje redovitih statističkih podataka za osiguravanje tog praćenja.
4. Agencija eu-LISA objavljuje svaka tri mjeseca statističke podatke o informacijskom sustavu ETIAS-a iz kojih su posebno razvidni broj i državljanstvo podnositelja zahtjeva kojima je odbijeno izdavanje odobrenja putovanja, među ostalim osnova za odbijanje, i državljana trećih zemalja čije je odobrenje putovanja [...] bilo poništeno ili ukinuto.
5. Na kraju svake godine prikupljaju se statistički podaci u obliku tromjesečnih statističkih podataka za tu godinu.
6. Agencija eu-LISA na zahtjev Komisije dostavlja statističke podatke o specifičnim aspektima koji se odnose na provedbu ove Uredbe te statističke podatke na temelju stavka 3.

*Članak 74.
Troškovi*

Troškovi nastali u vezi s razvojem informacijskog sustava ETIAS-a, integracijom postojeće nacionalne granične infrastrukture i povezivanja na nacionalno jedinstveno sučelje te troškovi [...] smještaja nacionalnog jedinstvenog sučelja na poslužitelju i [...] uspostave središnje jedinice ETIAS-a i nacionalnih jedinica ETIAS-a [...] isplaćuju se iz općeg proračuna Unije.

Troškovi rada ETIAS-a [...] isplaćuju se iz [...] općeg proračuna Unije. To uključuje troškove rada i održavanja informacijskog sustava ETIAS-a, uključujući nacionalno jedinstveno sučelje, troškove rada središnje jedinice ETIAS-a te troškove osoblja i IKT-a nacionalnih jedinica ETIAS-a.

Isključeni su sljedeći troškovi:

- (a) ured država članica za upravljanje projektima (sastanci, službena putovanja, prostorije);
- (b) smještaj nacionalnih sustava (prostor, provedba, električna energija, sustav hlađenja);
- (c) rad nacionalnih sustava (operateri i ugovori o podršci);
- (d) prilagođavanje postojećih graničnih kontrola;
- (e) dizajn, razvoj, provedba, rad i održavanje nacionalnih komunikacijskih mreža.

Članak 75.

Prihodi

Prihodi nastali radom ETIAS-a čine unutarnje [...] namjenske prihode u skladu s člankom 21. stavkom 4. Uredbe (EU, EURATOM) br. 966/2012. **Oni su namijenjeni za pokrivanje troškova rada i održavanja ETIAS-a. [...]**

Članak 76.
Obavijesti

1. Države članice obavješćuju Komisiju o tijelu koje se treba smatrati voditeljem obrade iz članka 50.
2. Središnja jedinica ETIAS-a i države članice obavješćuju agenciju eu-LISA o [...] tijelima iz članka 11. koja imaju pristup informacijskom sustavu ETIAS-a.

Konsolidirani popis tih tijela objavljuje se u *Službenom listu Europske unije* u roku od tri mjeseca od datuma početka rada ETIAS-a u skladu s člankom 77. U slučaju izmjena popisa, agencija eu-LISA jednom godišnje objavljuje ažurirani konsolidirani popis.

3. Države članice obavješćuju Komisiju o svojim imenovanim tijelima i središnjim pristupnim točkama iz članka 43. i bez odgode obavješćuju o svim izmjenama koje se na njih odnose.
4. Agencija eu-LISA obavješćuje Komisiju o uspješnom dovršetku ispitanja iz članka 77. stavka 1. točke (b).
5. Komisija stavlja na raspolaganje informacije dostavljene u skladu sa stavkom 1. državama članicama i javnosti na javnoj internetskoj stranici koja se stalno ažurira.

*Članak 77.
Početak rada*

1. Komisija utvrđuje datum od kada će ETIAS početi s radom, nakon što su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - (a) donesene su mjere iz članka 15. stavaka 3. i 4., članka 16. stavka 4., članka 28. stavka 3., članka 39. stavka 3., članka 40. stavka 2., članka 72. stavaka 1. i 5. i članka 73. stavka 2.;
 - (b) eu-LISA je objavila da je uspješno završeno sveobuhvatno ispitivanje sustava ETIAS;
 - (c) eu-LISA i središnja jedinica ETIAS-a provjerile su tehničke i pravne aranžmane za prikupljanje i prijenos podataka iz članka 15. u središnji sustav ETIAS-a i o tome su obavijestile Komisiju;
 - (d) države članice i središnja jedinica ETIAS-a dostavile su Komisiji podatke o raznim tijelima iz članka 76. stavaka 1. i 3.
2. Ispitivanje ETIAS-a iz stavka 1. točke (b) obavlja agencija eu-LISA u suradnji s državama članicama i središnjom jedinicom ETIAS-a.
3. Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće o rezultatima ispitivanja provedenog u skladu sa stavkom 1. točkom (b).
4. Odluka Komisije iz stavka 1. objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*.
5. Države članice i središnja jedinica ETIAS-a počinju upotrebljavati ETIAS od datuma koji je odredila Komisija u skladu sa stavkom 1.

Članak 78.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 15. stavaka 3., 5. i [...] 6., članka 16. stavka 4., članka 23. stavka 2.a [...] i članka 72. stavaka 1. i [...] 4. dodjeljuje se Komisiji na [...] razdoblje od [...] pet godina počevši od [*datuma stupanja na snagu ove Uredbe*].
Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 15. stavaka 3., 5. i [...] 6., članka 16. stavka 4., članka 23. stavka 2.a [...] i članka 72. stavaka 1. i [...] 4. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
3.a Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
4. Čim doneše delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt donesen na temelju članka 15. stavaka 3.[...], 5. i [...] 6., članka 16. stavka 4., članka 28. [...] stavka 1. i članka 72. stavaka 1. i [...] 4. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od [dva mjeseca] od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok prodlužuje za [dva mjeseca] na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

*Članak 79.
Postupak odbora*

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011. Ako odbor ne da nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

*Članak 80.
Savjetodavna skupina*

Odgovornosti savjetodavne skupine agencije eu-LISA za EES proširuju se na ETIAS. Savjetodavna skupina za EES i ETIAS osigurava agenciji eu-LISA stručno znanje u pogledu ETIAS-a, posebice u kontekstu pripreme njezina godišnjeg programa rada i godišnjeg izvješća o radu.

*Članak 81.
Praćenje i evaluacija*

1. Agencija eu-LISA osigurava da su uspostavljeni postupci za praćenje razvoja informacijskog sustava ETIAS-a u svjetlu ciljeva povezanih s planiranjem i troškovima te za praćenje funkcioniranja ETIAS-a u svjetlu ciljeva povezanih s tehničkim rezultatima, troškovnom učinkovitosti, sigurnošću i kvalitetom usluge.
2. Do [šest mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe – Ured za publikacije Europske unije, zamijeniti točnim datumom] i svakih šest mjeseci nakon toga tijekom faze razvoja informacijskog sustava ETIAS-a, agencija eu-LISA dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o stanju razvoja središnjeg sustava, nacionalnog jedinstvenog sučelja[...] i komunikacijske infrastrukture između središnjeg sustava i nacionalnog jedinstvenog sučelja[...]. Nakon završetka faze razvoja Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja se izvješće u kojem se detaljno objašnjava na koji su način ostvareni ciljevi, a posebice oni povezani s planiranjem i troškovima, te se obrazlažu eventualna odstupanja.
3. Za potrebe tehničkog održavanja, agencija eu-LISA ima pristup potrebnim informacijama o operacijama obrade podataka koje se obavljaju u informacijskom sustavu ETIAS-a.
4. [...] Dvije godine nakon početka rada ETIAS-a i svake dvije godine nakon toga, agencija eu-LISA dostavlja Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji izvješće o tehničkom funkcioniranju informacijskog sustava ETIAS-a, među ostalim o njegovoj sigurnosti.

5. Tri godine nakon početka rada ETIAS-a i svake četiri godine nakon toga, Komisija ocjenjuje ETIAS i daje Europskom parlamentu i Vijeću potrebne preporuke. Ta evaluacija obuhvaća:
- a) rezultate koje je postigao ETIAS u pogledu svojih ciljeva, mandata i zadaća;
 - b) učinak, djelotvornost i učinkovitost rada ETIAS-a i njegove prakse u radu u pogledu svojih ciljeva, mandata i zadaća, **uključujući učinak obveze posjedovanja odobrenja putovanja u svrhu zrakoplovnog tranzita, u vezi s ciljevima ETIAS-a i uzimajući u obzir gospodarski učinak te obveze;**
 - (c) pravila o automatiziranoj obradi zahtjeva za potrebe procjene rizika;
 - (d) moguću potrebu izmjene mandata središnje jedinice ETIAS-a;
 - (e) finansijske posljedice svake takve izmjene;
 - (f) utjecaj na temeljna prava.

Komisija dostavlja izvješće o evaluaciji Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Države članice i Europol dostavljaju agenciji eu-LISA, središnjoj jedinici ETIAS-a i Komisiji informacije koje su potrebne za sastavljanje izvješća iz stavaka 4. i 5. Tim se informacijama ne ugrožavaju metode rada i one ne uključuju informacije o izvorima, članovima osoblja ili istragama imenovanih tijela.
7. Agencija eu-LISA i središnja jedinica ETIAS-a dostavljaju Komisiji informacije koje su potrebne za obavljanje evaluacija iz stavka 5.

8. Pošтуjući odredbe nacionalnog prava o objavi osjetljivih informacija, svaka država članica i Europol sastavljaju godišnja izvješća o učinkovitosti pristupa podacima pohranjenima u središnjem sustavu ETIAS-a [...] za potrebe sprečavanja, otkrivanja i istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela, a ta izvješća uključuju informacije i statističke podatke o:
- a) točnoj svrsi pretraživanja, među ostalim o vrsti kaznenog djela terorizma ili teškog kaznenog djela;
 - b) razumnim osnovama za utemeljenu sumnju da su osumnjičenik, počinitelj ili žrtva obuhvaćeni ovom Uredbom;
 - (c) broju zahtjeva za pristup središnjem sustavu ETIAS-a radi sprečavanja, otkrivanja i istrage kaznenih djela terorizma ili drugih teških kaznenih djela [...];
 - (d) broju i vrsti predmeta koji su završili dobivanjem rezultata [...];
 - (e) potrebi za [...] hitnim postupkom iz članka 44. stavka 4. i njegovoј uporabi, uključujući one slučajeve u kojima hitnost nije prihvaćena tijekom *ex post* provjere koju je provela središnja pristupna točka u skladu s člankom 44. stavkom 5.

[...] Državama članicama na raspolaganje se stavlja tehničko rješenje [...] kako bi se olakšalo prikupljanje tih podataka u skladu s poglavljem IX. u svrhu sastavljanja statistika iz ovog stavka. Specifikacije donosi Komisija provedbenim aktima u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 79. stavka 2.

Godišnja izvješća država članica i Europola dostavljaju se Komisiji do 30. lipnja sljedeće godine.

Članak 81.a
Praktični priručnik

Komisija u bliskoj suradnji s državama članicama i relevantnim agencijama Unije na raspolaganje stavlja praktični priručnik koji sadrži smjernice, preporuke i najbolje prakse za provedbu ove Uredbe, uzimajući u obzir i relevantne postojeće priručnike. Komisija donosi priručnik u obliku preporuke.

Članak 81.b

Financijski doprinosi zemalja pridruženih provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine

U skladu s relevantnim odredbama njihovih sporazuma o pridruživanju, razvijaju se aranžmani u pogledu financijskih doprinosa zemalja pridruženih provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine.

*Članak 82.
Stupanje na snagu i primjenjivost*

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednik

Predsjednik

PRILOG PRILOGU

Popis kaznenih djela iz članka 15. stavka 4. točke (b)

0. kaznena djela terorizma

1. pripadanje zločinačkoj organizaciji,
2. trgovanje ljudima,
3. spolno iskorištavanje djece i dječja pornografija,
4. nedopušteno trgovanje opojnim drogama i psihotropnim tvarima,
5. nedopuštena trgovina oružjem, streljivom i eksplozivima,
6. korupcija,
7. prijevara, uključujući i prijevaru koja ugrožava financijske interese Unije,
8. pranje prihoda stečenog kaznenim djelom i krivotvorene novca, uključujući euro,
9. računalni kriminal / kiberkriminalitet,
10. kaznena djela protiv okoliša, uključujući nedopuštenu trgovinu ugroženim životinjskim vrstama te ugroženim biljnim vrstama i sortama,
11. omogućavanje neovlaštenog ulaska i boravka,
12. ubojsstvo, teška tjelesna ozljeda,
13. nezakonita trgovina ljudskim organima i tkivima,
14. otmica, protupravno oduzimanje slobode i držanje talaca,
15. organizirana i oružana pljačka,

16. nedopuštena trgovina kulturnim dobrima, uključujući starine i umjetnička djela,
17. krivotvorene i piratstvo proizvoda,
18. krivotvorene administrativnih isprava i trgovina njima,
19. nedopuštena trgovina hormonskim tvarima i drugim poticateljima rasta,
20. nedopuštena trgovina nuklearnim ili radioaktivnim materijalima,
21. silovanje,
22. kaznena djela iz nadležnosti Međunarodnog kaznenog suda,
23. protupravno oduzimanje zrakoplova ili brodova,
24. sabotaža,
25. trgovina ukradenim vozilima,
26. industrijska špijunaža,
27. podmetanje požara.
28. rasizam i ksenofobija